

deda su latviais lyginties ir net latviams vietą siurinti. Pagaliaus dabar labai sparciai rusų valdžia su pagalba valstijinio banko latvių žemes išperka ir ap sodina rusais. Matosi latviams pavojus savo prigimtos žemės netekti. Todel nunai, kaip rašo „Rygos Garsas“ (nr. 24) Rygos Latvių Draugijos Mokslų Komisija po visus laikraščius apgarsino į latvius atsišaukimą, kuriame paduoda cėlę eilę klausimų. Reikalauja, kad aiškiai latviai iš visur atskaitinėtų: kiek jie dar turi žemės, kiek šeiminų ir tt. Ką Mokslų Komisija paskui darys su šiais atsakymais, dar nežinia. Bet matoma nori išdirbti projektą, kaip reiktų latviams atsispirti, kad jie neliktų galutinai išvyti iš savo šalies, Latvijos.

Lietuvių ko-operacijinis bankas.

Boston, Mass., kaip rašo p. A. Ivaskėvičius „Ateities“ nr. 16, susitvėrė Lietuvių ko-operacijinis bankas. Susirašė jau geras burys vietinių lietuvių ir kaip pereito balandžio 29 d. valstijos bankų komisija visus susirašiusius turėjo išklausti, potam ir naujas bankas pradės veikti. Bankas tveriasi labai lengvomis išlygomis: kiekvienas akcionierius į savo akciją galės mokėti tiktai po \$1 kas mėnuo. Suprantama, kad išmokėjimas akcijos galės ir ilgokai nusitęsti, bet užtai ir neturtingi žmonės galės savo skatikus nenuomaniai susitaupyti, ir už juos gaus tinkamą nuosimantį. Bus dar ir morališka nauda, nes mūsų žmonės bus pratunami prie taupumo-pačedumo. Šitas bankas tarpe lietuvių yra dar pirmutinis. Nors jam sunku bus pradėti gyvenimas, vienok geistina, kad šitas sumanytojų nenubaidytų, bet kad jie savo darbą vestų iki jis ištikro pagimdydys gražią ir pirmutinę finansinę lietuvių ko-operaciją.

Kunigas tautystę išniekino.

Keletą sykių mūsų laikraščiuose buvo pastebėta, kad lygiai mūsų socialistai lygiai mūsų kunigai tautystę stato ant antros vietos — vieni iškelia augščiau savo partiją, kiti vėl savo — kleriškių-partiją. Nors del šito pyksta kai kurie mūsų kunigai, bet jie turėtų pasižiūrėti į faktus. Taip, „Viltis“ N36 rašo iš Kauno, kur katedros bažnyčioje viešai per pamokslą kun. Kristijonas tautystę išniekino ir prilygino tautininkus žydams, kurie tapę delto po svietą išsklaidyti, ir netekę savo tėvynės, kad rupinęsis tik savo tautystę palaikyti. Žmonės taip ir suprattę, kad kunigas lietuvius kursto savo tautystės atsižadėti. Ar toli toks kunigėlis yra nubėgęs nuo vieno mūsų socialistų laikraščio „kuris viešai užšaukė, kad „tautiškasis susipratimas yra supuvusių smegenų vaisius“?...

Literatūros žinios.

Pranešama, jog Dr. J. Tumėnas baigias spausdinti savo parašytą poemą: „Dėdė arba ainių kančios“. Toje pačioje knygoje bus priglausta ir Dr. Vandos Mingailytės studija apie estetika. Visa kninga turės 140 pusl. ir kaštuosianti 5 frankus. Išėjo svarbus traktatas apie lietuvius „Abrege populaire d'histoire de la Lithuanie et de son eglise“, parašytas George von Weber. Išleido Genevos Mokslų Akademija. „Katalikas“ išleido žinomo mūsų rašytojaus, K. Puidos veikalą „Mūsų Dainiai“.

Dabar jau lietuviai mokytojai rusina.

Indomų straipsnį randame „Mokyklos“ nr.2. Tenai rašo, jogei Lietuvoje lietuviai mokytojai daug uoliau vaikelius surusina, negu patįs rusų mokytojai. Taip pasakęs ir vienas rusas mokyklų inspektorius. Sakęs: „Lietuviai mokytojai šiandien butiniai mums reikalingas gaivalas. Jie, su mažomis išimtimis, kurkas pasekmingiau ir nuosekliau ugdo rusų kultūrą lietuvių dirvoje, kaip rusai mokytojai“. Daugelyje vietų lietuviai mokytojai tiesiog draudžia mokiniams lietuviškai kalbėti ir baudžia už lietuvišką kalbą. Gi rusai mokytojai ar mokytojos taip pasidare švelnus, kad patįs mokinaši lietuviškos kalbos, einą su vaikais sykiu bažnyčion ir beveik susilieja su lietuviais!

Daktarai reikalauja atėivių egzaminuoti.

Šią savaitę New Yorko valstijos daktarų draugija (Medical Society) intėikė Washingtono kongresui reikalavimą, kad visi nužvelgti silpno proto atėiviai būtų atidžiai išegzaminuojami, ir tas darbas būtų jau pavestas tiesiog valstijiniam sveikatos biurui. Atėiviai būtų sulaukomi ant Ellis Island ir perduoti valstijos rankosna. Žinoma, juos laikyti uždarę, ir kurie tik būtų rasti silpno proto, tuos gražintų atgalios iš kur atvyko. Šitą reikalavimą paremia tuo faktu, kad dabar New Yorko valstijoje liogonbučiuose esą 9,244 atėiviai bepročiai, ir jų užlaikymas per metais metais lėšavys valstijai apie \$2,500,000.

Lietuvos miestų atgijimas.

„Aušra“ nr. 11 rašo apie Lietuvos miestus. Nupiešia, kaip pirmiaus netik miestai, bet ir mažesni miesteliai jau buvo nebe lietuviški. Lietuvių kalba buvo jau baigiama laukan varyti, kitur jau visai lietuviškai kalbančių nebe buvo. Bet kas kita dabar. Sako, „dabar ir miestai, kur daug sueina lietuvių, darosi lietuviškesni... jau nebetie kaip buvo. Miestų lietuviai vis daugiau pradeda rupintis ir sodiečių lietuvių reikalais. — netik plugus, mašinas ir kitus tavorus parduodami, bet ir užsiostodami už skriaudžiamų žmonių.“ Jau ir Vilniaus gubernijoje kaip sodžiai taip ir miestai po truputį atgija ir lietuviška kalba pradeda garbėn ineiti.

Dar apie Vytauto grabo apvogimą.

Išvogimas D. L. K. Vytauto karunos iš jo grabo sukėlė nemažą trūkumą. Skaitome dabar „Kur. Litewski“, jogei Dr. J. Basanavičius perdavęs šitą dalyką prokurorui. Pati karuna dar nežinia, ar bus tai iš grabo paimtoji, ar kita. Bet Vytauto grabo apvogimas jau yra kriminališkas dalykas. Jeigu būtų teisybė, kad grabas buvo apiplēstas, tai už vagystę nukentęs lenkai Dr. Zagorski ir kun. Kurčevski. Mat, grabe galėjo buti kad ir ne karuna; galėjo buti ir kitos brangenybės. Delto Dr. Basanavičius, jei tikėt tam laikraščiui, šitą reikalą ir perdavė teismui.

Riktoraičini mirties bausmė nedovanota.

Jau žinoma skaitytojams, jogei Mikolas Riktoraitis iš Waterbury, Conn., tapo pasmerktas mirties bausmei už savo žmonos nužudymą. Buvo dar tikėtasi, kad valstijos Atleidimų Taryba

(Board of Pardons) jam pakeis mirties bausmę ligi gyvos galvos kalėjimu; bet ta viltis neišsipildė. Todel Riktoraitis kaip šio gegužės 8 d. turės eiti ant kartuvių. Dabar jis sėdi Wetherfield kalėjime.

Rusų laikraščiai įveda lietuvių skyrius.

Maskvoje einantis didžiulis rusų dienraštis „Russkije Viedomosti“ įvedė skyrius lietuvių, latvių, estų ir kitų Rusijoje esančių tautų. Tuose skyriuose maždaug syki ant savaitės busiųsi padama vienos ar kitos tautos skyrius. Taip, savo 66 nr. jau indėjo p. M. Yeo straipsnį „Lietuvių tautinis atgijimas“.

P-nas A. M. Martus Lietuvoje darbuojasi.

Mums rašo, jogei parvažiavęs Lietuvos p. Martus iš Brooklyn o emęs po kaimus darbuotis. Taip, savo miestelyje Šilavote (Suvalkų gub.) emęs organizuoti chorą. Paskui manąs važinėti su paskaitomis po lietuvių kolonijas. Tam tikslui esąs net ir gubernatoriui prašymas paduotas.

J. Kubilius Amerikon neatvažiuosias.

Dabar paaiškėjo, jogei p. J. Kubilius neatvažiuosias Amerikon, nors buvo kun. Kemešiaus kviestas prie „Draugo“ už redaktorių. Tas paskelbimas apie jo atvažiavimą buvęs atsitikęs de lei telegramos neaiškumo. Dabar p. Kubilius dirba ir dirbsias kai po kningų vedėjas Lietuvių Banko, Vilniuje.

Lietuvio kompozitorius.

Varšavoje, balandžio 4 d. lenkų krikščionių darbininkų salėje buvo duota opera „Pasaka“, kuriai kompoziciją parašęs lietuvis, p. Kazura. Opera labai gerai esanti susitaisyta. Ją net lenkų laikraščiai prielankiai aprašė. Gaila tik, kad p. Kazura opera sutaisė lenkų kalboje (imdamas libretą Dr. B. Grabovskio).

Berline Duonelaičio vakaras.

Berlino lietuviai koyo 1 d. surengė dailų vakarėlį paminėjimui mūsų poeto Kristijono Duonelaičio sukaktuvių. Buvo ant tos tėmos surengta paskaitos, atlas, dainos, potam ir lietuviški šokiai. Vakarėliu esą pasigrožėję net ir vietiniai vokiečiai.

Dr. Basanavičius esąs labai nusilpnėjęs.

Iš Lietuvos rašo „Lietuvon“ laiškelį, kuriame praneša, jogei Dr. J. Basanavičius, nors iš ligos pasistaisęs, bet dabar esąs labai sveikatoje nusilpnėjęs. Sakoma, jogei jo kelionė po Ameriką motomai ant jo sveikatos žymiai atšlepe.

Politikos savaitė

SUV. VALST. IR MEKSIKA.

Suv. Valst. kariškos operacijos, galima sakyti, laikinai sustabdytos, jei neskaityti išvydinį užėmimą bei blokadą Ramiojo vandenyno portų — Guaymas, Manzanilla ir Salina Cruz. Mat, čion įsikio Pietų Amerikos respublikos, Argentina, Brazilija, Čili. Jų diplomatiški atstovai pasisiulė prez. Wilsonui patarpinkauti išrišime Meksikos klausimo.

Prez. Wilson priėmė tą tarpininkystę, bet su butina išlyga, kad prez. Huerta prasišalinus nuo vetos. Apart to, tapo pareikalauta, kad taikos tarybose dalyvautų, apart prez. Huertos atstovų, konstitucionalistai ir kitos Huertai priešingos frakcijos, kad turi buti išpildytas Suv. Valstijų reikalavimas delei įžaidino vėliavos, nutarta pertraukti kariškas operacijas iki galutinios sutarties.

Pranešimai apie minėtų respublikų tarpininkystę sutaukinime kovojančių pusių buta pasiūsta taipgi prez. Huertai ir konst. vadovams. Ispanijos pasiunt. Washingtone, senjor Rianok, kuriam Meksika pavedė rūpintis jos reikalais Suv. Valst., gavo nuo prez. Huertos pranešimą, kad jis principališkai sutinkas su Argentinos, Brazilijos ir Čili dipl. atstovų tarpininkyste. Čia dikėja prisidėjo Anglijos, Francijos ir Vokietijos dipl. atstovai, kurie perkalbėjo prez. Huertą.

Tuoju buvo padaryta konferencija, kurioje dalyvavo valst. sekretorius Bryan ir tų respublikų atstovai. Respublikų atstovai pirmiausiai išdirbo laikinos sutarties projektą. Tarybas manoma vesti Meksikos sostinėje. Jose privalo dalyvauti Suv. Valstijų, trijų Pietų Amerikos respublikų ir visų kovojančių respublikų frakcijų atstovai, neišskiriant net bandito Zapatos.

Kalbama apie sudarymą laikinos valdžios Meksikoj ir apie paskyrimą laiko prezidento išrinkimui.

Gen. Carranza irgi sutiko su Piet. Amerikos respublikų propozicija. Galop, pranešama, kad tarpininkai išreiškė pageidavimą, idant Huerta ir Carranza prisistų Washingtonan savo atstovus dalyvavimui bandymo tarybose. Iš viso matyti, kad ištiesu pageidaujama susitaikinti — matyt, Suv. Valst. valdžia, o ypač valstijos sekretorius Bryan, stengiasis ramiu budu išrišti Meksikos klausimą.

VIDURINĖ KARĖ.

Kolorados gubernatorius Elias M. Ammons, negalėdamas savo spēkomis sustabdyti kraujo praliejimo kasyklose, kreipėsi į prez. Wilsoną su prašymu paduoti jam pagalbą. Prez. Wilson paliepė balandžio 28 d. pasiūsti Kolorado federališką kariuomenę. Karės ministeris Garrison tuoj pasiuntė vieną kareivių eskadroną iš Fort Leavenworth, Kan., po vad. majoro N. F. McClure į Trinidad, Col., o kitą — iš Fort D. A. Russel, Wyo., po vad. majoro L. R. Holbrook į Canon City, Col. — Esant reikalui, bus dar Kolorado pasiūsta pakraščio artilerija.

Senatorių bei atstovų grupė, atsilankiusi pas prez. Wilsoną, perdavė jam telegramas su plačiais aprašymais apie pasamdytos milicijos žvėrišką elgimąsi su streikieriais. Streikieriai-mainieriai išreiškė taipgi pageidavimą kaslink prisistuntimo federališkų kareivių, kurių suvaldys miliciją ir pasamdytą sargybą.

Užvertoji laikina taika liko be pasekmių. Gavę iš šalies pagalbą, streikieriai vėl stojo kovon. Po dviejų dienų apgulimo jie užėmė miestą Chandler; milicija ir sargyba iščia pasitraukė. Mainieriai paplašino dinamitu Colorado Fuel and Iron Co. buzdinkus; žuvo 7 žmonės. Milicijos vadas, gen. J. Chase, atsisakė įleisti į Ludlow Rand. Kryž. narius. Reik atminti, kad

paskutiniu laiku žuvo streikierių bei jų moterų ir vaikų apie 70-80 ir labai daug tapo sužeista. Mušyje prie Walsenburgo žuvo 7 žmonės ir kelios dešimtys tapo sužeista. Buvo susirėmimai ir kitose vietose.

Ant prašymų darbininkų delegatų sustabdyti tą kraują praliejimą gub. Ammons pranešė, kad jis savo spēkomis neišgalį įvesti tvarką.

Valstijoje paskelbtas kariškas stovis. Tapo konfiskuota šautuvių ir amunicijos tarpas, kurių vežė Darbo Federacijos sekretorius.

Prez. Wilson atsikreipė į Kolorados gyventojus, kviesdamas juos prie taikos bei ramybės. Vienok tas atsišaukimas nesustabdė tos karės.

Iš viso matyti, kad vidurinė karė Koloradoje dabar turi daugiau atkreipti į save domą, negu karė su Meksika. Čia reikia pažymėti ir tą, kad delei to didelis darbininkų subruzdimas apsiireškia ne tik Koloradoje, bet visose Suv. Valst. Visur išnešama karšti protestai prieš žvėrišką elgimąsi su streikieriais ir prieš valdžios neveiklumą darbininkų apsaugojime.

Svarbiausiu tos skerdynės kaltininku yra milijardierius John Rockefelleris (jau), didžiausias mainų savininkas Koloradoje.

Ant užmetamų jam apkaltinimų, kad jis peržiuriai elgiasi ir ignoruoja elementarines civilizacijos teises, jis paaiškino, kad visi ekonomiškai unijos reikalavimai jo išpildyti: nustatyta 8 val. darbo diena, du kartu į mėnesį išmokėjimas algos ir tt.; galop, pakelta alga. Neišrištas tik vienas klausimas — apie unijos pripažinimą. Bet tame klausime J. Rockefeller'is griežtai atsisakė nusileisti; jis taipgi atsisakė, kad tas opus klausimas but perduotas trečiųjų teismui. Nieko negelbėjo net prez. Wilsono įsikisimas.

Galop, kongresan tapo ineštus bilius (p. Bryan), kad konfiskuoti John Rockefellerio kasyklas ir padaryti jas valstijos bei visos tautos savastimi. Nežiurint ant to, kad prez. Wilson du kartu bandė sutaukinti streikierius su kasyklų savininkais, vienok kaip praneša paskiausios žinios nuo bal. 30 d., kova neikišk nesumažėjo.

MEKSIKA.

Užėmus Suv. Valst. jureiviams Vera Cruz portą, Meksiko mieste apsiireškė smarkus meksikonų subruzdimas prieš amerikonus. Čia daug prisidėjo paleistos prez. Huertos nesąmoningos paskalos, kurios greit sukėlė tamsiąją miniją. Amerikonai pasijuto pavojuje. Meksikonai parodė pilną savo nekultūriškumą.

Užsipuolimai ant amerikonų atsikartojė daugelyje Meksikos vietų. Pavyzdin, Monterey federalistai buvo pasodinę kalėjimam vyriausj Amerikos konsulą; jis tapo paliuosuotas, kada miestą užėmė revoliucionieriai.

Galop, Meksiko mieste kilo revoliucionijoniskas sujudimas prieš prez. Huertą. Apielinkėje pasirodė „zapatistai“. Tapo išplatinata daug atsišaukimų, raginančių prašalinti Huertą ir apsaugoti kraštą nuo svetimžemių. Delei to visi mieste sustojo prekyba; visur apsiireškia suirimas.

Iš kitos puses, revoliucionieriai pasekmingai varo kovą pirmyn — jie užėmė daug svarbių pozicijų, tarp ko kito užėmė miestą Parras. Dabar visos jų spēkos nukreiptos prieš San Luis oPotosi ir Saltillo; galop vėl pradėjo atakuoti Tampico's portą.

Tos visos priežastis, o taipgi blogas finansinis stovis, įstumė Huertą į kritišką padėjimą.

Štai paplito žinia, buk prezid. Huerta esąs pasiryžęs aplėisti Meksiką ir plaukti Japonijon; jau esą viskas tam prirengta. Pranešama, kad prez. Huerta turis padėjęs Europos bankose apie \$3,000,000.

Žinoma, Huertos prasišalinimas palengvintų išrišti Meksikos klausimą.

Tuli laikraščiai praneša, kad ant Meksikos rubežiaus keliose vietose atsikartoję aštrus susirėmimai meksikonų su amerikonais.

CHINJIA.

Galop tapo pagarisnta chinų respublikos „konstitucija“, sulig kurios prezidentas gauna labai plačias tiesas, — kitaip sakant, prezidentas lieka patvaldišku valdytoju.

Šitą „konstituciją“ sustatė tam tikra konvencija, kuri pradė jo savo darbą kovo mėnesyje.

Prezidentas turės galę sušaukti, atidaryti, suspenduoti, uždaryti ir visai paleisti (išvaikyti) legislatūrą. Apart to jis galės uždėti veto, be Admin. Tarybos leidimo ant nutarimų kaslink būdžeto bei ant kitų bilijų.

Prezidentas galės taipgi paskirti ar prašalinti civiliškus ir kariškus valdininkus, apskelbti karę ir užverti taiką, pilnai kontroliuoti kariuomenę bei jureiviją, o kartu tų šakų vald. išlaidas.

Žodžiu sakant, prez. Yuan Sikai'jus sulig paskelbtos gegužio 1 d. „konstitucijos“ lieka patvaldžiu viešpačiu Chinijoj.

Iš Amerikos.

TAIKOS TARPININKAVIMO PASEKMĖS BIRŽOJE.

New Yor. Įsikisimas Pietų Amerikos respublikų į Meksikos krizį gerai atsiliepė ant biržos opozicijų. Meksikos akc. bilietai „Petroleum“, nuo 52 3/4 pakilo iki 68; jų viena diena parduota 2,700.

PAGIRIA REVOLUCIJO-NIERIUS.

Washington, D. C. Suv. Valst. konsulas praneša iš Monterey, Meksika, kad revoliucionieriai ten yra svetimžemių apsaugotojais. Konsulas visais atžvilgiais giria konstitucionalistus.

KARISKI KORESPONDENTAI.

Washington, D. C. Karės ministerija pastatė sekančias išlygas norintiems dalyvauti karės lauke korespondentams: kiekvienas turi įnešti \$1,000, už ką jam bus suteikiama kariški prietaisai ir užlaikymas; apart to, jis turį uždėti \$2,000, kaipo paliudijimą apie gerą pasieligimą, duoti karišką prisieką ir pildyti visus palkėpimus, paliečiančius visus karėje esančius.

TAIKOS BIURO PASVEIKINIMAS.

Washington, D. C. Tarptautiškas taikos biuras iš Brusselio prisistuntė prez. Wilsonui pasveikinimą delei priėmimo sutaukinimo tarpininkystės.

ANTI-MILITARISKA LYGA.

New York. Šiose dienose sugidariusios anti-militariškos lygos pirmėdis, Aleks. Berkman, pasiuntė prez. Wilsonui šitokio turinio telegramą: „Mes skaitysim Jus kaltininku pralieto

streikierių kraujo, kurį pralies federališka kariuomenė, gindama Rockefellerio interesus. Lyga planuoja pasiūsti Koloradon liuo snorių būrį, kurie pagelbėtų kovojantiems mainieriams.

PLANUOJAMAS GENERALIŠKAS MAINIERIŲ STREIKAS.

Pittsburgh, Pa. Susiv. mainierių konvencija svarstė klausimą apie apskelbimą visuotinio viso krašto mainierių streiko išreiškimui protesto prieš valst. milicijos žvėriškumą Koloradoj. Kol kas nutarta palaukti rezultato prez. Wilsono tarpininkavimo už baigime streiko Koloradoje.

MITCHEL — KANDIDATAS Į GUBERNATORIUS.

Albany, N. Y. Prez. Wilsono šalininkai mano apšaukti kandidatą į gubernatoriaus vietą New Yorko majorą Mitchelį. Tammany Hall prieš tą sumanyimą — tammaniečiai yra pasiryžę paremti dabartinį gubernatorių.

ANT MEKSIKOS RUBEŽIAUS.

Washington, D. C. Apsaugos Meksikos rubežiaus davė iki 13,000 kareivių; priegatam, Texas City, arti Galvestono, stovi gen. Bliss su 8,000 kar. Jau viskas prirengta užpuolimui ant Meksikos.

BAISI KATASTROFA ANGLIAKASYKLOJE.

Eccles, W. Va. Ištikus eksplozijai kasyklose N 5 ir N 6, tapo palaidota apie 190 (sulig kitų pranešimų 203) angliakasių 59 angliakasiai buvo išimti iš kas. N 6 dikčiai apdegusiais, keturi — negyvais. Joje žuvo 13 žm.; kasykloje N 5 žuvo 171 (191) darbininkai. Katastrofos vieton greit pribuvo daug gydytojų ir darbininkų, kad padot pagalbą nukentėjusiems. Arti stovintis miestelis su 1,500 gyventojų tapo smarkiai sukratyta nuo baisios eksplozijos; persigandę žmonės tuoj apleidė namus. Stoka žodžiai, kad išreikšti tas graudžias scenas, kurios dabar atsibūva toj nelaimės vietoje — beveik nėra tos šeimos, kuri nebut praradusi vieno ar kelių savo narių. Visur girdžiasi verksmas ir aimanavimas — daugiausiai kankinasi žuvusiųjų vaikai ir moteris.

STUDENTŲ PEŠTYNĖ.

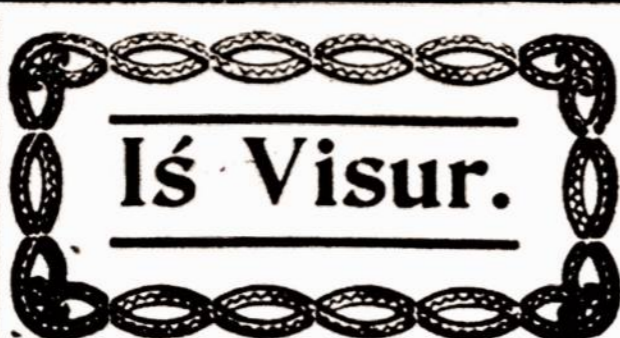
New York. Restorane ant Broadway ir 60 gt. atsibuvo Kolumbijos univers. studentų naujų pietai. Galop iškilo smarkus mušis tarpe „senių“ studentų ir naujų. Mat, ant pietų buvo 12 „senių“, kurie skaitėsi paimtais nelaisvėn; kiti „seniai“ ėjo jų išliuosuoti. Aštuoni peštukai tapo suareštuoti.

DIDELIS GAISRAS.

New York. Balandžio 28 (naktį) sudegė Malory garl. linijos namai — N. River ir 10 str. Gaisro žiurėtų buvo subėgę apie 30 tukst. žmonių. Tapo sužeisti keli ugnagesiai.

LENKAI PASIŽADA IŠSTATYTI 10,000 KAREIVIŲ.

Chicago, Ill. Pranešama, kad Lenkų Kar. Sąjungos Šiaur. Amer. valdyba nepaprastam susirinkime, plačiai apsvačiusi Meksikos klausimą, nutarė, jei bus reikalus, pagatytį 10,000 gerai išlavintų kareivių, kurie kartu su visa Suv. Valst. kariuomene inkunytų tvarką Meksikoje.

BALKANŲ KARĖS ATBALSIAI.

Viena, Austrija. Laikraščiuose plačiai kalbama apie intempą padėjimą Epire. Pranešama neoficiališkai, kad Graikijoje vėl pradėta tvarkyti kariuomenė ir imami liuosnorai. Graikų valdžia nespriešina atvirai propagandai.

RUSAI PLĖŠIKAI VOKIETIJOJ.

Breslau, Silezija. Policija suėmė rusų pėšikų gaują iš 30 žmonių, kurie laike pusmečio „veikė“ Rusijos-Vokietijos parubežyje. Gauja yra papildžiusi daug užpuolimų ir užmušimų. Pasbanditus surasta 110 kilogr. dinamito ir 20,000 rublių.

BETVARKĖ CHINIOJ.

Chanhou. Apsiginklavusių plėšikų gauja, apie 2,000 žmonių, į šiaurę nuo upės Veiche aplėšė daug miestų ir išmušė didelį gyventojų skaitlių. Prie plėšikų prisidėjo daug kareivių. — Plėšikų vaads „Baltasis Vilkas“ atsikreipė į žmones aštriai užsipludamas ant valdžios. Ant plėšikų vėliavos užrašyta — „Lygibė del visu.“

SIS-TAS IŠ JAPONIJOS.

Tokio. Ministerių krizis, galima sakyti, jau užsibaigė. Augštoji palata patvirtino Okumos kandidatūrą į premjero vietą. Labai daug dabar kalbama apie karę tarp Meksikos ir Suv. Valstijų.

SNAIRAVIMAS NEPASIBAIGIA.

Berlinas. Intempti atsinešimai tarp Vokietijos ir Rusijos jokiū būdu negali užsibaigt. Ypač smarkiai užsiplūda ant vokiečių rusų spauda. Bet ir valdžia, matyt, stengiasi kuomžiausiai turėti interesų su Vokietija. Tas apsišviečia tame, kad trys ministerijos — komunikacijos, jureivijos ir karės pasiryžo nedaryti jokių užsakymų Vokietijoj. O dabar, besiginkluojant, įvairių užsakymų užrubežyje Rusija daro gana daug. Dėl tokių dalykų stovio Rusijos užsakymus išpildyti Prancija, Anglija ir Belgija. Vokietija neša didelius nuostolius. Tai savo rūšies boikotas iš Rusijos pusės.

AMERIKONAI MEKSIKOJE.

Vera Cruz. Prie amer. kariuomenės parodos ir kanuolių saliuoto baltandžio 27 d. tapo iškilmingai išplėsta Suv. Valst. vėliava ant namo, kur apsigyveno adm. Fletcher, kaip ženklas, kad miestas užimtas amerikonių. Visos meksikonų vėliavos prašalintos. Mieste apskelbtas kariškas stovis ir įvesta nauja amerikoniška valdžia.

Civilišku miesto gubernatorium užvaldytame mieste paskirtas Chicagos advokatas Robert T. Kerr. Labai iškilmingai adm. Fletcheris perdavė vald. galę pribuvusiam su kareiviais gen. Funston'ui, kuris čia turi apie 9,000 kareivių; jureiviai sugrįžo ant laivų.

Kariški lakunai paskraidė po plačią šio miesto apilinkę. Apie 20 mylių atstu miesto jie matė federalistų lagerį.

Apie 100 mylių nuo Vera Cruz stovi gen. Lauro Villar su 2,000 kareivių, o arti Jalapa — gen. Navarette irgi su 2,000 kareivių.

Visur meksikonų kareiviai drūfina savo pozicijas.

PASIŪSTI Į ULSTERIŲ KAREIVIAI.

Londonas. Balandžio 27 d. tapo pasiūsti iš Dublino į Ulsterį trys pėstininkų regimentai. Kalbama, kad Ulsteryje bus paskelbtos karės tiesos. Ulsteriečiai rengiasi karėn — traukia ginklus ir daugina kareivių skaitlių.

AMERIKONAI KITAME MEKSIKOS PAKRASTYJE.

Meksiko (miestas). Kar. ministeriui gen. Aurel. Blanquet'ui pranešta, kad baltandžio 28 d. Amerikos kar. laivas bombardavo portą Manzanillo, ant Ramiojo vandenyno kranto. Suardyta daug prieplaukos ir šiaip būdinkų. Kita telegrama iš Oaxaca praneša, kad S. V. jureiviai išsėdė mieste Sal. Cruz; amer. komandierius pranešęs, kad tuoj pradėsias bombardavimą, jei tik bus pasipriešinta iš meksikonų pusės.

RINKIMAI FRANCIJOJ.

Paryžius. Buvęs finansų ministeris Jos. Caillaux, kuris rezignavo, kada jo žmona nušovė laikr. „Figaro“ redaktorių G. Calmette, tapo išrinktas atstovu į atstovų rūmą.

PAGIRIA PREZ. WILSONO PASIELGIMA.

Buenos Aires, Argentina. Brazilijos, Argentinos ir Čili laikraščiai karštai pagiria prez. Wilsoną už priėmimą tų kraštų tarpininkystės užmezgime taikos tarp Meksikos ir Suv. Valstijų.

CHINŲ PIRATAI SUDEGINO LAIVĄ.

Hongkong. Pranešama, kad chinų piratai sudegino arti Macao miesto Anglijos laivą Jāson, — žuvo 180 pasažierių, jų tarpe anglių inžinierius; išgelbėta 158 žmonės.

MARCONI PASKIRS SENATORIUM.

Roma. Karalius Vikt. Emanuelis sumanė paskirti bevelieio telegrafo išradėją V. Marconi senatorium. V. Marconi dabar turi 40 metų amžiaus.

MILŽINIŠKA VOKIETIJOS BANKA.

Berlinas. Susijungę Schaffhausen bankas iš Okelno ir Berlieno Disconto Gesellschaft sudarė milžinišką banką su kapitalu \$75,000,000.

CHINIJOS VALDŽIOS PATARĖJAS.

Pekinas. Chinijos prez. Yuan Ši-kai'jus užkvietė likti valdžios patarėju buvusį Suv. Valst. ambasadorių Turkijoje W. W. Rockhill. Jam paskirta alga \$1,000 į mėnesį; jis sugrįš į Suv. Valst., ves čia Chinijos reikalus ir duos patarimus chinų valdžiai.

EKSPLOZIJĄ ANT LAIVO.

Alžiras, Afr. Bal. 27 d. nu eksplozijos tapo suardytas arti Alžiro rusų rezervuar. laivas „Kometas“ — žuvo 15 žmonių, o 15 tapo išgelbėta.

AUSTRIJOS IMPERATORIUS VIS DAR SERBA.

Viena. Laikraščiai nuo bal. 29 d. praneša, kad imp. Franc. Juozapas neįkietė iš ligos nepagerėjęs; gydytojai tvirtina, kad jis greit pasveiksias.

ŽUVO LAKUNAS.

Viena. Bal. 29 d. nupuolė iš augščio su orlaiviu ir užsimušė žymus kar. lakunas Wally josi galvon.

NAUJA GIMINĖ.

Rio de Janeiro, Braz. Pranešama, kad T. Roosevelt atidengė naują mišk. žmonių giminę, kurie vaikščioja visai nuogi; jie atsižymi keistomis budo ypatybėmis.

ULSTERIO KRIZIS BAIGIASI.

Londonas, baltandžio 30 d. Pranešama, kad Ulsterio krizis sujungė visą Angliją, greit bus užbaigtas. Irlandijos Home Rule taps įnešta į statutų kninę, bet Ulsteris turės pilną laisvę bei neprigulmybę; laikas to išskyrimo neaprubėzuotas. Taigi Irlandija ingija savyvaldą.

VOKIETIJA APIE MEKSIKĄ.

Berlinas. Vokietijos Reichtago plačiai buvo apkalbama Meksikos klausimas bei suėmimas amerikonių Vera Cruz'e Hamburgo linijos laivo „Ypiranga“. Nutarta Meksikos klausime laikytis neutrališkai. Kitos žinios nurodo, kad Prancija, Anglija ir Vokietija stengiasi sutinkinti Suv. Valst. su Meksika.

Iš Lietuvos.

Vilnius.

Laikinas cenzūros komitetas konfiskavo „Viečern. Gaz.“ NN 513, 514 ir 516 ir to laikraščio redaktorių patraukė tieson naujo kriminalio kodekso 1, 2 ir 6 punktais, 1 dalies 129 straipsniu už kėlimą gyventojų prie dabar veikiančio valstybės sutvarkymo griovimo.

Panevėžys.

Čia greitai laiku atidaromas „Vilijos“ skyrius. V. a. Gubernatorių „Aidui“ nedavė leidimo vaidinti Vyduo „Nesaužmonės.“ V. a.

Kovo 21 d. penktadienį, staiga mirė čia Karėnaukos sodžiaus ukininkas A. Južėnas, žmogus nebejaunas. Tą dieną gėrė jisai daug alaus, degtinės ir visai buvo nusigėręs. Mirties priežastis, pasak gydytojo, — „persigėrimas.“ Br.

Panevėžyje šį pavasarį ketinama pradėti statyti Vladislavo Kerbedžio vardu ligoninę, skiriamą dvaro darbininkams. Beto, panevėžiečiai ketina sau elektros stotį statyti, Savitarpio kredito draugijai nuosavą namą, moterių gimnazijai ir 4-klasei miesto mokyklai trobos. Beto, dar Nevezio tiltą ir didelį tam tyčia sudarytos bendroviės viešbutį, skiriamą stambiems dvarininkams. Vienu žodžiu, Panevėžys taip šįmet sukruoto, kaip niekuomet dar.

Krata.

Jurbarke (Raseinių ap.) pas kamendorių Praną Stachovskį padaryta krata. Jieškota lenkų kalboje brošiūrėlės: „Apie maikytų tikybų šliubus.“

Žmona nunudėjo vyrą.

Erzvilke (Raseinių ap.) gyvenon Jurgis ir Rozalija Lenkaičiai. Pats Lenkaitis vyras darbininkas, jo žmona — vėjavaikė. Žinoma, tarp vyro ir žmonos ne sykį iškildavo visokių nesupratimų. Lenkaitienė įpykusi prisitardavo: „kad nors sykį nusi-kraūš to bjaurybės.“ Kaimy-

nai nors girdėdavo tokius Lenkaitienės žodžius, bet nelabai dėjosi galvon.

Nesenai Lenkaitis, trumpai pasirgęs, mirė. Visame miestelyje kilo gandas, jis esąs žmonos nuuodytas. Policija tuoj prikišo. Velioniui daktarai vidurius išėmė ir Kaunan nugabeno chemiškai tyrinėti. Rasta arseniko viduriuose. Lenkaitienė suminta ir tardoma.

„Ryto“ Draugijai neleido gubernatorių steigti knygynų-skaityklų šiuose skyriuose: Kietaviškių ir Sumeliškių (Trakų ap.), Palušės ir Melagėnų (Švenč. apskr.).

Mokinės žuvo.

Kovo 26 d. kaip rašo „Gaz. Codz.“, dvi Vilniaus miesto mokyklos mokinės: Marija Neimaitė 15 metų ir Jadviga Čepkinitė 16 metų nežinia kur pražuvo.

Į viensėdžius.

Matininkai išvažiuos šįmet iš Kauno į sodžių baltandžio 10 d. Žemės tvarkomoji komisija baigia jau savo vasaros darbų planus braižyti ir imsis paties žemės matavimo ir sodžių vienasėdžiais skirstymo darbo.

Javų stovis.

Dažnų lietus labai padeda žieminiams javams atsigauti, ypač kad šįmet didelių nakties šalnų ikišiol visai nebuvo. Pievos, ypač dobilai, tai dar visai neželia, turbūt užtai, kad dar šilumos neturėjome, nes tikrai šviesių saulėtų dienų dar nematėme. Laukuose pradeda tik ten dirbti, kame laukai augšti ir smiltingi. Suvalkų gubernijoje yra vietų, kame jau sodinama bulves, sėja žirnius ir vasarinius rugius. Kaune ir Vilniuje jau ruošiami daržai ankstybai sėjai. Nors ir nešalta ziema buvo ir nešaltas pavasaris, vis dėlto laukų darbai išrodo, kad šįmet del šlapumo pavėluos.

Perkėlimas nesuardytų trobų.

Kauno žemės tvarkomoji komisija 1913 m. Kauno apskr. perkėlė neardytą 43 trobas. Tų trobų perkėlimas kaštavo 896 r.

Žemaičių vyskupijos kunigų permainos.

Nors laukiamas yra Žemaičių vyskupas tuoj po Velykų, tačiau kunigai dar ir dabar yra vyskupijos valdytojo iš vietos į vietą kilnojami ir šitaip: Upninkų filialistas kun. Ragažinskis keliama į tokią-pat vietą į Kulius, o Kulijų alt. kun. Gorlevskis — į Upninkus, gi Vaškų kamendorius kun. J. Butkevičius keliama į Vieksnius, o į Vaškus — Vieksnių kam. kun. Gendrenas.

Tytavėnai.

(Raseinių apskr.)

300 metų sukaktuvės. Tytavėnų parapija ruošiasi kelti šįmet 300 metų savo bažnyčios pastatymo sukaktuves. Šioji bažnyčia buvo 1614 met. pastatyta bernardinų. Lėšas davė vienuolis Andrius Valavėčius ir jis pats statymo darbų prižiūrėjęs. Kaštavusi ši bažnyčia, mūsų laikų pinigais apskaičius, 250 tukstančių rublių ir ikišiol jokių svarbių pataisymų nereikalavusi.

Kiek yra namų Kauno gub.?

1913 m. sausio 1 d., kaip rodo surinkta statistika, Kauno gub. buvo medinių gyvenamųjų trobų 7098 ir murinių — 182,303.

Svaiginančių gėrimų Kauno g. 1912 m. buvo parduota už 5 mi-

lijonus 40 tukstančių 703 rub. 73 kap.; daugiau nekaip 1911 m. 303 tukst. 909 rub. 63 kap.

Valstiečių nutarimas.

Petraičių ukio ratelio valstiečiai (Žagarės valsė., Šiaulių ap.) nutarė reikalauti, kad Skaisgirio miestelyje būtų uždarytas monopolis ir Viliuno bei Medemo aludės. Jei valdžia leisianti šį nutarimą išpildyti, tai skaisgiriečiai prašysys leidimo įsteigti savo miestelyje pačto skyrių.

Moksleiviams draudžiama lankyti kinematografus.

Kauno moksleiviams draudžiama lankyti kinematografai. Du kartu savaitėje „Triumfe“ buvo rodoma tam tikras moksleiviams programos patvirtintas vietos mokytojų draugijos. Tik to pro programo žiūrėti visuomet rinkosi kuomžiausia moksleivių. (n.)

„Saulės“ Namai.

Žemė, ant kurios stovi „Saulės“ namai, priklauso miestui. „Saulės“ valdyba norėjo tos žemės nupirkti, ir tasai pirkimas turi savo istoriją. Miesto taryba sutiko žemę parduoti ir pasiuntė ministerijai tą pardavimą patvirtinti. Bet tuomi-pat laiku rusų laikraštyje „Gorodskoje Dielo“ buvo straipsnis apie miesto tarybos narius. Buvo rašoma, jog dumos dauguma susidedanti iš lenkų, neprieklausiai žiurintių į šį sumanyimą. Bociarskis stačiai kaltino „Saulės“ valdybą, jog tai ačiu jos nuopelnui buvo šis straipsnis spausdinamas. Ir tuomet 1913 m. baltandžio 25 d. miesto išrinktieji antrąsyk nutarė žemės neparduoti. Bet neilgam trukus vėl pakilo šis klausimas, ir miestas nutarė parduoti. Vėl siunčiama ministerijai prašymas, kad ji patvirtintų par davimo aktą. Šiomis dienomis ministerija atsakė, jog sutinkanti, kad „žemė pereitų draugijos nuosavybėn.“ Reikia, už pigią kainą „Saulės“ galų-gale pasisekė ingyti žemę. (n)

Baisus atsitikimas.

Nesenai buvo atvežtas iš Prusų Naumiesčio (Suv. g.) gyventojas P. Vidrinskis, 26 metų, kunas taip sužeistas ir sudarkytas, kad vos galima buvo pažinti, ke no jis: dantys išmūsti, liežuvio nupjautas, akys išdurtos, gerklė perpjauta ir tt. Nežiurint į visus tuos sužeidimus, gydytojų rasta, kad P. Vidr. prigėręs arba buvo prigirdytas. Tardymas eina, bet kaltininkų kol-kas nesusekta.

Kaukalkių sodž.

Kaukalkių sodž. (Telšių ap.) sudegė Kazimiero Rudzikio gyvenamasis namas. K. Rudzikis kaltina savo brolių padegime. Nuo stoliai neša 200 rub.

Prasivėrė šaltinis.

Kudiškių sodžiaus (Aleksoto val., Suv. gub.) B. Poderio troboje prasimušė šaltinis iš-po žemės. Kasdien semiama iš jo puikaus, gryno vandens 50 kibirų.

Servitutų tvarkymas.

Iždo departamentas patiekė Kauno gubernatoriui 2 tukst. r., kurie bus teikiami kaip važiujamieji pinigai tiems valdininkams, kurie važinė po Kauno g. žiūrėti žemių priklausantių taip vadinamiems servitutams.

Kontrabanda.

Kauno garlaivių stoties sandėlyje užtikta policijos kovo 30 d. 12 val. naktį 224 svarai arbatos

iš Prusų be maito parvežtos. Eina tardymas.

Visoje Kauno gub., kaip rašo „S. Z. T.“ pradėta kovo 31 d. arti laukus. Žieminiai javai visur gerai išrodė, tik pievos ir ganyklos dar iš žiemos teberuduoja.

Už išeivių vedimą per sieną.

Vidurinių reikalų ministras ištrėmė 5 metams į Rusijos vidurines gubernijas už išeivių vedimą per sieną šiuos žmones: P. Galinį, S. Ošnij ir J. Akstiną iš Liškavos (Suv. gub.).

(„Liet. Žinios.“)

Ir vasarinės mokyklos.

Iš Suvalkijos praneša, kad vyriausybė nuo šimet miestuose ir miesteliuose ketina įvesti mokiniams bent vienoje mokykloje ir vasaros liuoslaikiu. Mat vasarą daugel vaikų stačiai neturi ko veikti, tik tvirksta po gatves bebėgiodami. Vasaros mokiniams vaikai bus priimami ir grupuojami visai išnaudo. Mokintojams už vasarą skiriama 75 rub. Žv.

Sakiai.

(Naum. apskr.)

Atiduodama nuomonę dvarininko Komaro 8 dvarai Šakių apskrityje. Ketur dvarai yra pavyzdžiui apie linkęs ukiniams, pas mus atbulai. Komaro dvaruose, ypač arčiau Šakių, del darbininkų stokos, žemė laiku neišdirbama, javai dažnai laukuose supuva, arba pelės stirtose suėda. nes dar ligšiol nevisur iškulta. Darbininkai menkai apmokami, jų ir jų vaikų sveikata ir dora nesirūpinama. Del tu, turbūt, priešasčių ir negaunama kiek reikia darbininkų. Pernai Komaras buvo sau parsitraukęs iš Rusijos darbininkų, bet jie pasirodė esą visai menki.

A. Jurenis.

Žiezmariai.

(Trakų apskr.)

Nuo gruodžio 8 d. praėjusių

metų, lig puse sausio mėn. šių metų, Žiezmario miestelio lenkininkai vis stengėsi suardyti tvarką bažnyčioje, demonstratyviai giedodami „lenkišką“ karunką, kuri budavo visados lietuviškai giedama. Bet savo tikslo visgi nepasiekė ir dabar jau liovėsi darę bažnyčioje netvarką.

N. a.kt.

Kalvarija.

Balandžio 2 d. buvo čia nepaprastas judėjimas. Suvalkų apskrįčio teismas nagrinėjo bylą Onos Verbilienės iš Pajaujiškių, kaltinamos nenuodijime savo vyro. Šio atsitikimo istorija tokia. Verbilai buvo žinomi Kalvarijos parapijoje kaip žmonės geri, vaišingi, pasiturintys ukininkai. Rudenį 1911 metais Juozas Verbila staiga apsirgo, vežė gydytojais, bet niekas negelbėjo, ir po trijų dienų jis mirė.

Tuo pasklydo gandas, kad Juozas mirė nenuodytas, ir kaip kaltininkę, rodė jo žmoną. Dailikas prasitęsė du metus. Nabašninką atkasė, padarė sekciją ir rado viduriuose arseniko nuodu.

Tuoju Ona Verbilienė areštavo, ir nabagė pusę metų išsėdėjo kalėjime. Paskirtą teismui dieną susirinko daugybė žmonių paklausti šios bylos. Gynė advokatai p. Leonas iš Kauno ir p. Zablockis iš Suvalkų; liudininkų pakviesta 38.

Išrodymų kaltės Onos Verbilienės nebuvo, užtai ją teismas išteisino ir tuoj paleido iš kalėjimo.

Buvęs.

Pandėlis.

(Zarasų apskr.)

Pandėlio bažnyčioje prasidėjo streikas. Streikuoja brostvininkai nebeidami „brostvon“, nė stacijų, atsiskakė taip pat ir giedoti. Tas nepaprastas streikas kilo del šitos priežasties. Seniau klebonas iš surenkamųjų apvaikšiojant stacijas pinigų apmokėdavęs bažnytinį draubūžį

skalbėjas, o kas likdavo, išleisdavęs kitiems smulkiems bažnyčios dalykams. Bet brostvininkams toks klebono pinigų sunaudojimas pasirodė per gausus ir jie sumanė surenkamuosius pinigų laikyti pas save, ir patį minėtiesiems reikalams skirti. Klebonas noriai sutiko. Bet brostvininkai iš surenkamųjų pinigų nenorėjo niekam mokėti, norėdami gal, kad klebonas iš savo kišenės visus tuos reikalus aprūpintų. Todėl klebonas vėl pradėjo pats imties sau tuos pinigus, pasiūdamas rinktų per stacijas zakristijoną. Brostvininkai del to ir pakėlė streiką, netik atsiskakė pildyti visas savo priedermes, bet ir kitus prieš tai agituoja ir draudžia.

Scriptor.

Spaudos sukaktuvių paminėjimas.

Vilniaus lietuvių draugijų ir laikraščių atstovų sutarta sukaktuvių minėjimą daryti visiems iš vieno. Pritaikintas prie minėtųjų sukaktuvių paskaitas nutarta pateikti abejojus salšė: „Rutoje“ ir „Blaivininkų“ (sv. Mikalojaus); paskaitos „Rutoje“ turėtų būti skiriamos inteligentams; gi Blaivininkų salšėje — liaudžiai. Kviesti prelegentus ir iš viso sutvarkyti tas paskaitas (laiką ir tt.) sudaryta vienas bendras komitetas iš „Rutos“ išrinktųjų: D. Malinausko, J. Vileišio, P. Rusecko ir susirinkimo pririnktųjų (aklamacijos budu): kun. Jezukevičiaus, kun. d-ro Bakšio ir dr. J. Bagdanavičiaus.

Kupiškis.

(Ukm. apskr.)

Mirė pradinės mokyklos mokinė Stefanija Liličia. Tai buvo ne paprasto dorumo kukdikis. Lekcijų permaitinėjimu nebėgiodavo, bet tuojau imdavo rankų darbą — mezgimą arba išsiuvinėjimą. Pamačius, kad vienas vaikas skraudžia antrą, tuojau užstodavo, padarydavo santaišką. Vieną syk senutei elgetai einant gatve, įlindo stiklas kojoni ir senutei nebegalėjo paeiti. Tuomet ji pribėgus ištraukė nebedama susikruvinimo. Delto labai ją viski mokiniai ir mokytojai mylėdavo. Te buna jai lengva žemelė.

K.

Orkestras griežia: „When I'll get you alon to-night“. Vieni šoka „two steps“, kiti „three“; vieni polką, kiti valšą, o dar kiti — tai ir patį nežino, ką jie šoka. Vieni šoka susiglaudę, kiti išsiskietę. Vieni pašokinėdami, kiti lyg plaukdami. Vienu žodžiu, — mišinys.

Muzika griežia: „Somebody Else is getting it“.

Vėl taip pat šoka. Nėra skirtumų.

Mažesnis kreipiasi prie baliiaus gaspadoriaus:

— Kodel pas Jus čia lietuviškų šokių nešoka ir lietuviškų žaidimų nėra?

— Pas mus, ant nelaimės, — tai žirniai į sieną. Maščiau apie tai, į drangusių susirinkimus įnešdavau, bet negalima įvesti. Bergždžias darbas. Čechai ir net rusinai jau senai įvedė savo tautiškus šokius ir žaidimus; bet mes, lietuviai, labai mažai paisom apie savo tautiškumą. Nemylim to, su kuo galima pasididžiuoti prieš kitus. Dar priežastis ir mūsų muzikantai nemoka griežt visų lietuviškų šokių ir žaidimų.

Noroms-noroms turėjo mažesnis sutikti su gaspadorium.

Vladas Lazdynas.

Laikraščio byla.

Ejusio anais metais lenkų satiroso laikraščio „Perkunas“ redaktorius-leidėjas p. Olechnavičius buvo pernai nuteistas Vilniaus teismo rumų metams tvirtumos už straipsnelį antgalviu — „Archangelas nesutinka — naujasai Puriškevičiaus nepasisekimas.“ Dabar tą bylą apsvarstė senatas, kur Olechnavičius buvo padavęs skundą; senatas skundą atmetė.

Naumiestas.

Pereitą rudeni Naumiestyje dingusis ir neseniai Prusuose ties Beržininkais atrastas žmogus yra sunus ukininko Raudonačio Norvaišų kaimo, Naum. parapijos. Atvažiavęs Naumiestin jau nebegrižo. Jo arklius parvažiavo kitas vaikas iš Norvaišų Pradėjus tardymas, rodos, buvo visa aišku, bet dabar visa susimaišė.

K.

Cekiškyje, Kauno ap., Kauno gubernatorius leido įsteigti ir pradėti veikti vietinei vartotojų draugijai.

Alvitas.

(Vilkaviškio ap.)

Naktį, balandžio 9 d. du plėšiku norėjo išvogt monopolį, bet nepavyko; tasyk per langą lindo į karčiamą ir išnešė už kokius 20 rublių gerimų. Vieną iš plėšikų buvo sugavę, bet bevedant į valstiaus raštinę — pabėgo ir taip kol-kas abudu nesugautu.

N.

(„Viltis.“)

Iš Latvijos.

RYGA.

Rygos lietuviai. Tarpe daugybės kitų tautų, kokios gyvena Rygoje, nemažą skaitlių užima ir lietuviai. Iš tarpo 300 su viršum tukstačių Rygos gyventojų lietuvių bus apie 50 tukstančių — taip bent žinovi sako, bet išties galbūt buti tiek. Vienok, ar visi jie jaučiasi esą lietuviais — aš abejoju. Tiesa, paskutiniu metu, labai tankiai išgirsti lietuviškai kalbant, tai suvalkiečių, tai žemaičių, tai augštaičių tarmėmis, bet iš to dar negalima išvesti, kad jau mūsų broliai butų visi tautiškai susipratę — anaipol, ne.

Labai daug dar yra tokių, kurie ne tik kad patį tarp savęs nekalba lietuviškai, bet ir užkalbinus nelabai nori prisipažinti kuomi jie ištikrųjų yra. Turu reikalą su žmonėmis — visokių tautų, visokių luomų, tai retai kurie iš kitų tautų neprabilų atėję su reikalu, savotiškai ir, kuomet mato, kad jų kalbės nesupranti, tuomet jau kitaip, kaip kreipiasi kalba, kad susikalbėjus, bet lietuviai ir kalbinami nelabai noriai atsako; tik ir žiuri, kaip čia greičiau reikalą atlikus.

Kiek teko patėmyti, tai negalima pasakyt, kad lietuviai visi nenori kalbėti savo kalba arba ją niekintų — ne, jie lyg sarmatijasi patį savę ir savo kalbės. Kodel taip yra? Galima tvirtai pasakyti, kad tik deli to, kad ligi paskutiniųjų laikų lietuvių ir jų kalbą pajukdavo ir niekindavo lenkai, o išdalies ir rusai. Net patį Rygos latviai (žinoma, neapšvietieji) tankiai lietuvius pravardžiuoja. Ot, todėl dauguma mūsų brolių ir slepiasi, kad apsisaugojus nuo išpravardžiuojimų.

Bet visgi jau dabar nebepatį, kaip kad buvo 25 metai atgal. Tuomet, nežiurint į tai, kad daug lietuvių čia buvo, bet jų nebuvo matyti, nebuvo girdėti, tik bažnyčioje pažinodavai ji iš maldakningės besimeldžiant...

Dabar gi Rygos lietuvių susipratimas žymiai kyla augstyn. Didžią intekmę daro drangijos, laikraščiai ir mokyklos. Žinoma, juo augščiau kils mūsų kultura, tuo labiau mūsų broliai susipras, arba, geriau sakant, patį savę nebesigėdės.

Neseniai čia buvo žmonių surašas, bet rezultatai dar nežinomi. Kuomet darsižinosim, kiek yra kokios tautos, kokio tikėjimo ir luomų Rugoj žmonių, kartu sužinosim, kiek čia yra lietuvių.

Gali but, kad dauguma bus už sirašę „poliakois“ ar kaip kitaip — matysim.

Alfa.

(Spec. „Vien. Liet.“ koresp.)

Liet. paroda. Vilniuje VIII lietuvių dailės parodai užsadarus, ketinama ją perkelti į Rygą, kuri žada prabuti Rygoje nuo balandžio 20 ligi 25 d. ir vadinsis Antroji Lietuvių Dailės Paroda Rygoje. Smulkesnės žinios bus vėliau paskelbtos. Labai geistina, kad Lietuvių Dailės Paroda Rygoje atsilankytu, kame rodos, 50-tukstantinės lietuvių minios nors dalis neiškęs neapsilankius. Parodoje dalyvauja visų geresniųjų lietuvių dailininkų tvariniai ir tautiški išdirbiniai.

Nubaudė latvių laikraščio „Lydums“ redaktorių už darbininkiškus straipsnius 200 rub. arba 2 mėn. kalėjimo.

Rygos laikiniame katorgos kalėjime dabartiniu laiku sėdi 1480 prasikaltėlių, kurių 880 katorgininkų, 105 rotininkų, 230 moterų ir 265 kalėjimo ligoibutyje. Balandžio mėnesyje taps išgabenta prie Amuro geležinkelio statymo 200 katorgininkų.

Konfiskavo No 4 latvių laikraščio „Jauna Balss“ už priešvaldiškus straipsnius ir suėmus redaktorių, tapo neaprybuotam laikui sustabdytas.

(„Rygos Naujienos“.)

Per Rygos uostą 1913 m. į užsienį išvežta įvairių prekių, linų, javų ir tt. už 227,015,265 r., prieš 224,863,533 r. 1912 m. Prekių išvežimai iš Rusijos 1913 m. abelnai buvo mažesni negu 1912

37 laipsnių degtinė bus parduodama nuo ateinančio liepos 1 d. Bus dar parduodama ir degtinė 40 laipsnių. Kibiras 37 laipsnių degtinės mokėsias 7 rub., kada 40 laipsnių moka 8 r. 40 k.

Užpuolimas. Naktį 30 d. kovo ant Senosios g. antrame Mintaujos priemiestyje šuliganai pirmušė ir peiliais sužeidė Mikolą Adamavičių.

Už slapta prostitucijų užlaikymą taikos teisėjas 5 skyriaus pamerkė po 2 mėn. kalėjimo: Oną Zarin ir Ant. Stonį nuo M. Nevos g. No 14 ir Oną Seskis nuo Marijos g. No 56, o Oną Švarebot nuo M. Nevos g. No. 9 ant 3 mėn. kal.

„Latvijos“ dienraščio paininkų skait. įstojo J. Blau ir J. Zebberg, prigulintieji prie stambesniųjų latvių piniguočių. Tokiuo budu ir „Latvija“ anot „L. Av.“ įstoja latvių spaudos sindikatas, tveriamo p. Bissenieko.

Dabar, jeigu aš turiu tokių išrodymų, tai tie žmonės, kurie įnešė minėtąjį įstatymo sumanyimą, ar nežinojo tų išrodymų, arba, jeigu juos žinojo, tai vadovavosi kitais pabudžiais. Aš nemanau, kad jiems butų nežinomi visi tie išrodymai, o jeigu taip yra, tai aišku, kad jie vadovavosi kitomis mintimis. Pasistengiu jas atpėti.

darbininkų, apart to uoste sustreikavo 700 darbininkų. Policija suėmė 5 žmones: 1 beplatinant proklamacijos, 1 benešant raudoną vėliavą ir 3 už mėginimą paliusuoti suimtųjų draugu.

Liepojus. Naujame Liepojuje policija užklupo slapta susirinkimą darbininkų besitariančių apie streiką „Folgos“ fabrike. Visos liko surašytos ir apie jas pranešta Kuršo gubernatoriui, kurs visas suimtasias nubaudė areštu po 2—3 savaites. Darbininkės liko surašytos fabrike darbo laike ir nugabentos kalėjiman.

Suviliota mergaitė. Pernai 23 d. gegužės išvažiavo Odesan į „Vik. ir Lersono“ korkų fabriko skyrių darbininkė Pavelytė, bet rudenį jos tėvas, gyvenęs Liepojuje, gavo žinoti, kad jo dukte kažin kur dingo. Pavelis neseniai buvo leides savo dukterei tekėti už nepažįstamo jaunikaičio, kurs atsitiko Odesoje. Pradėjus policijai tardyt reikalą Pavelytė liko atrasta Eka-terinoslave, kur ją jaunikis buvo nusiviliojęs. Dabar pasirodė kad „jaunikis“ turima žmoną Liepojuje.

Blidenė (Kurš. gub.). Nedėlioj 16 d. kovo, 7 v. 35 m. vak. čia apsiereiskė stebėtinas gamtos reišinys. Po saulėleidžio vakaru šiaurės padangėje pasirodė didelis spindas meteoras (dangaus kunas) ir greitai slinko nuo pietų į šiaurę. Staigu meteoras suskilo į 5 dalis, kurios smarkiai žibėdamos vaivorykštės vansomis, greitai dingo dangaus erdvėje. Nekurie iš regėjusių sąprotauja, kad tai buvęs orlaivis, bet kiti, jog tai pranašystė baisios karės.

Iš Rusijos.

ATSTOVO M. YČO KALBA VALST. DUMOJE.

Pasakyta kovo 18 dieną.

(Užbaiga.)

Sako, jog reikia prisiruošimo, specialio prisiruošimo. Bet juk institutas, būdamas Vilniaus mieste, galėtų pasekmingai, dagi labai pasekmingai juos ruošti, nes, kaip žinoma, dideliame centre visuomet daug patogiau steigti augštąsias mokyklas delto, kad visuomet greičiau galima patraukti ir mokytojų personalas. Jeigu net prileistume, kad gali buti įvykintas tasai įstatymo sumanymas, įneštas žmonių, siulančių įsteigti universitetą ir mums sako, jog kuomet bus kalba apie universitetą, tuomet ir reikalausite, kad universitetas butų Vilniuje, — tai aš ir tame atvejuje nematau bloga, bet greičiau gera, jeigu greta su universitetu bus Vilniuje ir institutas, nes bus tie patį profesoriai ir universiteto disciplinos bendrumas, ir — tai duos progos parinkti daugiau ar mažiau rimtų įiegu. Štai tie išrodymai, kurie privertė mane pasisakyti už tai, kad institutas butų steigiamas Vilniuje, bet ne Minske.

Dabar, jeigu aš turiu tokių išrodymų, tai tie žmonės, kurie įnešė minėtąjį įstatymo sumanyimą, ar nežinojo tų išrodymų, arba, jeigu juos žinojo, tai vadovavosi kitais pabudžiais. Aš nemanau, kad jiems butų nežinomi visi tie išrodymai, o jeigu taip yra, tai aišku, kad jie vadovavosi kitomis mintimis. Pasistengiu jas atpėti.

FELJETONAS

LIETUVIŠKAME BALIUJE.

Šv. Jurgio draugijos svetainė linksmai juokiasi pasakodamos nelabai graži, bet ir nelabai dienos prietikus.

O čia, kitoje pusėje, sėdi, taip visų vadinamas, „daktaras“. Mat, lenkišką prekybos mokyklą baigęs. Laiką „papirosą“ danlyse ir žiuri į savo ilgus pirštikus: ar nagai vis dar žiba. Greita su juo „Čalis“ su šukomis ir veidrodžiu rankose. Ir vis žiuri ar gražus. O „Toni“ kitam „Toni“ pasakoja, kaip vienas driso paršyti recenziją į „laikraštį“ apie jų draugijos lošimą-teatrą ir pasipingavimą. O kitas „Toni“ tik klausio ir usus suka. Štai visas pasienis — „John'as“, „Joe'vas“, „Jack'as“ su „Mery“, „Mege“, „Nora“.

O ten vienu du sėdi pasienyje. Vienas užsimastęs, ranka laiko savo barzdą, lyg Napoleonas, o kitas susiraukęs, lyg „ne savo torielkoje“.

Mažesnis didesniui sako: — Pasibjaurėjimą jaučiu. Lietuviškame baliuje šoka kokius taip gražios merginos; taipgi nesinori tikėti, kad ta graži mergina bus tokia sena ir kuprota, kaip jos motina. Nenori tikėti, kad ta senutė yra motina taip gražios merginos; taipgi nesinori tikėti, kad ta graži mergina bus tokia sena ir kuprota, kaip jos motina.

Ten, greta, sėdi dvi juodakės, juodplaukės — stebnklas grozybės. Vienai apie 19 metų amžiaus, o kita metais vyresnė. — „Hello, John, Hello, Mery!“ Užmirę dienos darbą ir vargus, kaip tai negerai skamba...

juk mums visiems reiktų stengties kelti tarpe lietuvių apšvietą ir vienybę.

Nors p. Pempė visai neatkreipė į tai savo atidžios, vienok „Žiburėlio“ draugija nutarė atsiliiepti ant tokių užmetinėjimų p. „Mokinio“, kad tuom nesuklaudinus norinčių mokintis.

Vardan „Žiburėlio“:

S. Pranis,
J. Brazauskas,
A. Stankevičius.

Newark, N. J. Bal. 25, 1914.

Iš Prūsų Lietuvos

Lietuvių rinkimo draugijų susirinkimai. — Prūsų Lietuvoje veikia penkios lietuvių rinkimo draugijos: dvi Šilokarėiamos ir viena Tilžės-Pakalnės valsčiuose. Iš jų dvi — Klaipėdos bei Šilokarėiamos valsčiuose tik liberalų partijos šakos ir su lietuviyste tik tiek darbo turėti, kad vadovai bei draugai daugumoje lietuvių. Jų tikslas — paduoti vokiečių milijonieriumi Švabachui mandatą ir toliau išlaikyti. Pirm kelto savaičių turėjo šitos dvi draugijos savo vyriausiąjį susirinkimą. Indomu buvo, kaip abu tos draugijos vadovu, žmonės su menku politišku supratimu, Kaitinis bei Jurgelaitis, prieš valdžią bei konservativus ir jiems prisidėjusius atstovus-lietuvius polemizavo. Kaitinis ragino vyriausybės nesilenkti ir dulkes nuo jos kojų nelaizyti. D-ro Steputaičio paduotąjį sumanymą lietuvių kalbos vartojimą viešose susirinkimuose per įstatymus užtvirtinti bei jo kalbą apie lietuvių-lenkų santykius pavadino jis konservatyvų gudrybe. Galop ir pačiam p. Švabachui, iš Berlino atvažiuojamam, rodesi čia per toli einama, nes jis ėmėsi progos savo pasekėjams lietuviams patarti — valdžiai opozicijos nedaryti. Del lietuvių kalbos laisvo vartojimo susirinkimuose sakė jis, kad nacional-liberalai mielai tam pritaria, bet lietuvių tikslai neturi su Amerikos bei Rusijos lietuviams draugauti! Susirinkimas pasibaigė trukšmingai. — Prie p. Švabacho, lietuvių „geradėjo“, žodžių reikia pridurti, kad susidėjimas Prūsų lietuvių su broliais-amerikiečiais bei iš Rusijos — gana menkas. Vos kelias laikraščio mainais pareina, o del išsilikimo vokiečių banga, del sutvėrimo savitos tautiškos kultūros, raštijos ir tt. — bendravimas būtinais reikalingas. Mums iš to priegados nebutų, kad mūs persergėti reiktų, bet gal Prūsų lietuvių su laiku vis labiau išvėlgdami, kokių jie „geradėjų“ už nosies vadžiuojami, p. Švabachui „Laufpasa“ duotų, — o čia yla iš maišo išsiški.

Kitas rinkimo draugijos susirinkimas atsituvo balandžio 4 d. Tilžėje. Suvadino Tilžės „skyrimo“ draugija. Čia galima paminėti apie vieną indomą incidentą, butent, kad p. Vanagaičių „Sukurio“ leidėja, iš susirinkimo pašalino. Priežastis tame, kad dauguma susirinkusiųjų per p. Vanagaičio leidžiamąjį juokų laikraštį „Sukurį“ jautėsi įžeisti. Viena numeryje jis lietuvių-rinkėjus net kiaušėms prilygins, bent taip išaiškino susirinkimo vedėjas p. Kiupelis.

Draugijos raštinkas, p. Lekšas, trumpai pranešė apie draugijos darbus praėjusiam mėn. Sulig pranešimo, draugija turėjo 44 susirinkimus, butent 37 del agitacijos, o 7 del organizacijos bei nutarimų. Vaisius šito

darbo tas, kad 3 d. berž. 1913 m. lietuvių kandidatas dauguma balsų tapo išrinktas į Prūsijos seimą. — Valdybon pateko beveik visi pirmiau buvusieji — pirminkais pp. Kiupelis iš Auličių bei Jonušaitis iš Tilžės.

Tada gavo žodį patsai atstovas, valdžios patarėjas, d-ras Steputaitis. Jis kalbėjo pirma lietuviškai, o paskui vokiškai. D-ras Steputaitis kalbėjo gana plačiai apie Prūsijos seimo nuveiktus darbus, paminėdamas, kur ir kada jis savo krašto ekonomikų reikalų prisiminęs ir prisiminti noris. Čia jis prisiminė, kad užtvirtinti seimui sumanymą jis padavė apie lietuviškos kalbos liuosą vartojimą viešose susirinkimuose. Ar jam tai pervesti seksis, — jis dar nežinąs. Tada jis išguldė, delko jis konservatyvų partijon prisidėjęs ir kodėl geriau butų, kad ir d-ras Gaigalaitis prie jos prisidėtų. Esą vienas atstovas lieka visai be intekmės, patlab nepareinąs jis komisijon, kur svarbiausi darbai atliekami ir kur ir gi vienas svarbų balsų turis, o norint paduoti seimui sumanymą, reikia menkiausiai 15 parašų, kuriuos sau vienas atstovas vargais-negalais surenkąs. Konservatyvų partijon jis todėl priešidėjo, kadangi šie už tokio reikalus užstoją, o lietuvių — ukinkinkai.

Paskui kalbėtojas atsikreipė prie lietuviškų laikraščių ir labai apgailėjo, kad tarp jų ir tokių randasi, kurie prieš lietuvių rašą ir juos net kiaušėms prilygina, kaip darąs p. Vanagaičio leidžiamas „Sukury“. Lietuvių esą mažai ir labai apgailėtina, kad ir tie dar skirstosi ir viens kitą apkariauja. Tik vienybę duoda stiprybę. Ir apie savo kalbą prieš lenkus jis kalbėjo, kad lenkų laikraščiai del jos labai įpykė ir jį dariausias žodžiais apdėjo. Lenkų atstovas von Trambčynskis, jam kalbant, rąnkomis mostaguodamas prie tribunos priešais vaikščiojęs ir atsikartotinai sušukęs, kad tai netiesa, ir kad tie melai turėsią buti atšaukti. Bet, išties, nieko panašaus, apart tylėjimo, apie tai nesigirdi. Gali buti, kad Poznanianus lenkai nežinojo, kaip jų broliai prieš lietuvius smarkauja. Jis savo kalba atsiekęs to, kad visas pasaulis ant lietuvių atkreipęs savo domą, o lenkai pradėjo atsargiau elgties ir prisilaikyti nuo lietuvių persekiojimo, kurį nuolat vartodavo pirmiau. Jie buk gavę iš augstesnės vietos paliepimą — saugoties smarkavimų. Jis gi gavęs padėkavojimo laišką iš Rusijos, Anglijos ir Amerikos. Vienas sandarbininkas tulo francuzų laikraščio apsilankęs pas jį ir plačiai klausinėjęs apie lietuvių padėjimą.

Keistas dalykas, kad jis delei savo kalbos ir lietuviškų laikraščių pasmerkiamas tapęs, kaip tai „Lietuvos žinios“ dariesios. Baigdamas prašė kalbėtojas šelpti jį jo darbuose patarimais ir pranešimais. — Po trumpos diskusijos, kurion prisidėjo p. E. Jagomastas iš Tilžės ir D. Sannus iš Rokaičių, pasibaigė šitas indomus susirinkimas, kurį, apart incidento su p. Vanagaičiu, galima pavadinti gražiai nusisekusiu. Prūsų Lietuvoje sukels jis, be abejonės, dar daug kalbų bei rašymų. Ma.

Mokinių statistika. Prūsijos lietuvių mokyklose suskaitė 1911 m. lietuviškai bei vokiškai kalbančių mokinių 17,257; 20 metų atgal, taigi 1891 m., suskaitė 19,488, o dar 20 metų

atgal — 1871: 18,236; taigi nykimas išrodo nežymus. Bet jis pasirodo smarkesnis relatives skaitlines imant bei vokiškai-lietuviškai kalbančius ant pusės vokiečiams, ant pusės lietuviams priskyvus. Miestuose lietuviškų mokinių yra labai menkai; kaimuose, tuluose valsčiuose, daugiau kaip pusė. Mokytojų seminarijoje Klaipėdoje suskaitė 1913 m. 9 gim. lietuvių, apie 91 mokinių; metais atgal ir 9 — 86. Vidurinėje prirangioje mokytojų mokinių skaičius su 66% nyksta nuo prirangiosios mokyklos į seminarijas persikeliant. Ar tai lietuvių nepralaidžiamis į augstesnes klisas arba pakeliui germanizuojami? Viens ir ant-ras faktas liudnas. Ma.

Vietinės Žinios

Spaudos atgavimo apvaikščiojimas. Balandžio 29 d. New Plaza salėje atsituvo dar vienas apvaikščiojimas paminėjimui atgavimo spaudos Lietuvoje. Susirinkimą vedė kun. Varnagiris. Kalbėjo kun. Misius iš Ellsworth, Pa. kun. A. Milukas iš Maspeth ir vietinis, p. K. Krušinskas. Visi kalbėtojai apibriežė lietuvių spaudos svarbą, taipgi palietė ir kitus lietuvių gyvenimo reikalus. Žmonių buvo pilnutėlė salė.

Gegužinė šventė. Pereitą pėtnyčią Brooklyno lietuvių apvaikščiojo gegužinė šventė. Dieną buvo vaikščiojimas po gatves, o vakare Taut. Nam salėje buvo prakilbos. Kalbėjo pp. L. Pruseika, Neviackas ir J. Šaltis. Kalbėtojai apibudino gegužinės šventės reikšmę darbininkams ir užkludė visus dabartinius sumišimus ant darbo lauko. Pabaigoje tapo išnešta rezoliucija su protestu prieš kapitalistų savu-liaivimą Koloradoje. Rezoliucija bus pasiūta prezidentui Wilson. Taipgi publikoje surinkta \$50.47 aukų, kurios bus pasiūta Koloradon sušelpiti nukentėjusių streikių šeimynas. Gražų išpuodį padarė publika, kada muzikai užgrojus gelavos arija pagerbimui žuvusių Kolorados streikuojančių darbininkų, visi lig vienam salėje sustojo. Buvo keletas dainų, kurias išplūdė chorai: Lietuvių Gimnastikos klubo ir „Aidas“. Taipgi buvo keletas deklaracijų. Susirinkimą vedė p. J. Augunas. Žmonių salėje buvo 700 žmonių. Žodžiu sakant, gegužinė šventė Brooklyno lietuvių labai pavyzdinčiai apvaikščiojo. Prie to labai dailus buvo ir oras.

Susirinkimas. Atėinančią pėtnyčią vakare bus Lietuvių Ukėsų Klubo susirinkimas. Pereitą utarninką buvo susirinkimas Klubo Komisijos, kuri išdirbinėja projektą Liaudies Namų statymui.

Kiek yra New Yorke žmonių. Kaip žinoma, pastarasis 1910 m. liaudies surašas parodė, jogei New Yorke su priemiesčiais buvo 4,766,883. Per pastaruosius ketverius metus tiek daug prisidėjo, kad žiomet su liepos mėnesiu bus jau 5,333,537. Visoje gi Amerikoje žiomet bus 98,781,324. O su visomis pavaldinībėmis — 109,021,992.

Gegužinė New Yorke. Pereitą pėtnyčią New Yorke buvo didelės minios žmonių išėjė su procesijomis. Sakoma išviso buvė 50,000. Bet neapsiejo be nesmagumų. Tuos nesmagumus sako išsiaukę anarchistai. Mat, ant Union Skvėro valdžios buvo leistu užimti viešąją estradą socialistų partijai. Tuom tarpu anarchistai pasiskubė arti užimti vietas ir ėmė ginčytis su socialistais. Minioje prasidėjo ergeiliai, į kuriuos įsikio policija, norėdama atstumti anarchistus būrelis kas ten drožė policininkui ir galvą su lazdele. Kada policininkas krauju apspylė, tada policija ėmė ir kaltam ir nekaltam duoti su lazdomis per galvas, o užpakaliniams per pakinklius. Vos policmeisterio pavaduotojas Schmitberger sulaukė inirtusius pūlėmanus. Tada anarchistai išbėgiojo, tik tą lazdelę su litara „W“ policijai ant atminties paliko. Šiaip jau apvaikščiojimas gerai nusisekė.

Žuvę karėje. Laikraščiai praneša apie žuvusius karėje su Meksika: Franą Devoriekį ir Juozą Kvapičių. Taipgi sužeisti: W. Pankovski ir K. Nodzek. Jie yra lenkai (bent vienas gal ir lietuvis).

Pakvaio iš religijos. Ant Metropolitan Ave. lenkų bažnyčioje per pamaldas ėmė keiti trauką jauna lenkiutė. Ją suėmus, pasirodė esanti tula Zofia Barda, 19 metų, kuri esanti pakvausi. Ji neseniai net iš vietos buvusi atleista delei svaichiojimų apie religiją. Nuvežta mergaitė į Flatbush bepročių namą.

Suvalgėliai dauginasi. Vietinis suvalgėlių gelbėjimo komitetas savo apyskaitose pranešė labai nuogandžias žinias apie pasiduginimą suvalgėlių žmonių, kuriuos iš labdarybės aukų reikia šelpti. Pirmai tasai komitetas per metus šelpė 1,287 upatas, gi žiomet jau šelpia 1,827. Ir kas mėnuo vis jie dauginasi. Pirmai buvė tik 120 liuosnorių šelpėjų, žiomet jau pilnai darbo turi 330. Komitetas sako, kad tai vis esą priežastis pakilusio brangumo gyventi.

Liet. Blaivininkų Sąjunga — dabar Brooklyne turinti jau 80 narių ir \$20 pašalpos ligoje. Jie susieina nedėliomis po pamaldų iki 3-čiai val. bažnytinėje salėje ant Roebing st.

Nepaprastas išgama. Ant 1712 Pitkin Ave. tapo areštuotas rusas Aleksandra Taganovič, kuris išprievertavo savo dvi dukrukes: viena 10, kitu 7 metų. Jo pati apie šitą žinojusi, bet bijojusi kam prasiartiti, kad vyras jos neužmuštų. Tik kaimynai dasižinoje apskundė Taganovič teismin, kuris išgama ir suėmė. Indomu tas, kad Taganovič buvęs veiklus anarchistas ir net vietinio anarchisto kningynėlio buvęs kningyninku.

Darbai lyg kiek pasigerina. Su pradžia gegužės jau kai-kuriose dirbtuvėse pradėjo dirbti, bet ir tai tik po pusę laiko. Tečiasu darbo žmonių dar nei kiek nepasimažino. Indomu tas, kad Ellis Island salos valdyba sako, jog atkeliančių žmonių skaitlius vėl einąs didyn. Daugelis čionai New Yorke apsisotja, kiti važiuoja kitur, arba net į Koloradą, kur tukstančiai streikuoją ir veik badu miršta!

Kaip pavadės keičiasi Brooklyno Municipalin Teisman atšaukė tulas lenkas Karol Kempški iš Freeporto, kad jam leistų savo pavadė nukirsti ir permaitinti šiaip: „Carl Camp.“ Jis teisinasi, kad jo pavadės galunė „ski“ labai kenkianti bizniui ir neduodanti jam draugijoje išgyventi.

„Dominikonas“ renka aukas. Laikraščiai persergi visuomenę, kad apsisaugotų nuo atsiradusio prigaviko, kuris Brooklyne vaikščioja po namus ir, sakydamas esąs kunigas „dominikonas“ David Wardell, renka aukas dominikonų reikalams Jeruzolimoje. Vietiniai dominikonai tokio kuniko visai nežiną.

Per šventę ir vagiliai pasidarbavo. Pereitos pėtnyčios vakarą, kada burys žmonių Tautiškame Name klausėsi prakalbų, vagiliai apie jų kišenes darbuos. Gir-dėtis, kad per tą vakarą apie penkiolikai žmonių buvo ištraukti iš kišenių pinigai.

Gavo leidimą vesti: Juozas Marcinkevičius, 21 Bridge Str. su Petronėle Rakauskiute iš ten-pat.

Aleksandra Bukantis, 39 — 16th str. su Mare Jankauskiute iš ten-pat.

Charles Thompson (anglas), 115 So. 1st str. su Magdalena Kotkiute, 181 No. 3rd str.

Jonas Višniauskas, 625 Driggs Ave su Magdalena Ališauskiute, 332 No. 3rd str.

Benediktas Safrončikas, 178 Grand str. su Katarina Pileckiu-te, 129 Hope str.

Stanislaw Polonski (lenkas), 22 Rose str., New York, su Stepute Glembockiu-te, 102 Gold st.

Kazimieras Venskutonis, 165 — 13th str. su Jadviga Zachare-witch (lenke), iš ten-pat.

Vincentas Virbalis, 152 No. 9th str. su Venceslava Tikaižiute, iš ten-pat.

Ignacas Rauba, 429 Grand str. su Mare Šeslauskiute, 172 No. 4th str.

Juozapas Stanikunas, 85 No. 2nd str. su Ona Adomaičiu-te, iš ten-pat.

Dar vienas naujas choras. Siomis dienomis Brooklynan atvažio naujas chorų vedėjas, p. K. Diržys, kuris apsisuvo už vargonininką pas kun. N. Petkų parapijoje ant No. 5th str. P-as Diržys dabar tveria naują chorą, kuris žada ir ant scenos išeiti ir bažnyčioje giedoti.

„Mirtų Vainikas“. Gegužio 2 d. McCaddin salėje ant Berry gt. Liet. Apšvietos Dr. sulošė keturių veiksmų dramą „Mirtų Vainikas“. Lošime dalyvavo šios upatos: J. Miškeliumas (tėvo rolėje), O. Struogienė (motinos r.), P. Jurgelintė (Janinos dukters rolėje), A. Staniškis (Edvardo — Janinos sužadėtuotinio rolėje), J. Kačergius (Vlado, Janinos gim. rolėje), P. Sin-kus (Roberto — Vlado draugo rolėje), K. Jesminskiu-te (Tarnaitės rolėje), A. Plečkaitis (seno labaranto rolėje) ir J. Zakarevičius (pasiuntinio rolėje).

Lošikai savo roles atliko gan gerai: nedatekliai — tai netikusios gestikuliacijos bei jausmų išreiškimai. Svarbiausias roles atliko: P. Jurgelintė, A. Staniškis, J. Kačergius ir O. Struogienė.

Pasibaigus lošimui, vadovaujamas p. Eremino „Aido“ choras puikiai padainavo porą dainelių. Delei vėlaus laiko šokių nebu-

vo. Publikos vakaran susirinko neperdaugiausiai.

Scenos Mylėtojų Choras ir praėjusią savaitę skaito labai pasekminga aukomis. Lietuvių Klubas paaukavo \$5.00, J. Kulboka — \$2.00, J. Ambraziejus — \$1.00, P. Draugelis — gėrimo už \$12.00, V. Struogis — siutą už \$9.00, p-lė O. Bučinskuitė — rankų darbo siuvinį ant paduškaitės, J. O. Bučinskas — „vazas“ už \$5.00, O. Ražukiutė (Saltienė) — rankų siuvinį už \$5.00, L. G. Kazianus — V. Kudirkos raštus vertės \$5.00, Martinaitis čeverykų už \$4.00, J. Rugis — petnešas ir tt. už \$3.00, T. Jermala — kaklaraiškių, rankraščių ir tt. už \$2.00, M. Meržvinski — mėsos (du skilandžių) už \$2.50, kun. Petkus — įvairių daiktų už \$2.50, Dettmer ir Gerken — saldu-mynų už \$2.00, J. Kestler — saldu-mynų už \$1.00, Mikas Petrauskas — britvą už \$1.50, E. J. Widnes — laikrodį už \$1.50, Garsas — (keptuvė) — stalą ir duonos kepalą, H. Lipokis — vynu už \$3.00, P. Rimkus — laikrodėlį (prekės nepadavė).

Pirmiaus aukose buvo pagarsinta vienas dol. nuo „Garso“ keptuvės, tai buvo klaida — nes ta anka buvo F. Masulevičiaus.

Norintieji dar ką aukauti Scen. Myl. Chorui, pasistengkite tuojaus prisijūti ar perduoti stačiai komisijai šiuo antrašu — M. Zdanuskas, 312 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Taigi, jau skaitytojams žinoma, kad Sc. Myl. Choro „feirai“ atsisub ateinančią subatą ir nedėldienį, 9 ir 10 gegužio, New Plaza Hall, kampas Grand ir Havemeyer str., Brooklyn, N. Y. ir kad daug aukų apturėjome iš daugelio draugijų ir pavienių upatų; todėl galima tikėties, kad kiekvienas norės pamatyti ir nusipirkti tai, koks daiktas jam išrodys tinkamesnis. Tokį vakarą galima vadinti — lietuvių parada, nes tenai bus daug rankomis padarytų įvairių siuvinų, paveikslų ir tt. Negana dar to — bus taipgi ir programos parengtas su šokiais, kad pilnai užganėdinti visus atsilankančius.

Tad brooklyniečiai nepamirškite „feirų“ ir prisidėkite prie parėmimo tos svarbios organizacijos — Scenos Myl. Choro. Valdyba.

Lietuviai uždėjo krutančių paveikslų teatrą. Neseniai sugrįžė iš Lietuvos ponas Fr. Faltinaitis uždėjo ant 383 Myrtle Ave. (tarpe Clermont ir Vanderbilt aves.) krutančių paveikslų (moving pictures) teatrą. Pradėta veikti nuo balandžio 29 d. Geistina butų, kad lietuvių skaitlingai atsilankytų šitame lietuvių krutančių paveikslų teatre.

SLA. kuopos susirinkimas. Gegužio 3 d. atsituvo SLA. 3 kuopos mėnesinis susirinkimas — 372 Bedford Ave. Atidarius pirminkini susirinkimą, tapo perskaitytas ir su mažais pataisymais priimtas pereito susirinkimo protokolas; paskui tapo perskaityti komisijų raportai. Prisirašė keturi nauji nariai — ant \$150 posmertinės ir \$6.00 sav. pašalpos: Marijona Bolinskuitė, Lukošius Kazianus, Jonas Mošanuskas ir Motiejus Orinta. — Galop tapo išrinkta komisija į 5 apskr. susivažiavimas, kuris atsisub gegužio 17 d., Newark, N. J.; delegatais išrinkti: J. Ambraziejus ir A. Staniškis, Geistina, kad ir kitas SLA. kuopos išrinktų delegatus į šitą susivažiavimą.

ZODIS I SKAITYTOJUS "VIENYBĖS LIETUVNINKŲ."

Gerbiamieji: —

Kurių prenumerata yra pasibaigus ir gavote paragavimo kortelę, malonėkite atnaujinti, nes kitaip priversti busime sulaukyti siuntinėjamą laikraščio ir liksit be geriausio draugo, be seniausio laikraščio „Vienybės Lietuvninkų“.

Prenumeratą siųskite Money Orderiu arba registruotame laiške pinigais.

Permainydami antrašą, parašykite seną ir naują visada aiškiai, tuomi išvengsite daug klaidų.

J. J. PAUKSZTIS & Co. 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

KLADŲ ATITAIŠYMAS. „V. L.“ N 17, pirmoj korespond. iš Wilkes-Barre, Pa., įsiskverbė šios klaidos: atspausdinta: „Keistūcio meilė“, o turi būti „Kerštinga meilė“; atspausdinta: „apie 1,500 lietuvių“, o turi būti apie 3,500 lietuvių.

AUKOS TAUTOS NAMAS. Per prakalbas, kovo 8 d., Worcester, Mass., aukavo T. N. Vilniuje šios ypatos: A. Medelis — \$1.06; I. Mažeika, V. Bučeviče, V. Galenskas, S. Menčeviče — po 50c; M. Vaskeleviče J. Germaševiče, M. Janušauskaitė, A. Busas, K. Vaskeleviče, K. Senkus, A. Vislauskaitė, J. Migauskaitė, S. Purinskas, V. Ginkus, A. Paulauskas, J. Rukšis, J. Steponavičiūtė, A. Pušpūtė, A. Lileikiūtė, A. Stakun, S. Mačis, P. Diršė, M. Balinskas, S. Bašon, V. Skapkinas, P. Opudevičė, V. Tsimiunskaitė, S. Balčiūnas, B. Želvis, I. Sinkus, A. Matlauskas, J. Pečiulis, P. Šimkus, S. Adomaitis, S. Vaitkevičė, S. Vitaitis — po 25c.

Visokios rodos DOVANAI.

Bureau of Industries and Immigration (Raštinė Pramonės ir Ateivystės) New Yorko valstijos jė apsaugsti ir pagelbsti ateiviams, kurie taptų prigautais, apiplėštais, išnaudotais arba netinkamai traktavotais. Bureau (Raštinė) suteikia rodas kur reikia kreiptis ateiviams įsiekiant teisybę, kurie taptų prigautais nuo bankierių, lojerių (advokatų), notarų (Notary Public), klotų pardavėjų, papj aptaptipj lektavojimo agentų, namų ir lotų pardavėjų, laivakorių agentų, tulkų (tlumočių), ekspresmonių, pagelbininkų nešti daiktus, vadų, viešbučių laikytojų arba jų tarnų. Taip-gi informacijos suteikiamos kaip pastoti Suvienytų Valstijų piliečių, kur kreiptiesi norint gauti pilietiškas popieras, kaip išpildyti formas (blankas) ir tt.

Visokios rodos delei viiršminėtų reikalų bus dovanai suteikiamos ateiviams gyvenantiems New York'o valstijoje, kurių pasiskundimai būtų prieš ypates taipgi New Yorko valst. gyvenančias. State Department of Labor, Bureau of Industries and Immigr. New York City Offisas, 26 East 29th Street,

atdaras kasdien nuo 9tos val. ryto iki 5tai val. po pietų; serdomis vakarais nuo 5nių iki 10tai vakandai.

Buffalo Offisas, 704 D. S Morgan Building, atdaras kasdien nuo 9tos val. ryto iki 5tai val. po pietų; serdomis vakarais nuo 7tos iki 9tai vakandai.

Pajieskau savo brolio Dominiko Viezelio, paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav., Zasių parapijos, 8 metai kaip Amerikoje; 27 metų amžiaus. Jeigu kas apie jį žino ar jį pats meldžiu pranešti ant sekančio adreso: Alex. Vezelis, 14 Herman Str., Rochester, N. Y.

Pajieskau brolių — Povilo ir Antano Navickų; pirmiaus gyveno Coal dale, Okla.; paeina Kauno gub., Telšių pav., Varnių valsčiaus, Domeikių kaimo. Jei kas apie juos žino, kur jie gyvena, meldžiu pranešti sekančiu adresu: J. J. Paukštis and Co., 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSI IMPORTUOTI IR VIETINIAI VYNAI, ARIELKA IR KONIAKAI už žemas kainas. Pas H. H. REINERS, 175-197 STAGG STREET, Arti Graham Ave., Brooklyn, N. Y. Reikalaukit per laiškus ar ypataiškai.

DIDELIS BAIJUS! kurį rengia Susiv. L. R. K. A. 120-ta kuopa „naudai“ papildinimui knygyno. Atsibus utarinke, 12 Gegužio-May, 1914, svetainėje Arlington, 706 Grand Str., Jersey City, N. J. Prasišius 7-tą val. vakare. Duris bus atdaros ant 6-šią vakare. Įžanga: vyrams — 25c., moterims ir merginoms — 15c. Sirdingai visus vietinius ir apielinkės lietuvius kviečia Komitetas.

JAU NERA BIAURU ISZBERIMU. Taip mums p. Eddie Hurt iš Phroso, Okla., paraše, patikrindamas, kad SEVEROS Kraujo Valytojas (SEVERA'S BLOOD PURIFIER) pagelbėjo jam pasiluosuoti nuo bjauraus išberimo ant veido. Jis dabar nevertos kitokių vaistų, kaip tik Severos, kada jam reikės. Kaina Severos Kraujo Valytojo \$1.00. Patariama ypatoms liesoms, silpnoms, turinčioms: nešvarą kraują, išberimus, varvėjimus ir votis, kurios yra pasekmė kraujo nevalumo. Parduodama aptiekose. Reikalaukit Severos Kraujo Valytojo. Nieko kito neimkit. SEVEROS (Paliuosuojanti salkukai) Malonus ir pasekmingi TAB-LAX (Vaikams ir suaugusiems) Kaina 10 ir 25 centai. Severos vaistai pardavinėjami visuse aptiekuose. Bet svarbu, kad reika lautumete, kad jums duota Severos vaistus ir kad neimtumete, vieton jų, kitokių kitokių. Jeiga aptiekorius neturetu, parsitraukit stačiai nuo W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

PARSIDUODA NAUJA DIDELE GROSERNE. Vietoje apgyventoje lietuvių ir lenkų. Išdirbtas biznis. Priežastis pardavimo — silpna savininko sveikata. Dasižinokite po numeriu 791a — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. Arti 28th Street.

REIKALAUJAM GABIŲ VYRŲ. Kuriems mokame savaitine mokestį nuo 10 iki 15 dolarių. Atsisaukite šiuo adresu: (20) J. Kashmore, 136 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VISIŠKAI UZGANĖDINTAS. Kai kurie žmonės netiki į vaistus tol, kol jie gali be jų apsieiti, tuom tarpu kaip kiti vartoja juos, pastebėję pirmą ligos ženklą. Mr. Edward Ranzdorff parašė mums sekančiai: „Kaslink Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro, aš esu visiškai užganėdintas, kad jisai turi medikaliską vertę. Birželio mėnesyje praėitų metų aš baisiai kankinausi su savo skilviu. Mano pati parnešė man bonką Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro, ir mano apetitas labai daug pesigerino. Aš paččiau dar dvi bonkas ir buvau visiškai sveikas. Aš noriu jį rekomenduoti kiekvienam. Edw. Ranzdorff, 12608 Waterson ave., Cleveland, Ohio“. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras suteikia greitą palengvinimą skilvio, kepenų ir žarnų ligose, nervingume ir nusilpnėjime. Aptiekose, Jos. Triner, Manufacturer, 1333-339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Jeigu jūs kenčiate nuo skaudėjimo raumenyse ar sumariuose, pabandykite Trinerio Linimentą.

VEIDRODIS. Mėnesinis iliustruotas žurnalas Pavestas Teatro ir Scenos Reikalams. KAINA METAMS: Amerikoje — \$2.00. Užsienyje — \$3.00. Pavienis numeris — 20c. "Veidrodis" yra puiki knyga dėl pagražinimo kambario kiekvieno artisto. Reikalaukite vieno numerio pažirėjimui prisigsdami 20c kraspaženklais šiuo adresu: "VEIDRODIS" 1671 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

J. J. HERTMANOVICZ, visiems žinomas tautininkas ir Notaras, — specialistas atlikime reikalų Lietuvoje, sugrįžo iš Lietuvos ir tapo nariu firmos

New City Savings Bank 4601 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Kas turi neatliktus reikalus Lietuvoje, ar tai pasilikusios žemės, dalių, skolų, pasiūsuosimo iš kariuomenės, išgavimo pasporto grįžtant Lietuvon, išdirbimo visokių raštų ir patikrinimą jų pas Rusijos Konsuli ir tt. gali kiekviename laike kreipties į New City Savings Bank ir gaus tikrus pavadavėjimus ir aprūpinimą reikale greitai, pigiai ir gerai. NEW CITY SAVINGS BANK yra įstaiga egzistuojanti nuo kelių metų, sutverta įjymiausių lietuvių pramonininkų ant Town of Lake, veid reikalus locname name ir džiaugiasi geriausiu pasisekimu. Priima pinigus taupinimui ir moka 3 nuosimtį metams. Pasamdo Bankines Skryneles po \$2.50 metams. Skolina pinigus ant namų Chicagoje lengvomis išlygomis. Parduoda Sifkortes ant geriausių linijų ir Grįžtančiams Lietuvis parupina Konsulio pasportus be jokių kliūčių. Apraūdžia Namus, Biznius, Rakandus ir kitus daiktus saugausiose Kompanijose. Perka ir parduoda Namus ir Lotus Chicagoje. Kiekviename reikale kreipkitės į New City Savings Bank. PASTABA. Turime apipirkę 28 akrus žemės, padalintus į Lotus, tinkamiausiu lietuviams apsigyvent vietoje, arti didelės dirbtuvės, visiems lietuviams žinomos CRANE CO., kur tūkstantčiai lietuvių turi darbus, ir parduodame tuos lotus dabar lengvomis išlygomis po \$275 ir brangiau. Kainos bus trumpame laike pakeltos.

„Jaunoji Lietuva“ ILLUSTRUOTAS LITERATūros, MOKSLO, VISUOMENĖS MĖNESINIS LAIKRAŠTIS. Išėjo iš spaudos jau antrasis numeris. „Jaunoji Lietuva“ laikosi bepartivės pašangiosios pakraipos. „Jaunajai Lietuvai“ sandarbininkauja, prisidėdėjo ir pakviesta sandarbininkauti beveik visi pirmiečiai mūsų poetai, beletristai, mokslininkai, publicistai ir t. t. „Jaunąją Lietuvą“ leidžia bendrovė, inkorporuota pagal Illinois valstijos tiesas. Kiekvienas, kuris užrašys nemažias kaip tris metinius prenumeratorius „Jaunajai Lietuvai“, gaus dovanų 6 knygas V. Kudirkos raštų, išleisčių per T. M. D. „Jaunoji Lietuva“ kainuoja metams \$3.00, pusei metų — \$1.50; pavienis numeris 25 centai. Visa siųskite antrašą: „JAUNOJI LIETUVA“, 4611 So. Paulina St., Chicago, Ill. Pavieniais num. „Jaunąją Lietuvą“ galima gauti „Vienybės Lietuvninkų“ Redakcijoje.

Račiuno Kelionės po Ameriką. LIETUVA JUDOMUOSE PAVEIKSLUOSE JAU AMERIKOJE.

Perstatymai atsibus: Nedėlios ir panedėlio vakarais, 10 ir 11 Gegužio-May, Sv. Kazimiero (Mokslainės) Salėje, 22 ir Janes Sts., (South Side), Pittsburgh, Pa. Duris atdaros 7, o prasidės 8:15 val. Įžanga 35 ir 25 c.; vaikams — 10c.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS. VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak. Serdomis 8-11 ryte. 152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA. VALANDOS: 8-10:30 ryte, 2-4 po piet, 6-8 vakare. 185 So. Washington St. WILKES BARRE, PA.

Dr. J. S. Message (Misevičia) 272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint. Specialistas širdies ir plaučių ligų. OFFICE HOURS: 8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

Daktaras A. S. Jankaukienė. Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lauko prie palatų. VALANDOS: Nuo 12-2 po piet, nuo 7-8 vakare. 265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVIČE GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J. 200 Marshall St., ir kampa. SECOND ST. Ligonius priima: ryto nuo 8-9, po pietų nuo 2-3, ir vakare nuo 6-8. Telephone 1537 R. Elizabeth.

J. TOPILIS 120 Grand str. Brooklyn, N. Y.

NAUJAS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS „ATEITIS“ skiriamas jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnės ateities viltim yra jaunimas, užtad ir turi rūpėti kiekvienam jaunimo pašangumas ir apšvietas. „ATEITIS“ yra bepartivės jaunimo laikraštis ir bepartivės tikarnaus kultūriškiam jaunimo reikalams, ir rupinasi, kiek išgalint, švietimu mūsų jaunimo. „ATEITIS“ gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus. „ATEITI“ išleidinėja nuo Naujų Metų kooperatiška bendrovė „Ateitis“ inkorporuota ant \$25,000 sulig Massachussets valstijos tiesų reikalavimu. „ATEITYJE“ telpa kodaugiausia žinių apie mūsų jaunimo judėjimą ir veikmą. „ATEITYJE“ telpa daugybė ir kitokių žinių ir žinių iš viso pasaulio. „ATEITIS“ yra 8 (aštuonių) puslapių didumo ir prekuiuoja tiktai: \$1.50 metams ir 85c. pusei metų. Lietuvų ir kitas užrubežines viešpatijas. \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų. „ATEITIS“ antrašas sekančias: 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. (Kas prisius savo antrašą, tai gaus vieną numerį pažirėjimui dykai).

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ PRAMONĖS ĮSTAIGA „VILIJOS“ BENDROVE turi Vilniuje ukio mašinų fabriką ir sandėlius, apdovanota už savo dirbinius 1 aukso ir 4 sidabro medaliais, norėdama padidinti fabrikaciją, kviečia Amerikos Lietuvius prisidėti šėrais (pajais). Kreipties: VILNIUS, Poltavos g-vė 55, „VILIJOS“ Bendrovei.

Lietuvių Bankas Vilniuje vardu Trečioji Vilniaus Savitarpio Kredito Draugija. Bankas valdžios patvirtintas ir kontroliuojamas. Broliai Amerikiečiai! Dekite pinigus ant procentų: Bankas moka nuo 4 iki 6 rub. procentų. (Ziur. Vien. Liet. N. 7). Rašykites į Banko narius: nario mokestis nuo 20 rb. iki 1,000 rb. Siųskite pinigus į Lietuvą per Lietuvių Banką Vilniuje: Bankas pinigų priduos pagal adresą. Pinigus siųskit pašta arba per Bankus. Adresas: Russia, Vilnius, Georgierski prospekt, 19, Tretje Vilenskoje Obščestvo Vzaimnogo Kredita. VALDYBA.

Vienintelis lietuvių kalboje kooperacijos laikraštis „BENDRIJA“ EINA IŠ VILNIAUS KAS MĖNESI. Kaina Lietuvoje, metams 1 rub. 50 kop. Užsieniuose. 2 rub., ar \$1.10. Adresas: Vilnius, Semenovskaja, 10, „Bendrijos“ Redakcijai.

LAIVAKORTES ATPIGO! I LIETUVĄ. Iš New Yorko per Hamburgą į Tilžę ... \$26.85 Ant laivo „Imperator“ ... 31.85 Iš New Yorko per Antverpen į Tilžę ... 28.95 Iš New Yorko per Rotterdam į Tilžę ... 28.90 Iš New Yorko per Bremen į Tilžę ... 30.20 Iš New Yorko per Liverpool į Tilžę ... 26.85 Ant „Lusitania“ ir „Mauretania“ po ... 29.85 Ant laivo „Olympic“ ... 29.85 Iš New Yorko į Liepoją-Libavą be persėdimo 30.00 Iš New Yorko į Libavą per Liverpool-Hull ... 24.00 Ant laivų „Olympic“, „Lusitania“ ir „Mauretania“ per Liverpool į Libavą ... 27.00 Iš Baltimorės, Bostono ir Philadelphiajos per Hamburgą į Eitkunus ... 27.00 IŠ LIETUVOS. Iš Libavos be persėdimo į New Yorką ... 34.00 Iš Libavos per Hull-Liverpool į New Yorką ... 31.00 Iš Tilžės per Hamburgą į Baltimorę, Bostoną ir New Yorką ... 32.10 Iš Eitkunų per Hamburgą į Baltimorę, Bostoną, Philadelphiają ir New Yorką ... 32.25 Iš Eitkunų per Bremen į Baltimorę, Bostoną, Philadelphiają ir New Yorką ... 35.50 Iš Eitkunų per Rotterdam į New Yorką ... 37.30 Iš Eitkunų per Antverpen į New Yorką ... 37.35 Iš Buenos Aires, Argentina, į New Yorką ... 64.00 Tikietai prie laivakorių Iš New Yorko į Chicago ... \$15.00 „Clevelandą“ ... 10.50 „Pittsburghą“ ... 8.00 „Scrantoną“ ... 3.65 „Wilkes Barre“ ... 3.65 „Thomas, W. Va.“ ... 9.56 Dėlei visokių smulkesnių žinių rašykite (pridedami stampą už 2 centu atsakymui) ant šio adreso: J. J. PAUKSZTIS & CO. 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Jeigu greta sustatysime visus faktus, kurie atsitiko po Vilniaus miesto dumos nutarimo paskirti universitetui milijoną, jeigu pažūrėsime, kas buvo atsitikę vietoje, tai mes pastebėsime vieną aiškiai užbriektą tendenciją: neduoti Vilniaus miestui augštosios mokyklos. Sako: susimildami, kaip gi galima steigti Vilniuje augštąją mokyklą, juk tuojau prasidės krašto lenkinimas, tuoj lenkai puls Vilniun per keis tą rusų mokyklą į grynai lenkišką įstaigą ir iš čia platīs savo politiką po visą kraštą. Štai, man rodosi, tasai pabudis, jeigu aš teisingai jį atspėjau, kuriuo vyriausiai vadovavosi pasirašysieji po tuo įstatymo sumanymu. Aš savo tautybe neprideru nei rusų, nei lenkų tautai, get vietinei tautai, kuri yra apgyvenusi tą kraštą Vilniaus, Kauno ir Suvalkų gubernijas, bent, lietuvių tautai. Taigi man žvilgsniu, jeigu bijoti rusinimo arba lenkinimo, tai reikia lygiu budu bijoti ir vieno ir kito. Jeigu aš pamatysčiau šiame atvejuje pavojų iš lenkų pusės, aš nelaukičiau, kad šion tribunon išeitų iš dešinės pusės kuris nors atstovas ir pakeltų balsą mano apgynimui, aš tai padaryčiau pirmas. Bet šiame atvejuje aš nematau jokio pavojaus. Aš kažkaip negaliu viena su kitu surišti: rusų mokykla su rusais profesoriais, su moksleivių kontingentu, kažkokiu budu bus užgriebta lenkų... (Trukšmas iš dešinės. Balsai: kas tai pasakė? To niekas nesakė!)... Juk jeigu taip, tai tuomet toliau eiti nebėra kur, tuomet vadinasi traukitės nuo to, kas jau užimta, vadinasi, reikia jums labiau ir labiau siaurintis ir eiti Maskvos linkui, jeigu bijote savo mokyklas steigti kraštuose su mišriais gyventojais. Klausiate, kas tai man pasakė? Tie išrodymai buvo išgildinti savo laiku vietos spaudoje. Dabar vietos spauda, norėdama užmušti pirmąjį, išskėlė kitą klausimą apie įsteigimą Vilniuje dvasinės akademijos. Mes, žinoma, neprieštarujame prieš įsteigimą šios ar kitos mokslo įstaigos, jeigu tai tik jums reikalinga. Susimildami, steigkitės sau. Bet štai tuo budu norima užmušti Vilniaus universiteto ar šiaip augštosios mokslo įstaigos įsteigimo idėją. Štai, polemizuodamas su tais žmonėmis, kurie iškiša tuos išrodymus, t. y. su dešiniomis organizacijomis, brolijomis, kurios pasiėmė sau oblastių įsteigti dvasinę akademiją, o ne universitetą, „Graždaninas“, laikraštis, rodos, neperlabai liberalis, rodos, jusiškiai ten sėdi, ir štai, ką apie jus sako... (Balsai iš dešinės: tai ne mūsų, — žydų, „Rieč“ sėbras)... „Mintis del universiteto svarstė ne klausimą, ar reikalinga valstybei tokios rūšies mokslo įstaiga, bet svarstė kitą dalyką: o ne nesulenkins tai krašto? Kas per testimonium paupertatis! Nėr ko sakyti, suknka „Graždaninas“, dąsus kovotojai, biją laikyti namie ginklą, — o kar. tais paims ir mus juo nušaus“.

metai baigia viduriniųjų mokyklų mokslus ligi pusantrų tuksantėio, ir tame skaičiuje vyrų gimnazijose stačiatikių 53,41 realinėse — 50,9, mergaičių gimnazijose 32,72; taigi jusų baimė šiame atvejuje neatitinka tikrumui. Kokiuo tik žvilgsniu šį klausimą imsime žiūrėti, man rodytųs jog šiame posėdyje negalima išrūti to klausimo Minsko naudon del tų pačių pobūdžių, kurie nurodomi šio įstatymo sumanymo, kurį mes dabar svarstome. Aš, kaip lietuvis, turiu jums dar kartą pasakyti, jog mes šiame klausime nekovojuame nei su rusų krašto rusinimu, nei lenkinimu; mes kovojame su tamsa, kovojame su žmonių tamsumu, kovojame su rusų krašto nuskuoimu, ir tasai pavojus jums didesnis, negu tas, kurį jūs piešiate, kad tai busianti polonizacijos... (Trukšmas)... Ir štai delto, tamstos, aš ir įnešu šin pranešimą pataisa, kad iš šio įstatymo sumanymo būtų išmesta žodis „Minske“ ir būtų indėta „Vilniuje“. Prie to mane stumia ir tokie motyvai, jog visą laiką kalbama čia buvo apie vasaros vakarų kraštą, kad ten esančios reikalingos mokslo įstaigos ir tik tarp kitko pačiam pranešime paminėta, jog institutą reikia steigti Minske. Ta tai vilčia, kad jūs palaikysite mano pataisą, aš nulipu nuo šios katedros. (Duma, kaip žinoma balsų dauguma, nutarė betgi, jog minėtai institutas reikia steigti Minske). („Viltis“.)

Korespondencijos.

NEWARK, N. J.

Balandžio 14 d. atsibuvo Lietuvos ir Paskolos Bendrovės nepaprastas susirinkimas. Buvo svarstoma apie naujų įstatų priėmimą. — Viršminėta draugija gyvuoja nuo 1909 m.; jos susitvėrimo tikslas — pirkti ir parduoti namus bei lotus ir skolinėti ant nuosimčių pinigų. Bet per praėjusius penkis metus mažai ką ta draugija nuveikė, net turėjo tik 18 narių, kurie mokėdė po \$5 mėnesines mokeskies. Laikė penkių metų susidėję apie \$7000, kurie yra paskolinti ant nuosimčių; turi taigpi nusipirkę namus. Vienok ta draugija del stokos pinigų negalėjo tinkamai darbuotis. Nauji sąnariai nesirašė todėl, kod įstojant draugijon reikėjo pirkti pilną pajų (share). Pradžioj šių metų bendrovė pradėjo rūpintis apie aktyvesnę veikimą ir apie pritraukimą daugiau narių. Galop tapo nutarta permaityti įstatybei tokios rūšies mokslo įstaiga, bet svarstė kitą dalyką: o ne nesulenkins tai krašto? Kas per testimonium paupertatis! Nėr ko sakyti, suknka „Graždaninas“, dąsus kovotojai, biją laikyti namie ginklą, — o kar. tais paims ir mus juo nušaus“.

Balandžio 14 d. atsibuvo Lietuvos ir Paskolos Bendrovės nepaprastas susirinkimas. Buvo svarstoma apie naujų įstatų priėmimą. — Viršminėta draugija gyvuoja nuo 1909 m.; jos susitvėrimo tikslas — pirkti ir parduoti namus bei lotus ir skolinėti ant nuosimčių pinigų. Bet per praėjusius penkis metus mažai ką ta draugija nuveikė, net turėjo tik 18 narių, kurie mokėdė po \$5 mėnesines mokeskies. Laikė penkių metų susidėję apie \$7000, kurie yra paskolinti ant nuosimčių; turi taigpi nusipirkę namus. Vienok ta draugija del stokos pinigų negalėjo tinkamai darbuotis. Nauji sąnariai nesirašė todėl, kod įstojant draugijon reikėjo pirkti pilną pajų (share). Pradžioj šių metų bendrovė pradėjo rūpintis apie aktyvesnę veikimą ir apie pritraukimą daugiau narių. Galop tapo nutarta permaityti įstatybei tokios rūšies mokslo įstaiga, bet svarstė kitą dalyką: o ne nesulenkins tai krašto? Kas per testimonium paupertatis! Nėr ko sakyti, suknka „Graždaninas“, dąsus kovotojai, biją laikyti namie ginklą, — o kar. tais paims ir mus juo nušaus“.

LONG ISLAND CITY, N. Y.

Tai yra nedidelis miestelis, kuriame randasi apie 120 lietuvių. Nors abelnai imant čionykščiai lietuviai mažai yra susipratę ir mažai skaito laikraščius, tačiau paskutiniu laiku jie pradeda atbusti iš miego.

Lietuviai kartu su lenkais turėjo draugystę, bet dabar, po karštų ginčų, jie nuo lenkų atsiskyrė ir sutvėrė savo „sv. Kazimiero Karalaičio draugiją“. Aprireikiška net pastangos šiek-tiek apsišviesti.

J. Parselis.

ROCHESTER, N. Y.

Balandžio 26 d. atsibuvo apvaikščiojimas 10-metinių sukakusių nuo atgavimo spaudos Lietuvoje. Apvaikščiojimą surengė TMD. 52 kuopa; prie to prakilnaus darbo prisidėjo visos Rochesterio draugijos bei kuopos.

Vakarą atidarė p. A. Zimnickas trumpai paaiškindamas jo svarbą. Pirmas kalbėjo vietinis klebonas J. Kasakaitis. Jis plačiai paaiškino apie spaudos vertę ir trumpai perbėgo Lietuvos istoriją bei lietuvių praeities gyvenimą. Kun. J. K. kalbėba, kiek iš viso matėsi, visiems patiko.

Antras kalbėjo p. R. J. Vaidas, — irgi gerai. Trečias užlipo kalbėti p. S. Klimaitis, kuris tuoj pranešė, kad jis neturi ką daugiau kalbėti, nes tie du kalbėtojai viską „iškalbėjo“, ką jis buvęs prisirengęs kalbėti. Tuom ir užbaigė savo „kalbą“. Sv. Cecilijos choras, vadovaujant parap. vargoninkui p. J. G., gerai sudainavo keletą dainų. Matyti, kad dainininkai gerai buvo išsilavinę dainuoti. Dvi merginos sakė eiles, kurios irgi nusisekė gerai.

Publikos buvo prisirinkę apie 600 žm.; nebuvo vietos svetainėje net ir stovėti — daugelis stovėjo už durų.

Tą pačią dieną, padedant p. A. Z., klebonas užsikvietė bažnyčion visų draugijų delegatus ir tenai ėmė vaišinti juos įvairiais pravardžiavimais bei šurkščiais žodžiais — mat, jis davė „bedieviams“ pipirų, nurodydamas, kad tik Kristaus mokslas geras, o kiti mokslai esą niekai.

J. Mankus.

PATERSON, N. J.

Balandžio 28 d. nusinuodijo karboline rugštimi lietuvis Juozas Zdanovičius. Saužudystės priežastis nežinoma. Velionis paliko didelę šeimyną.

Liudas.

PAQUONOCK, CONN.

Balandžio 26 d. čionai atsibuvo prakalbos, parengtos per vietinę SLRKA. 45 kuopa, kuri čia neblogiausiai stovi. Prakalbos buvo rengta su tikslu paaguitoti vietinius lietuvis prieš artimesnio susirišimo. Nes čionai, nors yra lietuvių 400, bet dauguma jų išsikirstę po farmas, ant kurių lietuviai fermeriai auklėja tabaką. Taigpi podraug per šitas prakalbas vietiniai lietuviai nors kiek galėdami paminėjo mums, lietuviams, brangias sukaktuves, tai yra suėjimą 10 metų nuo atgavimo Lietuvoje spaudos.

Kalbėtojai buvo kviesta: J. O. Širvydas iš Brooklyn, N. Y. ir p. Mačinas auskas iš Waterbury, Conn. Pirmutinis kalbėtojas atvažiavo, bet pastarasis nepribuvo. Užtai iš kviestųjų kalbėtojų kalbėjo tikaiti vienas p. Širvydas. Kalbėtojas plačiai išaiškino daugelį mums, lietuviams, reikalingų dalykų. Dėlei artimesnio vietinių lietuvių susivienijimo kalbėtojas labai karštai ragino, kad mes čionai bandytume pasistatyti savo kokį nors viešą namą, kuriame galėtume lošti savo teatrą, turėti koncertus, uždėti paaugeois vyrunkams ir moterims bei mergaitėms rašto mokyklėlę, sutvertumėm savo chorą, sutaisytumė

muzikantų beną, inkurtume knygynėlį ir tt. Kalbėtojas pagyrė musų kuopelę, kuri prigulėdama prie Susivienijimo jau ne tik gauda pašalpa, bet sykiu remia ir visus musų tautos reikalus, — nes, sako, šitas Susivienijimas, kaip ir visos musų geresnės organizacijos, mielai parėmė rinkimą aukų mokykloms Lietuvoje ir kada buvo atvažiavę svečiai iš Lietuvos, mielai juosius visur priėmė bei padėjo rinkti aukas musų Tautos Namams Vilniuje. Daug gerų dalykų mums kalbėtojas paaiškino.

Paskui dar kalbėjo ir vietiniai, kaip va p. Vilimaitis ir kt. Žmonių buvo susirinkę gražus būrelis. Gal būtų buvusi pilnutė salė, bet daugelį sutrukdė nuo farmų ateiti lietus. Podraug ir kažin-koks ten „naminis baliukas“, kur daugelis lietuvių buvo atitraukta prie... alaus bačkūčių.

Čionai lietuviai neblogoi gyvuoja. Daugelis lietuvių ir pačiame miestelyj turi savo namus pasistatę ir aplinkui farmukes nusipirkę, kur auklėja tabaką. Dabar bedarbės rodis ir čionai lietuvis biskį užkliudė, bet tokių didelių vargų, kaip girdėtis dideliuose miestuose lietuvių kėnia, čia tokių nėra. Turi čia lietuviai SLRKA. kuopa ir Sv. Kazimiero draugija, kurios abidvi neblogoi gyvuoja. Turi ir savo knygynėlį, tik tas dar neišsilavinęs. Buvo ir socialistų kuopa susitvėrus, bet dabar girdėtis pairusi.

Lietuvis.

NEW HAVEN, CONN.

Balandžio 26 d. atsibuvo „Kristijono Duonelaičio Progresiškų Ratelio“ iškilminga vakariene, ant kurios buvo susivažiavę iš apilinkės miestelių jaunimas. Visi linksminosi labai puikiai. Lietuviški muzikantai iš Waterburio griežė daugiausiai lietuviškus šokius. Jaunimo buvo susirinkę iki 80 ypatų. Vakariene prasidėjo apie septintą valandą vakare. Stalai, puikiai papuošti sumanios gaudinės atrodė labai gražiai. Valgant vakariene, vienas kitas iš svečių išreiškė savo jausmus apie tą puikų jaunimo vakarėlį.

Vakariene pasibaigus, prasidėjo šokiai, užimas, — juokams ir štukoms nebuvo galo. Pasilinksminimas užsibaigė 10 val. vakare. Visi užsigadėdinę ėjo namon, visi blaivūs.

Pasirodo, kad New Haveno ir apilinkės jaunuomenė dideliais žingsniais žengia prie progreso; tą paliudija jųj pasielgimai. Juk dar neseniai tie patys jauni vyrai ir mergaitės elgdavosi visai kitaip. Dabar visi pasirodė daug draugiškesni ir švelnesni.

Čia reikia pažymėti, kad šokiams pasibaigus, suėjo jaunimas kruvon ir griudžiai užtraukė kokią ten lietuvišką dainelę, kuri sužadino tėvynės meilę, — rodosi, viską palikęs, lėksi kuogreičiausiai Lietuon, kuri meliliai priglaudžia kiekvieną.

Bet geram veikimui visad statomos kliūtys.

Taip ir su šia vakariene. Atsirado tokių, kurie stengėsi užkenti surengimui tos vakarienes. Mat, jie nurodinėjo, kad šventadienyje negalima rengti pasilinksminimo. Bet rengimo komitetas buvo gavęs leidimą ir nieko nesibijojo. Gaila, kad New Haveno lietuviai taip netikusiai elgiasi...

Gitė.

HARTFODD, CONN.

Balandžio 18 d. šv. Juozapo pašalpinė draugija buvo surengusi balių. Iš užkviestųjų draugijų dalyvavo tik Sv. Kazimiero jaun. apšvietos draugija.

Gan juokingai išrodė šokiai — ypač metėsi į akis merginos, kurios „vargo“ savo siauruose andarokuose. Galop reikia pažymėti ir tą, kad musų žmonėms, kaip matyti, labai patinka šokti „tango“ — ką muzikantai negriežtų, bet dauguma šoka ką tai „savotišką“ lyg ir „tango“.

Tik persistatytis sau, kaip tai komiškai, o podraug netikusiai išrodo. Dar buvo iškilęs „ermideris“ su svetainės saviminku de lei sugedimo šviesos.

Ten buvęs.

WILKES BARRE, PA.

Nelaimė kasyklose. Balandžio 22 d. puldama iš viršaus kasyklos uola užmušė Antaną Vaitkevičių, 47 m. amžiaus. Jo žmona ir tris ūmus paliko didžiausiameliudime. Kadangi A. V. buvo geras katalikas, tai jį ir palaikydami su visomis bažnytinėmis apėigomis parap. kapinėse, George. town'e.

J. J. Nienuis.

PITTSBURGH, PA.

A. P. L. A. 4 kuopa sulig narių skaitliau gyvuoja gerai — laike 10 mėnesių gyvavimo kuopon prisidėjo 110 narių. Tik gaila, kad beveik visi yra tamsūs, žino tik gerti ir muštis. Keli apšviestiesnarijai pradeda mokinti teatrą. Per susirinkimą balandžio 19 d. buvo paduotas įnešimas apie repeticijų rengimą. Bet čia kilo trukšmas — pasigirdo balsai, kad teatro nereikia, kad klubas reikalingas tik išsigėrimui nedėldieniais, kada smulkės uždarytos.

Keista, kad tos draugijos valdyba visai nesiskaito su konstitucija, kurioje paminėta, kad draugija privalo stengties patinti tarpe lietuvių apšvietą, dorą ir meilę. — Gerai platinama apšvieta bei dora, nieko sau! Dauguma narių šaukia, kad jie „nekėrina“ konstitucijos, kad jiems reikalinga „pasilinksminiti“.

Darbai pas mus, abelnai imant, eina irgi silpnai.

Pennavenietis.

LAWRENCE, MASS.

Balandžio 19 d. „Birutės“ klubo sąnarės sulošė porą mažų sceniškų veikalėlių — „Be sulo“ ir „Musų gerasis“. Abu veikalėliai yra gan smagus; ypač indomu tas, kad merginos lošė ir vyrų roles, ir nekurius sulošė stačiai artistiška. Tik gaila, kad scena buvo permaža.

Reikia pažymėti, kad tarpe mūsų lietuvių tulos atsižymi savo iškalba ir balsu. Štai šį vakarėlį poni Kurlevičienė (Stravinskaitė) sudainavo porą dainėlių taip gerai, kad visi liko nustebinti tokiu jos puikiu balsu.

Čia yra kelios lietuviškos, kurios turi pilnai gerus balsus ir galėtų puikiai dainuoti, bet, žinoma, jų gabumai taip ir pradingę. Kiek tai būtų naudos lietuvių visuomenei ir garbės joms pačioms, jei jos pasistengtų tinkamai išlavinti savo balsą.

Labai but geistina, kad „Birutės“ klubas uoliai imtųsi mokinties dainavimo — tuom daugiau jam prijaustų visuomenė. Tiesa, „Birutės“ sąnarės ir taip daug nuveikia, — ypač gerai pasidarbovo pereiną žiemą.

Tą pačią dieną lenkai iškilmingai atidengė savo naują svetainę. Jie užkvietė ir lietuvių draugijas dalyvauti parodoje, bet tik viena draugija joje dalyvavo, o kitos atsiskakė eiti kartu su lenkais. Tiesa, prie tos salės pastatymo prisidėjo daug lietuvių, bet jie pasivadino „paliokais“.

tuvių, bet jie pasivadino „paliokais“.

Apart to, atsibuvo L. Sunų Dr. mitingas, kuriame tapo nutarta atsišaukti į kitas vietines draugijas kaslink svetainės statymo. Tai but nuveiktas svarbiausias darbas, jei visi susitarę lietuviai pasistatytų sau salę bei liaudies namą. Taigi, prie darbo, visi Lawrence'o lietuviai!..

J. Žukauskas.

MONTELLO, MASS.

Jau nuo tulo laiko čia yra rengiamos nedėldieniais „diskusijos“. „Diskusuoja“ vien socialistai, ir kokią tēma nebut paimta, visad prieina prie socializmo išgyrimo. — Žiurint iš šalies, tas atrodo gana juokingai. Pavyzdin, „diskusijų“ tēma apie daile, apie Dievo buvimą, o „diskusantai“ giria socializmą bei „geriausią“ socialistišką literaturą; žnoma, jie „energiškai“ dar bruka tą literaturą atsilankiusiai publikai.

Vienok tos „diskusijos“ per daug jau publikai inkirejo, ir balandžio 26 d. tapo nubalsuota, kad „diskusijų“ daugiau nebutų. „Diskusantai“ ėjo nosis nuleidę namon...

„Ateities“ Korespondentas.

ATHOL, MASS.

Balandžio 20 d. „Jaun. Rat.“ buvo parengęs šokius. Ant šokių susirinko geroskas skaitlius musų jaunuomenės, kuri padoriai pasilinksmino. Bet, kadangi šokių surengimas reikalavo gan augstokos pinigų sumos, tai „J. Rat.“ prisiėjo panėsti apie \$1.50 deficitu.

Balandžio 22 d. tasai pats „J. R.“ laikė savo masinį susirinkimą, kuriame buvo apkalbama „svarbesnieji „J. R.“ reikalai. Ir, galop, tame susiinkime tapo nutarta gegužio mėn. parengti šeimynišką vakarėlį. To vakarėlio surengimui liko išrinktas komitetas iš keturių narių.

A. K. L.—s.

CAMBRIDGE, MASS.

Visiems žinoma, kad geros prakalbos atneša lietuviams didelę naudą. Bet šio miesto lietuviai niekad neturi progos pasinaudoti prakalbotomis. Tiesa, vietiniai socialistai tankiai rengia prakalbas — kokios tos jų prakalbos, tai visiems gerai yra žinoma. Musų klebonas J. Krasnickas atkalbinėja lietuvis nuo tokių prakalbų ir pataria rengti katalikiškas prakalbas, kur but tinkamai paaiškinta apie praeitį, dabartį ir ateitį. — Katalikai paklausė kunigo balso ir pradėjo kalbėti apie rengimą dorų prakalbų.

Štai balandžio 19 d. moterų ir merginų draugija buvo parengusi bažnytinę svetainę prakalbas. Šiame atvejuje daug pasidarbovo patsai klebonas J. K.; jis per pamokslą užkvietė žmones ant prakalbų, bet kartu pranešė, kad vyrai negalį lankyties dėlei svetainės mažumo.

Moterų ir merginų prisirinko pilna svetainė: buvo pradėję rinkties ir vyrai, kurie buvo pasiryžę pastovėti kampuose, jei nebus vietos sėdynėse, vienok juos tuoj pašalinu kun. J. Kr., pranešdamas, kad tų prakalbų vyrai negalį klausyties.

Stebėtinas dalykas, kad prakalbos rengiamos tik vienai lyčiai. Jei prakalbos but parengtos išimtinai moterims, tai moteris turėtų ir kalbėti. — Gaila, kad taip netikusiai daroma, nes daugelis žmonių tuom tapo suvedžiota.

Prakalbos nusisekė gerai — bent 3 kalbėtojai kalbėjo labai puikiai

ir pilnai užgandino susirinkusias moteris ir merginas. Pralkabų tarpuose viet. mažų vaikų choras puikiai sudainavo keletą dainų. Tie vaikai ir bažnyčioj gieda, tik nelaimė, kad jų vadovas mainosi — tas vaikelių choras jau trečio vargoninko yra vedamas. Balandžio 14 d. tapo prašalintas varg. J. P., kuris užėmė čia vietą nuo vasario mėn. Balandžio 19 d. visai nebuvo kam vargonininkauti, nors bažnyčioj radosi trys vargonininkai.

Mūsų klebonas, kad ir netikusiai pasielgia, bet visad stengiasi save išteisinti, nors tankiai jo išvedžiojimai neturi jokio pamato. Juk visoms gerai žinoma, kad delei jo pesimainė net penki vargonininkai, ir su visais persiskyrė trukšningai. Dabar gi likome visai be vargoninko. Nežinia, ar ilgai dar teks mūsų parapijoj ta betvarkė. Vertėtų parapijonams rūnatai į ta pažvelgti ir pasistengti įvesti tikrą tvarką.

Korespondentė.

CLEVELAND, OHIO.

Balandžio 19 d. Šv. Jurgio parapija buvo surengusi Aemę svetainėje (E. 9 gt.) vakarą. Reikia pažymėti, kad ta parapija kasmet surengia du didelių vakarų: vieną ant tyro oro, laukuose, o antrą svetainėje.

Teatr. Choro Draugija sulošė istorišką, penkiuose aktuose, tragediją — „Rutvilis“ — Žemaitijos mergelė. Nors šita tragedija nepaprastai ilga, nors jos atlikime dalyvauja apie 40 ypatų, bet, abelnai imant, ji sulošta gerai. Matyt, kad T. C. D. ne ant juoko pasidarbavo. Tik pora aktorių turėjo peržema balsą, delei ko mažai buvo girdėti jų žodžių. Paskui, p. P. Moekaitis (Trainaičio rolėje) prieš pat lošimą apsigro: jo vietą užėmė p. V. Graičius, kuris negalėjo į trumpą laiką išmokti savo rolės ir laiks nuo laiko turėjo pažvelgti lošiant į kniugą; bet rolę atliko gan gerai. Čia dar reikia pažymėti, kad p. B. Skripkauskaitė, „Rutvilės“ rolėje, lošė labai energiška ir per 3—4 valandas kalbėjo be klaidų; — tas parodė jėgą sen. gabumą. Apart to, buvo padeklamuota eilės, o galop T. C. D. gerokai sudainavo keletą dainų. Paskui prasidėjo šokiai.

Ant. Kranauskas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Balandžio 19 d. buvo surengtas Lietuvių Beno vakarėlis. Benas vidutiniškai atliko keletą muzikos dalykėlių. TMD, choras sulošė (atkartoję) veikalėlių „Mūsų gerasis“; apart to choras sudainavo keletą dainelių; galop buvo atliktas dialogas.

Reikia pastebėti, kad pas vietines kuopelas labai mėnjo madon atkartoti veikalus. LSS, kp. balandžio 22 d. atkartoję „Le-gališkus žmogūdzius“, o taipgi lošė Seno Vieno „Sugriauta Pilij.“

Per Velykas vienos draugijos svetainėje buvo pakeltas didelis trukšmas, net ir langai buvo išdauzyti. Ant rytojaus miesto viršininkai suvažiavo pažūrėt tos vietos, lyz kokios karės lauko. Kiek teko sužinot, tie trukšmadariai nėra šios draugijos nariai; jei ka galima užmesti šiai draugijai, tai ta, kad ji atidarė svetainę, nes ta diena buvo kitos uždarytos.

Šio miesto draugijos išroknuoja, kad draugija gali užlaikyti tikta smulkę — be abejo, tokiu nuomonė yra klaidinga: apie tai reikia visiems pagalvoti.

Silpnutis.

CHICAGO, ILL.

Apveizdos Dievo parapijos kamedorius pradėjo tvirti jaunimo ratelį — „Vyčių Ratelį“. Ratelis susidės iš jaunuomenės ir turės kelis skyrius — atletikos, choro ir beno. Vėdę žmonės galės prigulėti ratelin, bet neturės balsų. Indomus ir tas aprubežiamas, kad ratelio sanariai neturės tiesos gyventi pas laisvama mus — kas peržengs tą aprubežiamą, tas tuoj taps iš ratelio prašalintas.

Betveriant tą naują ratelį balandžio 17 d. pobaznytinėj svetainėj buvo surengtas mažas baikiukas, — net merginos buvo raginamos gerti svaigalus. Gaila, kad ir bažnytiniai žmonės negali apsieiti be svaigimančių gėrimų. — Prie minėtos bažnyčios pradedi neleisti dalyti pagarsinimų.

Laikytame balandžio 23 d. pobaznytinėj svetainėj susirinkime kun. Krušas pranešė susirinkusiems, jogei esą sumanyta uždėti kniugyną; tam dalykui jis zadėjo paaukauti \$100. Taipgi paaiškino, kad vakarais svetainė bus atdara, kad ten bus užkanda ir gėrimai, bet nežinia kokie. Pamatysime, kokis išeis tas kniugo tveriamas kniugynas.

Balandžio 12 d. tapo palaidotas Juozas Andriejauskas, užmuštas Illinois Central gelež. jarduose; ten jis dirbo prie karų. J. Andriejauskas paėjo iš Salantų par. Telšių pav.

Ant. Booben.

RACINE, WIS.

Teiksis gerbiamieji skaitytojai atleisti, kad aš paduodu suvėlintą žinutę, tačiau manau, kad ji parodys lietuviams, kaip niekaip negalima pasitikėti svetimiems ir kaip visad ir visur reikia būti atsargiems.

Dar kovo 31 d. vakare, prie stovinčio ant Main gat. kampo tulo Juozo Radino priėjo nepažįstamas žmogus ir lenkiškai užklausė: „Ar nežina, kamista, kiek kainuoja gelžk. tiketas į Colorado.“ Šitas atsakė, nežinąs, bet tuom pačiu kartu eina pro juos kitas žmogus, kurio šitas lenkas irgi taip užklausė (tas buvo šio lenko sėbras); buvo duotas reikalavimas atsakymas. Paskiau mėnjo gilyn į kalbą. „Lenkas“ vėl klausia lietuvio, ar nežino, kur galima užstatyti brangakmenius, nes, girdi, jam truksta pinigų. Ant to klausimo tas antras sukėčius paklausė to lenko, ką jis turi užstatyti. Šitas pasakė, kad deimantų ir laikrodėlių. Tada antrasis tuoj praskakė, kad esąs „Friedman“ krautuvės savininkas (ši krautuvė visoj apšielinkėj gerai žinoma) ir priduro, jog jis pirktų, bet neturi su savim pinigų, o banka uždaryta. Lenkas sako: „Parduo-žian bile kam už 600 dol., nors jie kainuoja daugiau 800 dol., — kad ir šiam žmogeliui.“

Tas krito lietuvini į galvą ir jis pridėjo nupirkti akmenis rytoj. Kartu nuėjo į hotelį ir su tuo lenku apgaviku permakvo, nes bijojo, kad „Friedman“ nemupirktų. Rytmetyje, bal. 1 d. nūjes pas joki ekspertą peržiūrēt tu „deimantų“ išėmė 600 dol. iš bankos ir visus sukiošo tam apgavikui.

Paskiau p. lydėjo ta lenką kartu su tuom „Friedman“ ant stoties. Čia „Friedman“ ir sako: „Tu čia pestovėk, o aš eisiu tam „grinorini“ padėt tikietą nu pirkti, o paskui aš tau duosiu 800 dol. už tavo deimantus.“ Kaip nuėjo taip ir dingo.

Nesulaukdamas jo sugrįžtant nunešė tuos „deimantus“ pas brangių akmenų pirkėją, o tas jam pasiulė tik 50 centų!

Gaila to žmogeliaus, nes gal sukiošo apgavikui visus savo amžiaus sutauptus centus, ale kas kaltas? Lietuvos Sunus.

RACINE, WIS.

„Vien. Lietuvinkų“ N 12 buvau rašęs korespond., kurioj buvo pasmerktas mūsų klebono blogi apsiėjimai. Pasekmė ta, kad lenkų kniugas jau pasitraukė, nes, kaip man vienas žmogus sakė (vardo bei pavardės čia nemėsinu), kad mūsų kniugas, patėmijęs tą korespondenciją, tuojaus parodė lenkų kniugui, sakydamas: „Žiūrėk, ką lietuviškose laikraščiuose rašo, — kad tavęs čia nebūtų, tai viskas būtų gerai.“ Žinoma, anas patikėjo jam ir išsikraustė. Bet aš manau, jog būtų buvę daug geriau, kad mūsų klebonas būtų kartu su juom išėjęs, nes tik tada galėtų sakyti, kad viskas bus gerai.

Gal daugumas iš mūsų lietuvii ir pasmerks mane už tokį prasitarimą, tačiau tik tie, kurie labai siaurai permato dalykus.

Mūsų klebonas yra visai mums netinkamas, nes duoda jis mums blogą pavyzdį savo pasielgimais. Nėra reikalo kol-kas plačiau apie jo netikusius pasielgimus minėti, nes manau, kad šio miesto lietuvii patis viską žino; tik tada apie viską faktiškai išdėstysiu, kada pats klebonas to pareikalas.

Mūsų klebonas nori savarankiškai valdyti parapiją, nes jokie komitetai su juom sutikt negali — žinoma, daugiausiai nesusi-pratimai iškyla delei pinigų. Aš manau, kad jau išties atėjo mums laikas pabusti ir imties tvarkyti mūsų parapijos reikalus. Mes ikitol neturime numirti, kol neprasalinsime kniugo V. Slavyno iš mūsų parapijos. Mums reikalingas geras lietuvis vadovas, o ne puslenkis, mėgstantis sauvališkumą. F. J. Žuris.

TORONTO, ONT., CANADA.

Lietuviai šiame mieste pastebimai tamsi. Laikraščių nėra vienam negalima įsigyti. Jei pasiulai „katalikišką“ laikraštį, tai dar su tavim šneka, o su kitais laikraščiais net ir nesitari-tink prie ju.

Neseniai čia apsilankė kniug. Halaburda, kuris nupikė jam nepatinkančius laikraščius. Gaila, kad lietuviai nesirūpina apšvieta... S. Bandzevič.

PARYZIUS, FRANCIJA.

Balandžio 21 d. atvažiavo čia išsvėčius Anglijos karalius ir karalienė. Francija, kaip žinome, gėdžia palaikyti su Anglija tvirtus ryšius, o todėl valdžia pasistengė padabinti savo sostinę ir kniuskilmingiausiai priimti tuos angštus svečius. Stotyje Bois-de-Boulogne Anglijos karalių pasitiko respublikos prezidentas Poincarė, ir abu atvažiavo į Ely-sė palocių.

Pravažiavimo kelias buvo nustatytas karčiais ir valdovams važnuojant karčieviska muzika gėdž. „Marselietė“.

Miesto gatvėse, ypač tose, kuriomis važiuo karalius, buvo padabintos vėliavomis, žolynais; taippat ir spalvuoti elektrišky lempučių nesigailėta.

Taip-tai svečiuojasi žemės valdonai... Amuras.

PARYZIUS, FRANCIJA.

Balandžio 26 d. prasidės rinkimai į parlamentą. Kandidatų išstatyta apie 2,500; iš to skaitliavus parlamentan bus išrinkta 602. Eina neapsakoma partijų kova — kas kaip moka, taip save gi-

OSKAR WILDE. GRANATŲ PAVESYJE. PASAKOS.

Išvertė KAZYS PUIDA.

Ji dainavo apie atplaukiančius iš Šiaurės jurių didelius banginius; apie Undines, kurios tokias stebėtinias pasakas seka, kad pirkliai turi užsikimšti vašku ausis, bijodami, kad jų dainų prisiklausę, nešoktų vandėnin ir nenuskęstų; apie muskendusius laivus augštais stiebais, apie sušalusius ju-reivius, susigriebusius už burių; apie mak-reles, plukiojančias po tuos laivus; apie mažas dėžutes, dideles keleives, kurios prisislėjusios prie laivų dugno apiplaukia vi-šią pasaulį; apie karakaticas, kurios gyvena uolų sienose, tiesia ilgas juodas rankas ir gal, jei užsimamo, atkviesti makti. Ji dainavo apie males, kurios turi nuosavų laivelį iš opalo išskaptuotą ir šilko burėmis varomą; apie laiminguosius tritonus, kurie arfomis groja ir gali baisyti Ašniakojį užnigdyti; apie mažus vaikus, kurie gauda slidžias jūros kiauliukes ir, juokdamie-si, jodinėja jomis raiti; apie Undines, pra-tiesiančias jureiviams iš baltų putų ran-kas; apie liutus su jų kreivomis iltimis; apie moržus su jų blaškantaisiais kar-čiais.

Tuo laiku, kaip Undinė dainavo, visos žuvys išnerdavo jos klausyties, Jaunas Žvejas užmesdavo savo tinklą, kitas žuvis smeigdavo trinagiu. Ir kuomet jo luotas budavo pilnas, Undinė pasimerdavo šyp-sodamos.

Tečiau ji niekuomet nepriplaukdavo prie jo taip arti, kad jis ją pasiekti galėtų. Daug kartų Jaunas Žvejas prašė ir meldė jos, bet ji nesutikdavo, o kuomet jis norėdavo ją pagauti, tai ji pasimerdavo ir tą dieną jis jau nebematydavo jos.

Ir kasdieną jos balsas darė jam vis meilesnis, valonesnis. Toks malonus buvo jos balsas, kad Žvejas užmiršdavo savo tinklą, savo amatą ir nemanė daugiau apie žuvis. Rausvomis pluknomis ir aukso akutėmis šviesdama, plaukė pro jį skumbrija, bet jis nematė.

Jo trinagis gulėjo be darbo ir nendrių pintinės palikdavo tuščios. Pusiauprivi-romis lupomis, pasigerėjimo pilnomis aki-mis jis be darbo sėdėjo luote ir klausė, klausė, kol jūros ukana neapglodavo, o keleivis mėnulis nenudailindavo sidabro spinduliais saulės indėgintą jo kuną.

Vieną vakarą jis pasišaukė Undinę ir tarė:

— Mažutė Undinė, mažutė Undinė, aš myliu tave! Imkis mane už vyrą, nes aš myliu tave.

Bet Undinė papurtė galva: — Tu turi žmogaus sielą, — atsakė jis. — Jei tu išvartum savo sielą, tuomet aš galėčiau tave pamylėti.

Ir tarė Jaunas Žvejas savin:

— Kam man mano siela? Aš negalin jos matyti. Aš negaliu jos palytėti. Aš jos nepažįstu. Aš išvartysiu ją ir daugelis linksmybių teks man už tai.

Džiaugsmo šauksmas mskrido iš jo lūpų ir, atsistojęs savo išmargintame lai-ve, pratiesė rankas Undinėn:

— Aš išvartysiu savo sielą, — sušuko jis, — ir tu busi mano sužieduotinė, o aš tavo jaunikis ir jūros gėlmėse gyvensiva mudu kartu. Ir visa tai, apie ką man dai-navai, tu parodysi man. Kiekvieną tavo no-rą aš išpildysiu ir mudviejų gyvenimas neišskirtinas bus.

Mažutė Undinė susijuokė iš džiaugs-mo ir uždengė savo veidą rankomis.

— Bet kaip man mano siela išvarty-ti? — sušuko Jaunas Žvejas. — Pasakyk man, kaip tas padaryti, ir tu pamatysi, kad tas bus padaryta.

— Ant nelaimės aš to nežinau, — tarė mažutė Undinė. — jūros Gyventojai neturi sielos. — Ir ji pasinėrė gėlmėn, liudnomis akimis žiurdama jin.

Ant rytojaus, anksti rytą, komet saulė neaugščiau sprindžio pakilo iš-už kalno, Jaunas Žvejas nuėjo kniugo bustan ir pa-sibeldė tris kartus.

Tarnas pažvelgė pro langelį ir, kuomet

jis pamatė atvykusį, atitraukė klingį ir tarė Žvejin:

— Eik vidun. Jaunas Žvejas, atsiklaupė ant grindų, kvaptingomis nendrėmis išklotų ir, kreip-damasis kniugan, kuris šventąją kniugą skaitė, tarė:

— Tėve mano, aš myliu vieną jūros Gyventojų ir mano siela neleidžia man ma-no norus įvykinti. Patašk, kaip man ma-no siela išvartyti? Ištiesu, ji man nereika-linga. Kam man mano siela? Aš negaliu jos matyti. Aš negaliu jos palytėti. Aš jos nepažįstu.

Kniugas susidavė krušinėn ir atsakė: — Bėda tau, bėda! Tu beprotis, ar gal kokių muodingų žolių apsilvalgei, nes siela — tai visudoriausia žmogaus dalis ir duota ji mums Dievo tam, kad padoriai mes ją naudotumės. Nėra nieko brangesnio už žmogaus sielą, niekas žemiško negali su ja susilyginti. Ji verta viso pasaulio aukso ir daug brangesnė, negu karalių ru-binai. Todėl, sunau mano, pamesk tas min-tis, nes tai neatleistina nuodėmė. Jūros Gyventojų — tai pražuvę sutvėrimai, ir tie, kurie pasijįsta su jomis — lygiai pra-žuvę. Jie panašūs į laukičius žvėris, kurie neatiskiria pikto nuo gero ir ne už juos nu-mirė Kristus.

Akis Jauno Žvejo papludo ašaromis, kuomet jis išgirdo šiuos kniugo žodžius. Atsikėlė nuo kelių ir tarė:

— Tėve mano, Faunai gyvena miške ir linksminas, ant uolų sėdi raudono aukso kanklėmis Tritonai. Padaryk mane tokiuo, kaip jie, meldžiu tavęs, nes jų gyvenimas panašus į gelijų gyvenimą; Kas man iš mano sielos, jeigu ji stovi ant kelio tarp manęs ir to, ką aš myliu.

— Kuo meilė — tai blogas, — sušuko kniugas, sutraukęs antakius, — blogi ir kenksmingi velnio sutvėrimai, kuriems Dievas leidžia po savo pasaulį klaidžioti. Tebūnie prakeikti miškų Faunai ir tebuna prakeikti jūros dainininkai! Aš klausiau-si jų naktimis ir jie stengėsi nuvilioti ma-ne nuo mano rožančių. Jie beldžiasi mano langan ir juokias. Jie šniūžda mano ausin apie savo pražūtingas linksmybes. Jie gun-do mane, ir kuomet aš noriu melsties, jie tyčiojas iš manęs. Jie pražuvę, sakau tau, jie pražuvę! Del jų nėra nė rojaus, nė pra-garo ir niekur negarbins jie Viešpaties va-rdo.

— Tėve mano, — sušuko Jaunas Žve-jas, — tu nežina, ką sakas. Vieną kartą mano tinklan pateko Karaliaus dukte. Ji dailesnė už aušrinę ir baltėsnė už mėnuli. Už jos kuną aš atiduočiau savo sielą, už jos meilę aš atsisakyčiau nuo dangaus. Pa-tark man, ko aš prašau.

— Šalin! Šalin! — sušuko kniugas, — tavo mylimoji pražuvus ir tu pražusi drau-gė su ja. — Ir kniugas nepalaimino jo ir iš-vařė.

Jaunas Žvejas mėnjo prekyvietnė. Jis ožo išlengvo, muleista galva, kaip žmogus, vargo suspaustas.

Kuomet pamatė jį pirkliai, jie pradėjo šnabždėties. Vienas jį susitiko jį ir už-klausė:

— Ką tu parduodi? — Parduosiu tau savo sielą, — atsakė jis. — Prašau tavęs, nupirk ją iš manęs, ji jau atgriso man. Kas man iš mano sielos? Aš negaliu jos matyti. Aš negaliu jos palytėti. Aš jos nepažįstu.

Bet pirkliai pasijuokė iš jo ir tarė: — Kas mums iš žmogaus sielos? Ji neverta sidabro pinigų. Parduok mums sa-vo kuną vergjion, mes apvilksime tave pur-puru, ant piršto užmausime žiedą ir pada-rysime tave didžiosios Karalienės numylė-tiniu. Bet nekalkėk mums apie sielą, ji del mus neturi jokios vertės.

Ir tarė Jaunas Žvejas savin:

— Stebėtina! Kniugas pasakė man, buk siela brangesnė už viso pasaulio auk-są, o pirkliai sako, buk ji nė sidabro pini-go neverta. — Ir jis nuėjo nuo prekyvie-tės, atėjo pajurin ir ėmė galvoti, kas daryt.

Pusiaudienį jis atsiminė, kad vienas jo draugų, jūros žolių rinkėjas, pasakojo jam apie jauną raganą, kuri gyvena urve prie intakos ir labai mitri esanti visuose burtuose. Jis šoko ir pasileido tekinas — taip skubinos jis savo sielos nusikratyti, dulkių debesis sekė paskui, kol jis jūros (T. b.)

KELIONĖ Į LIETUVĄ.

Mūsų žmonės Lietuvoje supranta kas jiems skaudu ir stengiasi įgyti daugiau žinių bei gėdžia mokslo. Musų žmonių dvasia yra sveika ir druta, ir jeigu būt žinoma, kaip prie jų prieti, daug ko Lietuvoje galima būtų padaryti, bet vargas su dauguma mūsų inteligentų, kurie yt kokios epidemijos bijo sodiečių ir nuo jų šalinasi. Jie prisimeta prie svetimo elemento ir paskui niekina savo žmones, iš kurių tarpo yra jie patys. Jei kurie vartoja savo gintinę kalbą, tai vis dėlto turi pilną kaušą puikybės, delei ko jie nenori susidėti su mūsų žemesniaja žmonių klase.

Atėjus traukiniui į Baisogalą, mes pasibučiavę, kaip broliai, maloniai persiskyrėme: žmonės, išėję ant vagono platformos, šaukė man: „Sudiev, broli, sudiev!“

Lauke buvo dar tamsu. Aš šiaip-taip, apčiūpomis, žingsniavau Baisogalos miestelio link. Kelias buvo nelygus ir purvinas, sunku buvo eiti — o juk turėjau „keliauti“ 52 varstus iki Raseinių. Atėjus į miestelį, pradėjo aušti. Galop atradęs kelį į Grinkiškį, nieko nelaukdamas išdumiau tolyn.

Gerokai išaušus, aš pamačiau savo gintinę šalį pilnoj to žodžio prasme. Namai nepanašūs į namus, bet gročiau į kupstus arba kugius šiaudų, ant kurių viršaus augo pusanatro vežimo samanų, langai maži, bet ir tie kaip-kar skurliais užkimšti. Susitikau bevažiuojant keletą furmankų, — net koktu pasidarė: arkliai, lyg versūkai, žemaitiškos veislės, drobinuoti vežimai ant medinių ašių ir mažų tekinų; ratukuose gi sėdėjo visai apsiropę kaimiečiai. Visa toji važiavimo „prietaisai“ priminė man Simano Daukanto pasakojimus apie senovės lietuvių kares su kryživiais — tarp važiavimo „prietaisų“ Vytauto gadynės ir šiandieninių mažas skirtumas...

Apie pusiaukelį tarp Baisogalos ir Grinkiškio priejau kapus; visi parašai, kiek tik galima buvo užmatyti, lietuviški, apart vieno, kuris liko mano atmintyje. Štai jis, žinoma, ne visas: „S. P. Groby Pietrajtšow Michal i... Roku 1911...“ Ve, broliau, „lenkų“ kultūros žiedelis... Pasivijo mane vaikinai, važiuojantis į Grinkiškį; paprašiau jo pavežti — sutiko. Pradėjau klausinėti, kaip dabar žmonės ūkius tvarko, ar bando gyvent pagal šiandieninių reikalavimų, t. y. ar gerina ūkius. Jis papasakojo, kad žmonės skirstosi į viensėdžius ir beveik visi užveda šešalaukinius ūkius: girdi labai daug pamokina laikraščiai, ypač „Lietuvos Ūkininkas“. Paklausiau, ar skaito kas čia laikraščius. Atsakė, kad keli ūkininkai skaito įvairius laikraščius, o jo tėvas ir jis skaitė „Lietuvos Ūkininką“. Aš jį pagyriau už tokią darbą ir raginau, kad daugiau jaunimo pritrauktų prie skaitymo „Liet. Ūkininko“.

Atvykome Grinkiškį. Miestelis neišrodo į miestelį — keletas pribuvusių furmankų ganėsi antvinkos, po kurią vaikščiojo būriai kiaulių ir ožkų. Žmonės, kuriems laikas matyti buvo bevertės, lėtai vaikščiojo apie aludes, o nekuriu jau gerokai inkaušę perbalsiai „kalbėjosi“ su savo moterėlėmis ir „placiai“ mostagavo rankomis.

Tuoį aš užėjau alų, idant nors kiek užsikąsti ir alaus išsigerti — mat, dar dikčiai liko žingsniuoti. Aludės savininkas, buvęs amerikietis, didelio ugio vyras, kurį pečių keikdamas, kad žmonės alaus gerti neateina, o pečių reikia kurenti...

Iškalbėjus, kaip jam sekasi, jis labai peikė grinkiškietis už jų nerangumą ir nešvarumą: sakėsi pirkšias už šale Datnavos nuo rusų poselenų, iš kurių apie 14 perleido savo žemes bankui, o patį išsidangino Rusijon; žemės busią išparduodamos pavasarį lietuviams, taigi jis ir pirkšias vieną ūkį.

Pasistiprinęs, išėjau Vasiliškio link. Atėjus Vasiliškį, tuoj pamačiau Vartotojų Draugiją. Parašas ant iškabos pirmas lenkiškas, antros lietuviškas. Man parupo pažinti ta draugija — užėjau nusipirkti tabako pakelį ir paprašiau vandenį išsigerti. Vaikinas pardavėjas, išrodęs ant baigusio pradinę mokyklą, kalbėjo su visais lenkiškai, bet tos kalbos, kaip man išrodė, gerai nemokėjo; atėję krautuvėn žmonės taipgi lenkiškai kalbėjo. Išgirdę, kad aš kalbu lietuviškai, labai mane visi sužiuro ir stebėjosi. Aš, padėkavojęs už vandenį, tuoj iščia išėjau. Taip, — tai Lietuvos centras, grauziamas lenkiško kirmino, ir nesiranda tokio, kas galėtų tam kirminui galvą nukirsti arba jį pažaboti, kad jis negrauztų mūsų tautiško kuno...

St. Milianuskas.

(Bus daugiau).

PASSAIC'IO LIETUVIAI.

Be abejonės yra labai žingeidu žinoti pirmutinius nuotikius lietuvių gyvenimo Amerikoje, pirmutinį jų skurdą-vargą tarp svetintaučių bei tolimesnių jų judėjimą kaip tautinėje, taip ir kultūrinėje prasmėje. Suprantama, surašyt kiekvieno liet. naujokyno praeities nuotikius — tai ne vieno žmogaus darbas; aš gi bandysiu atlikti tik tą, kas mano galėje, ir skaitytojas bus taip malonus atleisti trukumus, nes trumpame straipsnyje peržvelgti kad ir vieno naujokyno praeitį yra gana sunku.

Passaic'io miestas stovi gana gražioje vietoje, New Jersey valstijoje, netoli nuo didmiesčio New Yorko. Gyventojų jame skaitis apie 60,000. Šio miesto apilinkės, o taipgi gatvės, apšėliai padabintos įvairios rūšies medžiais; vasaros gi laiku gatvės užtektinai yra pavėsio, o turtingesniųjų apgyventose vietose darželiai prisėti gėlių, kurios suteikia malonų kvapni, — bet tais ir kitais malonumais darbininkams mažai yra laiko gerėtis, jeib tik šventadieniais.

Čion priskaitoma virš šimtas dirbtuvių, daugiausia audimų išdirbystės; darbininkų uždarbiai gana menki, o pragyvenimas, kaip ir kitur, brangus. Šisai miestas nuo seno laiko apgyventas įvairių tautų žmonių, tarp kurių maždaug nuo 1877 metų prasidėjo apsigyventi ir lietuviai. Lietuviams iškart, žinoma, buvo sunku ką-nors savotiško pradėti — viena, kad jų neperdaug čia buvo, o antra, jie manė, kad lietuviai nieko gero negalės nuveikti todėl ir glaudėsi prie lenkų.

Truputį vėliaus, nors ir daugiau lietuvių apsigyveno, bet vis dar jie glaudėsi prie lenkų, taip sakant, tunojo po lenkų „globa“, nors lenkai neduodavo lietuviams balso, visur ir visai juos (lietuvius) išjuokdavo, vadindami „chami-litvini“ ar tam panašiai.

Pagaliaus lietuviui suprato, kad ilgiaus su lenkais nebegalima bus sugyventi; suprato, kad reikia skirties nuo jų, — nusikratyt jų slopinančią globą, bet nežinojo už ko stverties. Lietuviai tuomet buvo gana tamsūs, niekas neskaitė jokio laikraščio ir visą laiką praleisdavo ar smulkėje, ar bažnyčioje. Į Passaic'į atėdavo tik vienintėlis egzempliorius „V. Lietuvninku“, kurią skaitė p. A. ir J. Linoniai. Šiandien vyrai pirmutiniai pradėjo kalbėti, kad reikia suverti savo savišalpos organizaciją, kurioje susikoncentruotų išsimėtę po visus kampus lietuvių.

Lenkai, išgirdę, kad lietuviai tariasi juos aplėsti ir susitverti savo susiėpimo draugijėle, pradėjo dar labiau lietuvius persekioti ir pajaukt, sakdami, kad lietuviai be lenkų visvien negalės gyventi ir savaip draugystės tvarkyti. Negana to, — jie skundė vietiniam lenkų klebonui, kad lietuviai, kaip „pagonius“, nepriimtų į bažnyčią ir tt. Atsirado lenkų pagalbininkai ir lietuvių tarpe: jie pritarė lenkam tvirtindami, kad lietuvių tauta jau beveik išnykusi ir kad reikia visiems būti lenkais. Net buvo kalbama tiesiog juokingos kalbos — pavyzdin: „nė Dievas lietuviškai nesupranta; — chami kalba — neponiška“, ir tam panašiai. Ir taip per kelis metus tarp lietuviškų lenkbernių ir tikrų lietuvių ėjo tokia kova.

Vėliaus gi pas vieną-kitą mūsų vienantį vis daugiau ir daugiau pradėjo apsieikti tautiškos sąmonės atbudimas. Pasidėkavojant pp. J. ir A. Linoniams, 1898 metuose tapo čionai sutverta pirmutinė lietuvių savišalpos Sv. Jurgio draugystė iš 17 ypatų. Jau tik vienas draugystės švento vardo davimas nurodo, kaip dar menkas čion buvo lietuvių susipratimas... Nors jau ir buvo lietuviška draugystė, bet dar daugelis pasiliko prie lenkų ir kartu su lenkais visokiais budais persekiojo ir išjuokė naujai susiorganizavusių draugystėle.

Pačios gi draugystės įstatai, snlig žmonių reikalavimų, buvo paremti katalikiškąja disciplina — buvo reikalaujama, kad draugystės nariai pildytų religijines apeigas, pavyzdin — atliktų metines išpažintis, užpirktų šventas mišias ir taip toliaus.

Nespėjo dar ta draugystė nė sustiprėti, kaip atsirado vienas žmogus, kuris stengėsi savo vienantams parparodyti tai, kad ne savišalpinis draugijų įstatuose vieta tikėjimiskoms tradicijoms, ir kad neturi būti varžoma žmogaus laisvė. — Tas žmogus — tai p. Andrius Linonis, tai vienintėlis žmogus, kuris tuomi laiku skaitė laikraštį „V. L.“ ir kningas, už ką passaic'iečių lietuvių buvo „apkrikštytas“ bedieviu, eretiku, šliuoptarniu, tikinčiu į gyvulį ir tt. Bet p. A. Linonis į tai visai neatkreipė atidos ir varė toliaus kovą su tamsybe, kalbindamas kiekvieną prie skaitymo pirmieiviskėnių laikraščių ir kningų; neužilgo vienoje-kitoje lietuvo grintelėje pasirodė laikraščiai ir kai-kokia kningėlė.

Beveik tuomi pačiu laiku buvo skilęs į dvi dalis SLA, į tautiečius ir kuniginis. Laikraščiuose, ypatingai „V. L.“, kurią passaic'iečiai daugiausiai skaitė, ėjo gana karšta agitacija už SLA, kaip už

tautiškai-progresivišką organizaciją. O kadangi čionai buvo keletas „V. L.“ skaitytojų, tai ir gimė mintis suorganizuot Passaic'ij SLA kuopą. Štai sausio mėn., 1902 metuose, susitvėrė SLA. 47 kuopa iš 15 narių. Iškart ši kuopa viešame veikime buvo gana silpna; net mėnesinių susirinkimų protokolai nebūvo rašomi per keletą metų.

Bet vėliaus vis daugiau pradėjo atsirast tarp čionyškėių vienantųjų vyrų su prakilnesnėmis mintimis, su tautiškesne dvasia: Galop tapo pakeltas klausimas: kokiū būdu būtų galima vargsui darbininkui įgyti apšvietą. Lyg ir atsakymui į tą apšvietimo klausimą likosi prakilnesnės dvasios vienantųjų sutverta Tėvynės Mylėtojų Dr-stės kuopa iš 14 narių. Kiek aš atmenu, tai buvo 1904 metuose, kuomet tik-ką buvo atkeliavęs iš Lietuvos p. P. Norkus, kuris ir suorganizavo minėtą kuopą.

Ponas P. Norkus ir ėmė passaic'iečius judinti prie visuomeniško bei apšvietos veikimo. Netrukus jam (p. N.) pasisekė prikalbinti keletą su laisvesnėmis pažiuromis vaikinų ir merginų š-tą veikt, ypačingai scenoje: greit čia pirmą kartą tapo sulostas sceniškas vaizdelis — „Amerika Partyje“, kas ant passaic'iečių padarė nemažą įspūdį — kaip „teatras“. Lošimus rengė taip vadinami „liuosnoriai“ scenos mylėtojai, kurie pradžioje veikė prie „jurginės“ draugijos, o vėliaus, susitvėrus LSS. 45-tai kuopai, veikė prie jos, iki galop su ja nesuliejo. Kiek laiko paskiau, kuomet LSS, perdaug jau pradėjo eit prieš tautiška-progresivinį judėjimą, tie pačių socialistų išskirti elementai sutvėrė bepartinę „Dramatiškąją Ratelį“.

Turiu dar paminėt ir tai, kad Passaic'io lietuviams „Amerika Partyje“ labai patiko, nes, kada vėliaus buvo rengiama ir daugiau spektaklių, tai tarp mūsų vienantųjų ilgai girdėjos atbalsiai, kad, girdi, kiti „teatrai“ ne taip dailūs, ne taip juokingi, kaip kad „Amerika Partyje“: jau iš to matome, kad mūsų žmonės, teatru lankytojai, myli gražų, tyrą ir sveiką juoką...

Laikui bėgant, tarp passaic'iečių pasirodė jau kur-kas daugiau pažangesnių vyrų — vyrų su prakilnesne dvasia, su gilesniais norais veikti visuomenės labui. Tuomi gi laiku čionai gyvuojančios organizacijos absoliutiškai nieko viešai neveikė; tu organizacijų narių didžiama buvo tamsus, senų pažiūrų žmonės.

Mūsų laikraščiuose tada gan daug buvo rašoma ir šaukiama prie naujos idėjos — prie socializmo, kas tarp lietuvių dar buvo naujiena. Šita gi balsą, šaukiantį darbininkus kuopties į tam tikras grupes, kad lenkian būtu galima apsišviesti ir kovot už pagerinimą savo buvio, vienas-kitas mūsų vienantis greitai suprato ir greit sutvėrė LSS. 45 kuopą iš 7 narių su tikslu skleist tarp vietinių lietuvių abelna apšvietą, rengiant spektaklius, prakalbas, paskaitas, referatus ir tt.

Bet nespėjo ši nauja kuopa pasirodyt viešame veikime, kaip pasirodo iš tarpo mūsų brolių balsai: „tegu tik pasirodo tie „eicilikai“ — mes jiems parodysime, kaip reikia platint „bedievystę“ ir niekint mūsų šventą tikėjimą“ arba: „jeigu nepavyks...“

P. Sakatauskas.

(Užbaigta seka.)

SVAJONĖS IR SVAJOTOJAI.

Mes tankiai sakome, kad svajonės — tai niekis, kad jos lieka tik svajonėmis, be jokių pasekmių. Vienok, įsigilinus labiau į svajonių prasmę, pasirodo, kad svajonės turi net didesles pasekmes, arba ki, taip sakant — svajonės pagimdo vaisius.

Didžiausi pasaulės genijai — tai tik savo rūšies svajotojai. Padėkime sau mes visi žinome, kad senovėje buvo kalbama, jog žmogus galės lakioti kada, nors oru. Ir per kelius ar kelioliką metašimčių žmonės svajojo, kaip čia sau galima būtų paukščio sparnus prisikabinti. Ir galų gale tos svajonės išsi-pildė. Šiandien mes jau matome žmogų paukščio, vietoj padebesiais skraidant! Gi Edisonas ilgai svajojo, kaip galima būtų žmogaus krutėjimus ir balsus paduoti ant drobės ar sienos, ir galų gale mes turime krutanečius ir kalbančius paveikslus.

Svajonės arba svajojimas yra tai veikiantis, bet nesutvarkytų formų, galvojimas arba protavimas. Svajonės sudaro arba pagamina medžiaga, o protas arba galvojimas sutvarko arba, kitaip sakant, suformuoja. Svajones žmoguje pagimdo tam tikri gyvenimo nedatekliai. Kaip geologai sako, tai greitai laiku pasibaigs anglis, kurios mums duoda šilumą ir tam tikrą pajiegt. Taigi jau daugelis svajoja išras-ti tam tikrą medžiagą ar spėką, kuri užvaduoat anglis. Ir tos svajonės, be abejo, galima sakyti, išsi-pildys. Svajonės rubežiuojasi daugiausiai galimose srityse žmogui veikti arba pasiekti.

Tajai, svajonės esti ne be pamato.

Jaunutis-Nenuorama.

PASKAITA APIE LIETUVIŲ SPAUDOS PLETOJIMĄSI.

Kovo 27 d. Peterburgo Mokslo Akademijos salėje buvo „Rusijos Bibliografijos Draugijos“ susirinkimas, kame prof. Volteris perskaitė referatą: „Pirmutinė dekada (1904—1914) lietuvių spaudos atgijimo statistikos ir bibliografijos žvilgsniu“.

Referatas pirmiausiai nušvietė mūsų spaudos ir literatūros stovį prieš užgynimą spaudos, toliau nurodė, kokiame apverktiname padėjime buvo mūsų spauda Muravjovo laikais ir iki 1904 m., pagaliaus plačiai nušvietė lietuvių spaudą ir bibliologiją nuo atgavimo spaudos iki šio laiko ir galų gale, sulyginęs skaičių išspausdintų ir išleistų kningų nuo XVI amžiaus iki 1904 m., parodė, kad per paskutinius 10 m. kaip antrašų (antgalvių), taip ir egzempliorių kningų išėjo keleriopai daugiau, nežiurint to, kad reformacija, kontra-reformacija ir kiti lietuvių istorijoje apsiereiskimai pagimdė nemažą literatūrą.

Statistika parodo, kad nuo XVI amžiaus iki 1904 m. išėjo Rusijos Lietuvoje 2208 kningų antrašų (pavadinimų), o 1904—1914 m. — apie 2550 (kurių 1412 atgabentų iš Prusijos ir apskritai iš užsienio) pavadinimų ir 5,015,830 egzempliorių.

Apie spaudos užgynimo periodą referentas kalbėjo kaip apie didelį lietuviams smugį bibliografijos žvilgsniu, nes per tą laiką išėjo tiktai kelos knigos, parašytos latinų raidėmis. Kad draugijos nariai ir svetintaučiai aiškiai suprastų tą lietuviams nelaimingą periodą, kada lietuviai neturėjo nei kningų, nei mokyklų, kame būtų išguldinėjama lietuvių kalba: kada lietuviai iš vienos pusės polonizavosi, iš kitos — rusifikavosi, prof. Volteris parodė mūsų dailininko Petro Rimšos veikalo „Lietuvos Mokyklos 1864—1904“ fotografiją. P. Rimšos veikalas verčia įjieskoti užlaikymo grynesnės kalbos ir tautinio susipratimo priežasties pas tas bobutes, kurios, bemokydamos vaikučius iš maldakningės skaityti ir bepasakodamos jiems pilnų fantazijos pasakų, tuo pačiu būdu padėdavo užlaikyti Lietuvos kalbą nuo barbarizmų ir skleisdavo vaiko sieloje tautiskumą.

Kalbant apie paskutinių 10 metų spaudą, referentas nurodė, kad 1905 m., sulyginus, išspausdinta gana daug kningų (314 pavadinimų), bet nuo to laiko iki 1908 m. skaičius mažinosi. 1908 m. skaičius pakilo (180 pav.) ir vėl eina mažyn. 1913 m. galima pavadinti derlingiaus išspausdintomis kningomis (182 pavad., ir 650,240 egzempliorių); ypač 1913 m. išėjo daug kningų klerikalinė pakraipos. Prof. Volteris taip pat nurodė, kad paskutiniuose laikuose platinasi literatūra, neturinti jokios idėalinės vertės, gešefo tikslui. Kaip pavyzdžiui panašios rūšies literatuors, prof. V. nurodė „Rygos Naujienas“ ir, ypač Rygoj, leidžiamus kalendorius ir kningas.

Reikia dar pažymėti, kad salėje, kame buvo susirinkimas, cilėmis ant atskiro stalo buvo sudėtos pagal išleidimo metų žymesnės kningos ir laikraščiai. Kiek teko girdėti Bibliografijos Draugijos nariams ir šiaip jau svečiams patiko gražus „Dailės Draugijos“ išleistas „Kryžių Albumas“ ir dailis Smetonos leidžiamas žurnalas „Vairas.“ („Liet. Žinios.“) J. Variakojis.

UŽ JURIŲ-MARELIŲ.

Už jurių-marelių,
Už tų vandenėlių,
Už žalių girelių,
Už akgtų kalnelių —
Ten yr bakuzėlė
Mano mylima,
Joj verk' motinėle
Mano palikta...
Diena ir naktelė
Ji ašaroja,
Vis apie sunelį
Nuolat svajoja...

Neverk, motinėle,
Taip nesigriaudink,
Neverk, sengalvėle,
Taip nesikankink!...
Aš, toli gyvendams,
Tave atminsiu...
Sunkius darbus dirbdams
Tave minėsiu...
Mintis ir žodelius
Savo tau siūsiu —
Tuomi aš jausmelius
Tavo linksminsiu!...
Prispaustas likimo...
O, kad aš mirsiu,
Bet tavęs, močiute,
Aš neužmirsiu!...

A. K. L—4

ria, o visus kitus peikia. Juokdariai rojalistai bei klerikalai net savo karalių surado — kokį ten didį kunigaikštį iš Orleano; jie agituoja už respublikos nuvertimą. Tik turbūt jų pastangos liks be vaisiaus, nes vargšams už manifestacijas policija pradėjo net kailius perti. Anarchistai agituoja už tai, kad visi susilaikys nuo rinkimų, kad nė už ką nebalsavus. Keista jų taktika. Socialistai išstatė 420 kandidatų ir turi gana gerą pasisekimą. Amuras.

Iš atsiminimų.

(Užbaiga.)

II. — Pirm desimties metų. Šiltas pavasario rytas. Pulkėliai linksmiai savo balseliais pripildė orą maloniai žavėjančia harmonija. Jokio vėjelio. Tik malonus sprogtančių medžių ir kitokių žolėnų kvapas bei tyras oras apglėbė viską, tarsi bučiuoja-glamonėja... Tai pirmas pavasario rytas toks malonus. Sukilę žmoneliai rengiasi, ruošiasi: šiandien šventadienis — reikia išanksto rengties į bažnyčią.

Ant visų veidų matai ką-tai ne paprastai linksmo. Senas žilais plaukais tėvelis ir tas šiandien nubudo anksčiau, negu kitados; išėjęs sodnan, jis trisiasi apie avilius, apie savo mylimas biteles.

Keletas vaikinų, susiję ant šesųpės kranto, klega-juokiasi; su pavasariu ir jie, rodos, dar daugiau pajauņėjo-palinksėjo...

Pasigirdo varpų balsas, kuris visai apielinkė pranešė žinia, kad jau prasideda rytmečio pamaldos. Žmonės, išgirdę varpų balsą, rengiasi valgyti pusrytį, kad paskui nepasivėlinus ant „sumos“.

Dar gan anksti, o jau iš Lietuvos sodžių traukia-plaukia pulkai-pulkeliai dievobaimingų žmonių miestų-miestelių link — visi skubinasi bažnyčion...

Štai žiūrėk — eina burelis mergelių-lelijėlių; raudonos kaip rožės, linksmos kaip paukšteliai — linksmai sau kalba-klega-tariasi tai apie darželių taisyimą, tai apie bernelius...

Bet štai eina bernelių burys. Nors seniai ir sako, kad jau netoks jaunimas kaip kitados, bet šiandien, pažūrėjus ant jų pilnų gyvybės veidų, prisimeni tuos senovės puikoričius, kuriuos ir šiandien daina apdainuoja. Tarp jų matosi keletas ir rimtesnių vyrų — jie pasakoja savo draugams (nors ir patįs menkai žino) apie kningeles, laikraščius ir apie tai, kad busianti „valnastis“, kad galima busią skaityti lietuviškus laikraščius, kniņas ir jau nereikėsia slapstyties...

O dar toliau-paskiau kiutina senelis. Jo veidas raukšlėtas, akys indubios, bet žėrinčios, — parodančios vidujinę jėgą, galva nulinkus... Eina bažnyčion, kad ten, pas Tą, kuris pasakė: „Eikite prie manęs visi, kurie nuskriausti ir apsunskinti esate, o aš jus atgaivinsiu“, atsidusėti, visus savo vargus, nelaimes aukauti Jo garbei ir melsť Jo pagalbos, užtarymo, kantrybės!

Senutė eina bepoteriaudama rožanėjų; jaunamartės vedasi ir vaikelius, nes šiandien šilta pavasario diena, tad ir vaikučiai gali į „Dievo namus“ nukakti. (Motinos sako, kad joms esą smagiau melsties, kada ant šventoriaus prieš akis mato savo bežaidžiančius mažučius). Žodžiu sakant, kiekvienas, kuris

gali iš namų išeiti, eina miestu link.

Pilnas bažnytkiemis žmonių. Vienos moteris, susiėjusios ant šventoriaus, kalbasi-čėrška tarp savęs, kitos, nučję į bažnyčią, poteriauja... Vyrų gi visi, išskyrus porą „davatkyņų“, už šventoriaus pypkuoja ir kalbasi apie ukininkystės reikalus bei apie vasarojaus sėjimą. Kiti gi nusiskundžia, kad „pašaro“ mažai turi, bet pasitiki neužlgo „išginti kaimenę“, o tuomet nereikėsia namie šerti.

Vienoje kuopoje susirinkę keliolika žmonių tariasi apie vaito rinkimus. — mat, senąjį vaitą mano išmesti, kaipo didelį girtuoklį, o „gazietose“ Petras skaitė, kad „galima išsirinkti kokį nori, tik reikia vienybės bei sutarimo“. Žmonės atidžiai klausėsi Petro kalbos, bet vis nenorėjo tikėti, kad galima vaitą išrinkti „be magaryčių“. Keistai išrodė, kad po rinkimų reikėtų vieton gero „pasilinksminimo“ eiti namon lyg „šunį mušus“. Buvo ir tokių, kurie, taip sakant, „atsidavė likimui“, — anot jų, — koks kandidatas gaus daugiausia balsų, už tą ir jie balsuosia, nes kur daugiau balsų ten „esan-ti teisybė“. Žodžiu sakant jie atsidėjo ant tų, kurie turi geresnę „kakarinę“.

Pamatę išeinant iš „Spitolės“ „vargamistrą“, suprato, kad jau laikas eiti į bažnyčią, ir už kelių minučių jau už šventoriaus tik keletas žmonių stovėjo — ar tai tie, kurie daboja „padvadas“, kad kas arkliais uodegas nenu-pjaustyti, arklis nenuvažiuoti, ar tai „miescionis“, kurie, nežinia delko, nesiskubina bažnyčion...

Pamaldų laikas. Žmonės mel-džiasi, kad Augščiausias padėtų gyventi — duotų gerą pavasari, kad galima būtų tinkamai vasaroti pasėti; meldžia taipgi sveikatos bei linksmesnių dienų. Giesmininkai gieda visai visuomenėi žinomą giesmę „Šventas Dieve“, — „Nuog maro, bado ugnies ir karės išgelbėk mus, Viešpatie“, — traukia tukstantinė lietuvių minia vienoda, amžiais išauklėta, melodija... Jie gieda iš širdies, stengdamiesi nors trumpam laikui užmiršti savo vargus bei priepaūdą...

Pamaldos pasibaigė. Išėjo jaunimas, bet visų gerbiamas, kunigas pamokslą sakti. Žmonės mustojo melsties ir atidžiai tēmijo ne tik kunigo žodžius, bet ir jo veidą bei gestus... Perskaitęs evangeliją ir trumpai paaiskines jos turinį, pranešė linksmą naujieną — apie spaudos atgavimą. Nors daug apie tai aiškino, bet buvo tokių, kurie to nesuprato ir neatjautė valandos svarbumo. Vienok daugiau buvo tokių, kurie ne tik suprato, bet ir jautė neapsakomą tos žinios svarbą; tie-tai verkė iš džiaugsmo... jiems neapsakomai buvo linksma, kad galop gauta laisvė, kurią nupirk-o savo kraunju stipriausieji Lietu- vos vyrai!

Nuog dabar tau, mylima moti-nėle, nereikės jau drebėti, kada tavo vaikelis paima į ranką knin-gelę. Nuog šiandien tau, motin, ateis mokytojas į pagalbą tavo vaikelius auklėti — juk jau ke- lios desimties metų, kaip tiktai tu viena auklėjai ir lavini vaike- lius; tad nuog šiandien jau ateis tau pagalba su kninga ir kiti-tave pavaduoti, nes tu jau pail-sai išblyškusi, vesdama kovą su baimė iš vienos pusės, o meile iš kitos!

Tau, mielas tėveli, jau nereikės bijoti kalėjimo, neskers jau tavęs už lietuvišką kningelę nuog tavo šeimos bei krašto ir neiš-varys į šiaurę ar Siberiją!... Tau, mielas jaunime, atsidaro šiandien nauji vartai — nereikės smuklių, peštynių, nes tu turėsi sekti nau- jai atgimusios savo tautos gyve- nimą.

Mesk kortas—štai kninga, laik-raštis — tavo geriausi draugai! Jūs gi, mieliosios seselės-lietuvi-tės, busiančios auklėtojos tautos, šiandien ypač gerai įsitėmykite ir rengkitės į naują gyvenimą su kninga rankoje, nes kokios jūs busite, tokia bus ir visuomenė...

Kraskit, pančiai, nuo kentėju-sių rankų ir atidarykite tamsas urvo duris — juk šiandien valdo- nas nulenkę galvą prieš milio- ninę tautą... Atsikvėpk, lietu- vio krutime, — juk taip ilgai bu- vai slopinama...

Su pirmąja pavasario diena užtekėjo tau tėvynės laisvė! Šian- dien Lietuva keliiasi ir stoja į apšviestųjų tautų eilę!

Brangi mūsų tautos šventė: ji amžinai bus pažymėta lietuvių istorijoje!

Spindulys šviesos nuog šian- dien jau pradėjo skverbties po šaudinių stogų į sėmėgių širdis, ačiū kuriems užsiliko mūsų kalba ir budas. Nuog šiandien praside- da naujas gyvenimas.

Žmonės kalbėjo visaip, kaip- kas išmanė, bet, žinodami, kad kunigėlis pranešė „linksma nau- jieną“, buvo linksmai-užgančindinti.

Praėjo kiek laiko, šviesos spin- duliai pradėjo skverbties į sodžių. Lietuvis lengviau pradėjo kvie- puoti, nors neilgai tas tęsėsi. Ką davė, ty, ką lietuviai iškovoję, jau išdalies spėta atimti, bet ga- lutinai nuslopinti iškovoto jau negalės!

Visi Lietuvos priešai, šalin iš kelio — jaunoji Lietuva eina!... Antanas Mėgėjas.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

TMD. VIEŠININKŲ ADRESAI:
 Prezidentas — Pranas Butkus, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
 Sekretorius — J. Žemantauskas, 789 Bank Str., Waterbury, Conn.
 Iđininkas — A. J. Povilaika, 804 Bank Str., Waterbury, Conn.
 Kningininkas — V. Mišeika, 3149 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
 Literatiskas Komitetas: B. K. Balutis, 3252 Halsted Str., Chicago, Ill.
 J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
 J. Gabrys, 41 Bd. Batignolles, Paris, France.

GANA BEMIEGOTI, NES SEIMAS ATĖJO!

Taip šankia mūsų darbštesnės kuopos ir mūsų geros valios vien- taučiai, apšvietos platintojai. Ir tiesa. Gana bemiegoti! Seimas jau tik už savaitės-kitos. O kur kuopų įnešimai? Kur ir platesni sumanymai? Vos tik desėtkas ar kas kuopų organon įnešimus te- padavė. O juk reikia šitie įne- šimai jau iš anksto kitoms kuop- oms ir važiuojantiems delega- tams perskaityti ir gerai apgal- voti. Praėjo jau tie laikai, kada žmonės viską padarydavo pa- tamsiais. Dabar tokia didelei organizacijai reikia labai platus balsas girdėti. Gyvenimas ei- na sunkyn. Visų tautų žmonės rupinasi, kad tik greičiau ir daugiau apšviesti ir sau gyve- nimą pageriati. Niekas mums ne- įmes į burną keptų karvelių jei- gu mes patįs jų nesusingausime ir neišsikepsime. Ypač mums rei- kia gerų kningų, kurios pamo-

kingtų kaip mums reikia gyve- nimą pagerinti, ir patiems lai- mingesniais palikti. Juk deltoj ir- musų ši graži Draugija susitvė- rė Juk tik geresnius Lietuvos suns išauklėdami mes pasiro- dysime, kad iđtikro esame Tėvy- nės Mylėtojai. Musų Tėvynė lau- kia išmintingesnių ir išnašėnių sunų. Musų pareiga musų bro- liams vis platesnius kelius nuš- viesti. Todėl, gana bemiegoti!

Seimas jau tik už vieno-kito momento. Dar tos kuopos, kur- ios nepadarė nutarimų ir nei- rinko delegatų, turi keliolika dienų laiko. Pasiskubinkite tai padaryti, ir kurios galės, dar sa- vo nutarimus į organą prisiųsti. Be to ir seimui nutarimus vįgi nesivėlinkite prisiųsti. Reikia kad nutarimai jokiū būdu at- eitu seiman nevēliaus keleto die- nų prieš seimą į Waterbury, Conn. Seimas atsisub tarpe 24 ir 30 dd. gegužės. Ir sumany- mus jau dabar galite siųsti ad- resu musų gerb. sekretoriaus, p. Žemantausko, 789 Bank st., Wa- terbury, Conn.

O tuo tarpu delegatus paaki- name, kad jie apgalvotų, ką sei- me turės kalbėti ir kaip apie musų didelės organizacijos rei- kalus naujus sumanymus sei- man paduoti.

DELEI SUMANYMO LEISTI KALENDORIŲ.

Kada musų Draugija buvo su- smudusi, tai nerami buvo ir ty- la. Bet kada musų organe paki- lo gyvenis gyvenimas, tai nau- jų sumanymų pusėtinai ėmė dy- gti. Tarpe tų reikia paminėti dar vieną naują sumanyimą, kad musų Draugijai reikiąs išleisti kalendorius su biznierių apgar- pinimais. To sumanymo auto- rius, p. Petrėnas, pradėjo tikras baikes krėsti. Man rodos, kad žėdnas musų Draugijai labo ve- lejantis pasakys, kad TMD. iš- leidimas kalendoriaus „su apgar- sinimais smuklių, „stebuklingų daktarų“, ir tam panašiu, ma- žai arba ir nieko apšvietos nepa- darys, ir kulturinei organizaci- jai tokis kalendorius visai ne- pritinka. Tas nekiek musų Draugijos nepagerintų, bet dar- ją pažemintų visuomenės akse.

Teisybė, geri kalendoriai su moksliskais straipsniais dar šiek-tiek būtų verti musų Drau- gijai leisti. Bet dabar, kada p. Račkauskis sumanė išleisti tam tikrą almanachą, tai apie toki kalendorių musų Draugijai būtų neverta nei prasidėti. Regis, kad ir patšai sumanytojas, p. Petrėnas, su tuo turės susitaky- ti. J. Šlitskis.

KUOPŲ ĮNEŠIMAI.

Rochester, N. Y. — Vietinė 52 TMD. kuopa balandžio 24 d. susirinkime padarė sekančius seimui įnešimus:

1. Vienbalsiai nutarėm, kad TMD. valdyba būtų renkama re- ferendumu, kaip ir SLA. Tokiu būdu nariai patįs savo valdybą išsirinktų, o ne seimas.
2. Už organą balsuojant, bal- sų buvo už „Vienybę Lietuvnin- kų“ 14, o už „Tėvynę“ — 13.
3. Raštai turi būti spausdina- mi Amerikoje, o ne Lietuvoje ar kitose viešpatystėse. Vienbal- siai.
4. Ateinantis seimas nutarta kviesti į Rochester, N. Y., nes čia dabar yra atsakanti del sei- mo lietuvių kolonija, pertai kad turime Liaudies Namą; prie to ir lietuvių skaičius čia yra ne- mažas.

Visi šie nutarimai pasiųsti sei- mui. Del silpnio kuopos finansi- no stovio delegato negalima bu-

vo siųsti į seimą. K. A. Orlauskis.

Chicago, Ill. — Balandžio 19 d. vietinė 142 kuopa susirinki- me padarė sekančius nutarimus:

1. Centro valdyba turėtų bu- ti renkama vienoje vietoje arba kad jos nariai būtų nors netoli vienas nuo kito. Ir mums ro- dos, kad tam tikslui geriausi vie- ta būtų Chicago arba nors jos apielinkės, nes čia labai daug narių ir platus agitacijai laukas.
2. Kad kasmet būtų nariams duodama kningos, tada nebus tokios suirutės, kaip šimet.
3. Kad būtų leidžiami geres- ni raštai-veikalėliai, o ne vien pasakos ir eilės; reikia ir šiaip pamokinančios kningos, kad ir suaugusiam žmogui būtų iš ko apšviesti. Vieton eilių, kad būtų leidžiama kningos apie a- matus ar šiaip kokios, kad žmo- gus galėtų ko geresnio pramok- ti ir sau gyvenimą pagerinti. Eilių nors kažkiek mokėsi, o vis turėsi dirbti už prastą dar- bininką. Mes neturime kningos pasimokinti liejininkystės, daili- dystės, murininkystės, ant ma- šinistų, mechanikų ir tt. Juk ir korespondencių mokyklos per kningas mokina; kodėl mes to negalėtume? Apie tai meld- žiame seimą pasirupinti.

Pirm. — K. Šhoris, Rašt. — D. Šalilionis, Iđdin. — M. Šlikas.

Redakcijos prierasas. Iš šio- to raštelio padarėme ištraukas. Pati gi didžiama paliko del sto- kos vietos kitam num. Mums rodos, kad 3-čiasis įnešimas yra gana svarbus. Musų nuomonė irgi tokia yra, kad mums reikia daugiau praktiškų raštų, apie ką tikimės bus ir seime plačiau pakalbėta.

Iš KUOPŲ GYVENIMO. Gardner, Mass. — Gavau ži- nuteį nuo p. M. Stakėno, jogei čionai manoma atgaivinti TMD. kuopa. Tai labai džiuginanti naujiena. Čia yra nemažai lietu- vių; yra nemažai dailaus jauni- mo; reikia tikėtis, kad čia TMD. ras sau daugelį prijautėjų. Jau ir laikas but gardneriečiams su- siprasti ir imties už tikro apš- vietos darbo, nes ši Draugija yra viena iš geriausių apšvietos platintojų tarpe lietuvių. Gana jau betunoti ir klausytis tokių kurie daug žada, bet ant galo išėina, kad tik žadėjimais ir peni, o apšvietos jokios mums neteikia. Todėl visi gardnerie- čiai į TMD. prisidėkit ir steng- kites pralenkti tą giriamą Ro- chesterio kuopą, kuri savo darb- štumu iđtikro visiems akis jau bado. J. Šlitskis.

„Vairas“ N 5. Raštų tyrinys: Nendrė — Aštuntoji lietuvių dai- lės paroda Vilniuje. M. Peč- kauskaitė — Šveicarijos įspu- džiai. Pn. — Sugrįžus. A. Dau- det (vertė Ig. Jonynas) — So- sto inėdinio mirtis. L. N. — Tarasas Ševčenko. Pr. Mš. — Vėsula. Lietuvių-lenkų klauši- mas Prusų seime. Teatras. L. N. — J. E. kun. kan. Pr. Kare- vičius — Žemaičių vyskupas. Mu- sų kultūros gyvenimas. Biblio- grafija. Iš Lietuv. Dailės Drau- gijos. — Paveikslų turinys: P. Kalpokas — Žiema. A. Žmuidzi- navičius — Dravės rytmetį. J. Zikaras — Išgąstis. P. Kalpo- kas — Kvietkų miestelis. Jonas Šileika — Pelenių kapinės. A. Žmuidzinavičius — Paskūtinis

spindulys. Kriksčiukaišis — Rė- mų pavyzdžiai. Juosta iš Nau- miesčio apskr. J. E. kun. P. Ka- revičius (fotogr.) P. Rimša ir P. Galaunė — Viniėtės.

„Ateitis“ N 3 (Kaunas). Turi- nys: Stud. L. Bistras — Ateiti- ninkas. V. Vyšniunas — (eilės). V. Vyšniunas — (eilės). V. Vyšniunas — (eilės). Pranas Kurėjas — Pas upelį. Marytė— Keletas minčių apie budo auklė- jimo reikalingumą. B. — Iš svturo. Uosaitis — Tamsoje (eilės). Jazminas — Naktis (ei- lės). S. Bričius — Šventas Raš- tas ir kaikiurė daromi jam užme- timai. Iš moksleivių gyvenimo. Jonas Širvintas — Mažosios Lie- tuvos moksleivių gyvenimas. Gy- venimo balsai. Bibliografija ir kritika. „Ateities“ Redakcija — Nuo Amerikos „Ateities“. Mu- sų tautinės tvėrybos žiedai (prie- das).

„Jaunimo Sapnai“ N 2 (Orga- nas Lietuvių Moksl. Susiv. Ame- rikoje). Turinys: Bijūnelis — Auklėkim musų sceną. Bijūne- lis — Apleistas. Putinčlis — Pro- tas ir kaip jį vartoti. Pr. S. Zu- ravis — Pavasaris. Kast. Au- gust — Viltis. Zig-as Vit-as — Literatas. K. Augustinavičius, D. J. Bagočius (L. M. A. S. var- du) — Atsakymas „Lietuvai“ ir „Vilčiai“. Visų moksleivių do- mai.

„Lietuvių žurnalas“ N 4. „Garnys“ N 3 (51). „Šakė“ N 4. „Teatras“ N 8—9 (20—21) 1913 m. J. Strazdas — Sugrįžo. Keturių veiksmų ir vieno paveik- slo vaizdelis (siužetas skolintas). Vilnius, 1914. K. Strazdo ir A. Vėgėlės spaustuvė. (107 pusl.). „Lietuvių bankas Vilniuje“.

Tukstantis ir viena naktis (1001). Kninga II. Ryga. Kunigas Šmitas. „Šakės“ lei- dinys N 2. 8 pusl.

Pirmoji pakopa. Parašė L. N. Tolstojus. Vertė ir savo lėš. iš- leido M. Kuprevičia. Pustl. 52. Kaina 15 kap. Biržai, Kauno gub. M. Yėo ir B—vės spaustuvė, 1914. „Jaunimas“. Kovas, 1914. Mė- nesinis laikraštis skiriamas jau- niesiems leidžia Vydunas. Tilžė. „Vėidrodis“ N 3.

„Žiburėlio“ nariai, norėdami nors kiek pagelbėti nemokan- tiems rašto bei čion augusiems jaunuoliams, padarė šią mokyk- lą kuoprieinamiausia.

Todėl neįieškojo kokių ten pe- dagogų, kurių veltui but ir jieč- kojus, nes „ž.“ nei mokytojai nieko nemoka, nei nuo mokinių nieko neima.

Kadangi dabartinis mokytojas p. A. Pempė apsiėmė veltui mo- kinti, tik del idėjos, tai tik rei- kėtų tarti jam ačiū, nes su pa- galba Damijoniačio vadovėlio la- bai gerai jis pamokina.

Nežinia ką p. „Mokiny“ ma- nė atsiekti savo tokiou pasakymu „nesmarkus“, bet mums aišku, kad už „Mokiny“ pečių buvo kas tokis, kuris pamokino p. „M.“ taip rašyti.

Gaila, kad bereikalingai da- romi panašus užmetėjimai —

spindulys. Kriksčiukaišis — Rė- mų pavyzdžiai. Juosta iš Nau- miesčio apskr. J. E. kun. P. Ka- revičius (fotogr.) P. Rimša ir P. Galaunė — Viniėtės.

„Ateitis“ N 3 (Kaunas). Turi- nys: Stud. L. Bistras — Ateiti- ninkas. V. Vyšniunas — (eilės). V. Vyšniunas — (eilės). V. Vyšniunas — (eilės). Pranas Kurėjas — Pas upelį. Marytė— Keletas minčių apie budo auklė- jimo reikalingumą. B. — Iš svturo. Uosaitis — Tamsoje (eilės). Jazminas — Naktis (ei- lės). S. Bričius — Šventas Raš- tas ir kaikiurė daromi jam užme- timai. Iš moksleivių gyvenimo. Jonas Širvintas — Mažosios Lie- tuvos moksleivių gyvenimas. Gy- venimo balsai. Bibliografija ir kritika. „Ateities“ Redakcija — Nuo Amerikos „Ateities“. Mu- sų tautinės tvėrybos žiedai (prie- das).

„Jaunimo Sapnai“ N 2 (Orga- nas Lietuvių Moksl. Susiv. Ame- rikoje). Turinys: Bijūnelis — Auklėkim musų sceną. Bijūne- lis — Apleistas. Putinčlis — Pro- tas ir kaip jį vartoti. Pr. S. Zu- ravis — Pavasaris. Kast. Au- gust — Viltis. Zig-as Vit-as — Literatas. K. Augustinavičius, D. J. Bagočius (L. M. A. S. var- du) — Atsakymas „Lietuvai“ ir „Vilčiai“. Visų moksleivių do- mai.

„Lietuvių žurnalas“ N 4. „Garnys“ N 3 (51). „Šakė“ N 4. „Teatras“ N 8—9 (20—21) 1913 m. J. Strazdas — Sugrįžo. Keturių veiksmų ir vieno paveik- slo vaizdelis (siužetas skolintas). Vilnius, 1914. K. Strazdo ir A. Vėgėlės spaustuvė. (107 pusl.). „Lietuvių bankas Vilniuje“.

Tukstantis ir viena naktis (1001). Kninga II. Ryga. Kunigas Šmitas. „Šakės“ lei- dinys N 2. 8 pusl.

Pirmoji pakopa. Parašė L. N. Tolstojus. Vertė ir savo lėš. iš- leido M. Kuprevičia. Pustl. 52. Kaina 15 kap. Biržai, Kauno gub. M. Yėo ir B—vės spaustuvė, 1914. „Jaunimas“. Kovas, 1914. Mė- nesinis laikraštis skiriamas jau- niesiems leidžia Vydunas. Tilžė. „Vėidrodis“ N 3.

„Žiburėlio“ nariai, norėdami nors kiek pagelbėti nemokan- tiems rašto bei čion augusiems jaunuoliams, padarė šią mokyk- lą kuoprieinamiausia.

Todėl neįieškojo kokių ten pe- dagogų, kurių veltui but ir jieč- kojus, nes „ž.“ nei mokytojai nieko nemoka, nei nuo mokinių nieko neima.

Kadangi dabartinis mokytojas p. A. Pempė apsiėmė veltui mo- kinti, tik del idėjos, tai tik rei- kėtų tarti jam ačiū, nes su pa- galba Damijoniačio vadovėlio la- bai gerai jis pamokina.

Nežinia ką p. „Mokiny“ ma- nė atsiekti savo tokiou pasakymu „nesmarkus“, bet mums aišku, kad už „Mokiny“ pečių buvo kas tokis, kuris pamokino p. „M.“ taip rašyti.

Gaila, kad bereikalingai da- romi panašus užmetėjimai —

Laiškai | Redakcija

NOTARIJUS (REJENTAS) JUOZASO ŠIRVYDAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NUSIPIRKITE Tik-ką atspausdą Naują Eilių Kningą „LAIKO AIDAI“

„LAIKO AIDAI“ pas C. M. LUKOŠIŲ, „Laiko Aidai“ 112 puslapių 8x10 col. Kaina 50c.

Tarptautiškoji Akšerių MOKYKLA.

Moteris, norinti išmokyti akšeriuoti, dabar tu legalią mokyklą Scrantone, Pa. Mokslas prasideda 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Nik. P. Zelwis Lietuviškas graborius. Išbasamuojuos ir laidotuvių Direktorius.

FARMOS! FARMOS!

Turiu ant pardavimo visokių farmų gatavų su ariamais laukais, su sodnais ir buidinkais prastais ir labai gerais; mažų ir didelių farmų; žemės lygios su moliu ir su juodžemiu ir maisytos su smėliu.

Sergantieji Lietuviai! AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JŪSŲ LIGOJE!

Diens po dienai, savaitė po savaitel, mėnesis po mėnesio metas po metui gydan sergančius lietuvius.

DRO LEONARD LANDES Jis jums be pinigų duos rody ką turite daryti, idant gelsitė gyvatę ir išsikis jums ilgą.

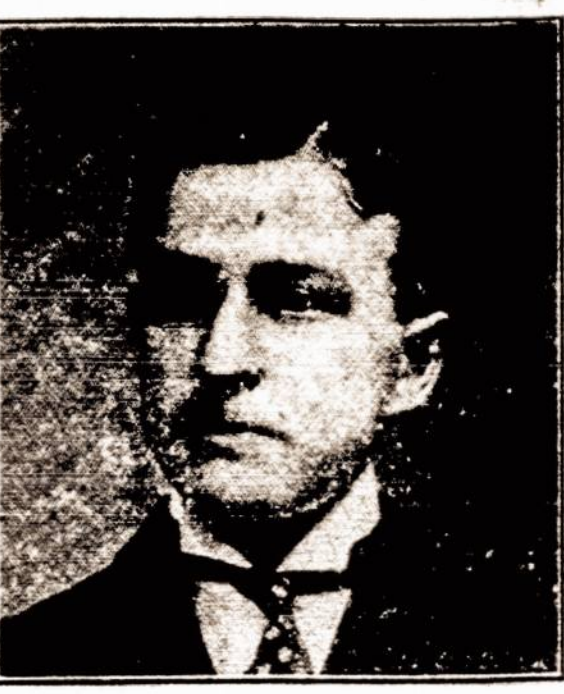
DRA L. LANDES 140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarp 3-rd ir Lexington Ave's.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas

Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanao Cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuavę iš kitur nepamirškite šios puikios vietos. 253 Wythe Ave. Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

Tel. 2048 Morningside. LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

101 W. 117 Str. New York City. Iš N Metų prasideda naujos mūšikos Semestras, pasirūpinkit laiku pristot. Direktorius M. PETRAUSKAS.

Turiu už garbę pranešit draugystėms, klubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, „badges“, „saloloido“, „botonus“.

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas „sempelius“ ir jų prekes. PAJIEŠKAU AGENTŲ. REIKALAKAI KATALOGŲ. A. STRUPAS, NOVELTY CO. 123 Ferry St., Newark, N. J.

HIPPODROME. Hippodrome stato didžiausią perstatymą vardu „America“.

Hippodrome ant scenos išėina 1,000 aktorių. Stebukai ir vaizdų gražumai, kurie randasi šitam krašte, nupiešti grafišku būdu.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokyti be mokytojo (apdaryta) \$1.00. Vaikų Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c. Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo. 10c.

P. Mikolainis Box 62 New York City

PUIKI DOVANA

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus, taip pat ir kur greit išsigydyti, lygtal ta knyga

ŠITOI KNYGOJ „DAKTARAS“ netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet taip pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsaugoti.

ŠITA KNYGA iliustruota puikiais moksliniais paveikslais ir apie žmogaus kūno sudavojimą su visokiomis paslaptimis užaugusiems žmonėms tinkama.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą „Daktaras“.

REIKALAUK DAR ŠIANDI, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip: The Philadelphia M. Clinic, 117 Walnut st., PHILADELPHIA, PA.

TEMYKT VYRAI IR MOTERIS! Kad sergi, jautiesi koki nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagalbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyti, tai atsiekiamie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos Lietuviškoj kalboj. Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 iki 12 ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utarnine ke ir pėntnyčio vakare nuo 6 iki 8.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po \$6.00 savaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kultūros reikalams — \$8.651.82. S.L.A turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52.517.97.

Tuojaus prisirašyk prie gyvenančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausik informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaikškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 307 W. 30-th St. New York, N. Y.

Atminkite ŠITĄ PAKELĮ? Jeigu neatsargus esate, tai tankiai gaunate netikrą PAIN-EXPELLER kuris yra panašus, bet netikras. Reikalaukite su Inkaru (Anchor) ir vardu RICHTER, po 25 ir 50 ct. pas visus teisingus aptiekorius. F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiansia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę.

Tagi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriansia aprupinti visame. Offiso valandos: šioikiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

210-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street) PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Persiuočiam potografiijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus. Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spandos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIEŅYBĖ LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Ikturas 1886 mete. Išėina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekinoja [metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekinoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias kningas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškamams rašyt ir kitokius spandos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai. DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spandos, kaip svietikias teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co. 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, koklių, kompasų, kryžulių, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų muzikališkų instrumentų. Taipgi gery britų visokio skryiaus. Maldakniškių, visokių gražių popierių laiškamams rašyti (gramatomams) su puikiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų dainių. Taipgi monų kningas, kur galima iš jos padaryti visokias mandrytes. Taipgi visokių kazryjų turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzaličius ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klarnetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Atzvarantuojū, kad mano tavoras pirmos klasos, o prekės pigesnės kaip kitar. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SVEIKATA BRANGLAUSIS ŽMOGAUS TURTA!

Gyvenimo džiaugsmi ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje! Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvyoje Vienatinė ir Didžiaus 7 LIETUVIŠKA APTIEKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybų.

Table with 2 columns listing various medicines and their prices. Items include Kraujo Valytojas, Gyvastes Būsimas, Nervų Slopintojas, Vaistas del Vidurių, Kraujo Siptintojas, Nu Kostulio, Nuo gerklės skaudėjimo, Sklavinis proskos, Pseuklos del kepenų, Blakčių naikintojas, Del švarymo soliterio, Anatarinas plovimui, Nuo kojų prakaitavimo, Gydanči moštinė, Antiseptikas muilas, Gumbo lasai.

Specijališka Tikrai Lietuviška Arba Trejos Devynios 25c. Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilykdamai Lietuvos Aptiekai. VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius, 329 Bedford Avenue Kampas North 4toos gatvės Brooklyn, N. Y.

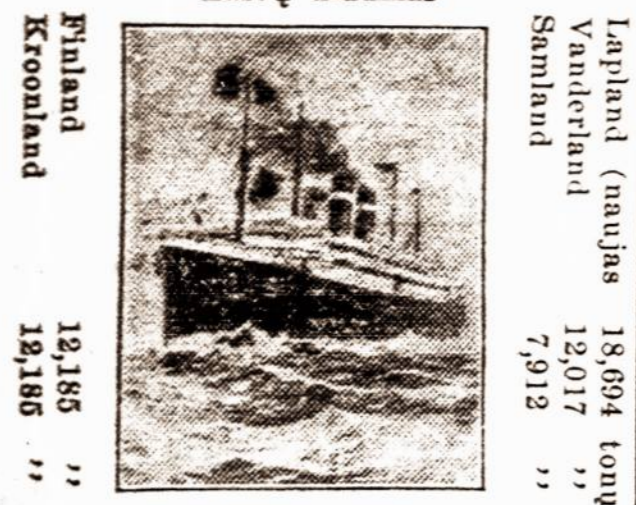
Busija ir Amerika Vienatinė tiesi linija tarp Rusija ir Kanada

Laivai išplaukia kas 10 dienų. Greičiausi Geriausi, Didžiausi Dviejubiniai keleivių garlaiviai tarp Liepojos-Libavos ir New Yorko, ir iš New Yorko į Rotterdam ir Liepąjį-Libavą. Vidutinės kainos. Kreipkitės pas A. E. JOHNSON & Co. Gen. Pass. Ag. 37 Broadway, New York.

RED STAR LINE

Laivai išplaukia nuo Pier (dokų) 61, North River, New York. Vaderland — May 2 Kronland — May 9 Finland — May 16 Lapland — May 23 Latvių didumas

KELEIVIŲ OFISAS: BOWLING GREEN BUILDING, 9 Broadway, New York, N. Y.

Bukie Vyras

RUPTURA, VARIKOCELE, PRAPUOLUS PAJIEGAS UŽTRUCINTAS KRAUJAS ATIMA JUMS VYRISZKUMA

BUKIE Izmintingas Likie Sveikas DR. O'MALLEY BUDAS

DR. Alex O'Malley 158 Washington St. Wilkes-Barre, Pa. Galima susiešalbėti lietuviškai-lenkiškai.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI! Pirk dziegorėlius, lencugėlius, klubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siust pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatomis rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išplūdau teisingai tai reikią gerai. Visiem velijam eit pas Jurgi Jeszmanta, 6 No. Washington St., Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

IN EUROPA Tankus Laivų Išplaukimai. Paiki ir smagi kelionė Trečioje klaseje ir tarpulybe didelių ir greitų garlaivių linijos. NORTH GERMAN LLOYD Vidutinės kainos. Dėli dienų, kuriose išplaukia laivai, laivakorėty ir kitų žinių kreipkitės arba rašykite pas OELRICHS & CO. General Agents, 5 Broadway, N. Y., arba pas vietinius agentus.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura PARDOUDU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užgandintais. SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaučija \$30.000.) Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu. PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvienas draugiškai ir maloniai visados pavaišina. P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-R)

Tel. 279 Greenpoint. Geriausia lietuviams užėiga pas JONĄ KULBOKĄ. Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai. 74 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS. Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje. Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu. Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorų. Šiuo adresu: J. J. PAUKŠTIS & CO. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA Parankiausei geležinkelio Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasazičius. The Road of Anthracite (Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatinis ir parankus susiesimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc. kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, Passenger Traffic Manager, 90 West Street, N. Y.

Ar Skaitite kada laikraštį "LIETUVA"? Gal nežinai kur ją gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašyk adresu: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Ar matei kada nors laikraštį "DRAUGA"? "DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorų. Rasi jame geriausių raštinių raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" grūdina svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus. "DRAUGAS" atsielia metams \$2, pusei m. \$1 Užsienio metams \$3, pusei metų \$1.50 Rašydami laikus adresuokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Konkursinis Geografijos Vadovėlis Kaina 75c. Apdaryta \$1.00. 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y. I. J. Paukštis & Co.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00 Bennett Typewriter yra tai naujaisio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino. Didumė mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 literas ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai. J. J. Paukštis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Daktaro Stankaus Sanatorium Vienatinis Lietuvis Daktaras Philadelphiaje. Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro operacijas. Dr. Ignatas Stankus, po užbabinę reguliarinio daktariko mokslo steitvistikame Indianos Universitete, po apdėrimai diplomos, vaziavo mokintis į New York Post Graduate Medical School and Hospital kurie yra net didžiausia medicinos moksline visoje pasaulėje. Čion specialiaiki mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ir užkrečiamas ligas. Teipgi, Ignatas Stankus buvo miestav daktaru mieste Indianapolis, Ind., kur praktikavojo dienomis ir naktimis po hospitalių dispensarus. Dabar jau kelintais metais kaip daktaras Ignatas Stankus užsidėjo savo ločną ligonbutį an puikiausios gatvės Philadelphiaje po numeriu: 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Dr. Ignatius Stankus 1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakaras nuo 7 iki 9 val, Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 val. po pietų.

W. SLOMINSKA Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupepingą ir artistiską išdirbimą KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS. Turiu už garbę apreiški gudo-tiniams Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augėliau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiėmama išdirbiniais įgijau geriausių praktiką ir dėl to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

ŽMIJEČNIK RATTLESNAKE LINIMENT

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖMŲ, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelti, neįeškok rodos pas kokius nemokintus žydėlius ar kryžiolikus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai pas savo ločną vientautį, reikalaujamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų. ALBERTA G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa. Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių, o persitiktinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavystių savo suakiai uždirtbo cento. Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kūdikių, vyrų ir moter. „Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstantčius padarė sveikais — išgydys ir Tave! Ypatinai SLAPTAS ligas gydame ir gilioje slaptuje užlaikome, kaip kunigas išpažinti. Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nestigaliesi. Adresas: Albertas G. Groblevskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nepamirskit Tautiško Namol! Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė. TAI LIETUVIŲ UŽEIGA. A. RAZUTIS 101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y. 817-819 Grand St., Telephone 1108 Wmshurg

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS. Buve 9 metus Skyriaus Viršininuku. Inspektorius Suvienytų Valstijų Imigracijos: turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir C. oncedor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-partmentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laišku, įdėdami kratos ženklit atsakymui. Vedimui svarbių bytų ir reikių, prubaus ypatingai į visas Valstijas ir miestus su lyze pareikalavimu. Adresas: KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsylvania Universitetą), užsilma varymu pravy visuose teismuose. Ofisas ramnose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 87 Bell 47 Residence Peoples 1100

FIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius Geras darbas. Vidutiniška čionia. G. BENSON, 828 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.